

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SKARŻYSKU-KAMIENNEJ

STAN SANITARNY POWIATU SKARŻYSKIEGO W ROKU 2024

SKARŻYSKO-KAMIENNA
LUTY 2025

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego.	4
II. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą.....	24
III. Jakość wody do spożycia.....	29
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.....	36
V. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia.	47
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.....	61
VII. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.....	67
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	73
IX. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.	74
X. Działalność Laboratoryjna.	91
XI. Zakończenie.....	92

WSTĘP.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Skarżysku – Kamiennej działa w oparciu o Ustawę z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności żywienia i przedmiotów użytku;
- higieniczno-sanitarnymi zakładów, w których udzielane są świadczenia zdrowotne;

jak również sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, który dotyczy prowadzonych inwestycji na terenie powiatu oraz inicjowanie działań promujących zdrowie i szerzenie oświaty zdrowotnej.

W ramach nadzoru sanitarnego Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Skarżysku - Kamiennej prowadzi czynności kontrolne i badania laboratoryjne, zgodnie z funkcjonującym system jakości. Procedury ogólne tego systemu są jednolite w całym województwie świętokrzyskim, natomiast procedury kontrolne są jednolite dla całego kraju, opracowane i nadzorowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku – Kamiennej, posiadający certyfikat jakości przyznany przez PCA w 2006 roku, wykonuje badania wody, żywności, materiału biologicznego od pacjentów oraz czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy. Oddział działa w zintegrowanej bazie laboratoryjnej województwa świętokrzyskiego, wykonuje również badania dla powiatu starachowickiego i koneckiego.

Powiat skarżyski zamieszkuje 68103 osoby, zajmuje on powierzchnię około 395 km².

W minionym roku przeprowadzono 1717 kontroli (w tym 716 dochodzeń epidemiologicznych związanych z chorobami zakaźnymi), wydano 131 decyzji. Ponadto nałożono 22 mandaty na łączną kwotę 6570 złotych.

Do badań pobrano łącznie 351 prób wykonując łącznie 3244 badania, a w tym 279 oznaczeń chemicznych, 4087 oznaczeń fizycznych i 6401 oznaczeń mikrobiologicznych.

Niniejsze opracowanie przedstawia sytuację epidemiologiczną oraz stan sanitarny naszego powiatu w oparciu o wyniki prowadzonego nadzoru i przeprowadzonych badań.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego.

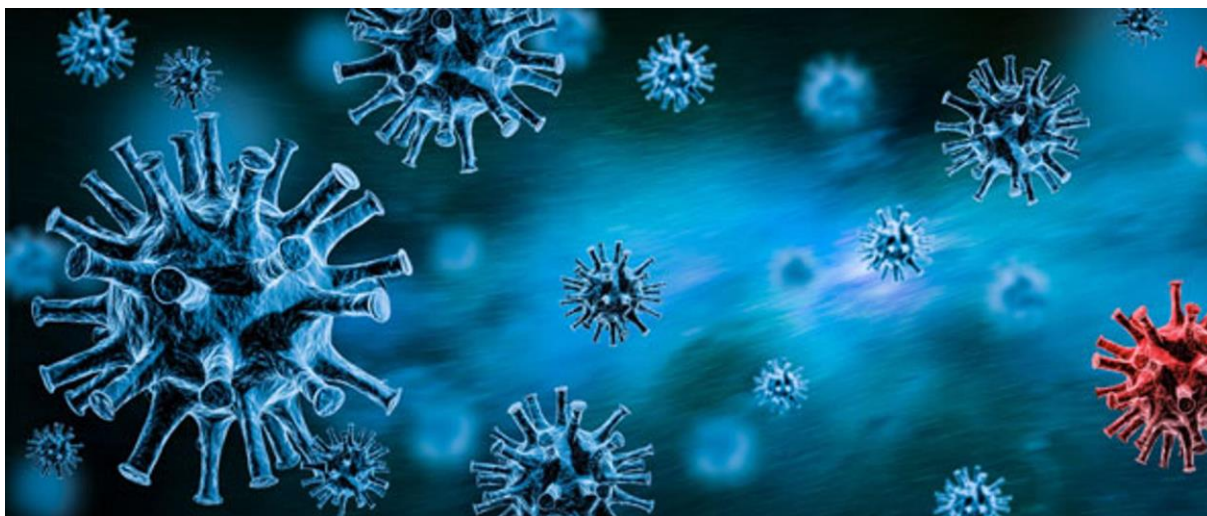
„ Musimy uzmysłwić sobie fakt, że choroby zakaźne są zagrożeniem powszechnym, które wymaga niezwłocznej uwagi, szczególnie w czasie, kiedy międzynarodowy transport i handel zbliżyły do siebie ludność całego świata. Choroby zakaźne nie respektują granic. Musimy więc wszyscy wspólnie pracować nad ich opanowaniem”.

(Doktor Hiroshi Nakajma)

W roku 2024 działalność przeciwepidemiczna skoncentrowana była na monitorowaniu zachorowań na choroby zakaźne, podejmowaniu działań związanych z ich zapobieganiem i zwalczaniem polegającym między innymi na:

- prowadzeniu dochodzeń epidemiologicznych,
- przestrzeganiu przepisów prawa dotyczących standardów higieniczno-sanitarnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz zasad profilaktyki zakażeń szpitalnych,
- sprawowaniu nadzoru nad realizacją systemu szczepień ochronnych.

W celu usprawnienia nadzoru nad chorobami zakaźnymi pracownicy korzystali z systemów informatycznych takich jak: SEPIS, EWP, SRWE, Epibaza, ESNDS, Roe.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku -Kam. sprawował nadzór sanitarno-epidemiologiczny nad 68 103 mieszkańcami powiatu skarżyskiego (w tym 9289 dzieci i młodzieży do 19 roku życia).

Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych powiatu skarżyskiego została sporządzona w oparciu o dane o przypadkach zachorowań i zakażeń jakie zostały zgłoszone do PPIS w Skarżysku - Kam. przez podmioty świadczące usługi w zakresie ochrony zdrowia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi t.j. ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2024 poz. 924 z późniejszymi zmianami).

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w powiecie skarżyskim.

W 2024 roku zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 oraz definicjami chorób na potrzeby nadzoru epidemiologicznego zarejestrowano ogółem **1701** chorób zakaźnych (w roku 2023 -1767). W obowiązujących sprawozdaniach z chorób zakaźnych MZ-56 zarejestrowano – **1694** choroby zakaźne oraz zgłoszono **7** zachorowań na gruźlicę płuc (w roku 2023- 10).

Z powodu zachorowań na choroby zakaźne hospitalizowano **252** osoby (w roku 2023 - 302 osoby). Ogółem przeprowadzono **716** dochodzeń epidemiologicznych.

W omawianym roku rejestrowano takie choroby zakaźne jak: zatrucia pokarmowe o etiologii salmonellozowej, styczeń i narażenie na wściekliznę z potrzebą szczepień p/wściekliznie, wirusowe zakażenia jelitowe, bakteryjne zakażenia jelitowe, biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, boreliozę, gruźlicę, grypę, zakażenia wirusem RSV, COVID-19, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, legionelozę.

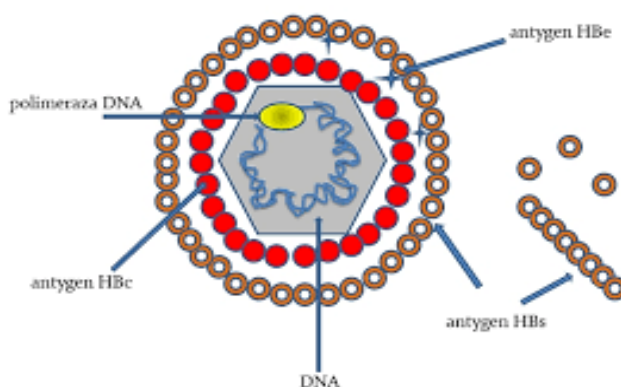
Z chorób inwazyjnych rejestrowano zachorowania wywołane przez: *Streptococcus pneumoniae* i *Streptococcus pyogenes*. Z chorób wieku dziecięcego odnotowano zachorowania na krztusiec, ospę wietrzną, świnkę i szkarlatynę. Nadal nadzorowany był jeden nosiciel pałeczek duru rzekomego Paratyphi B.

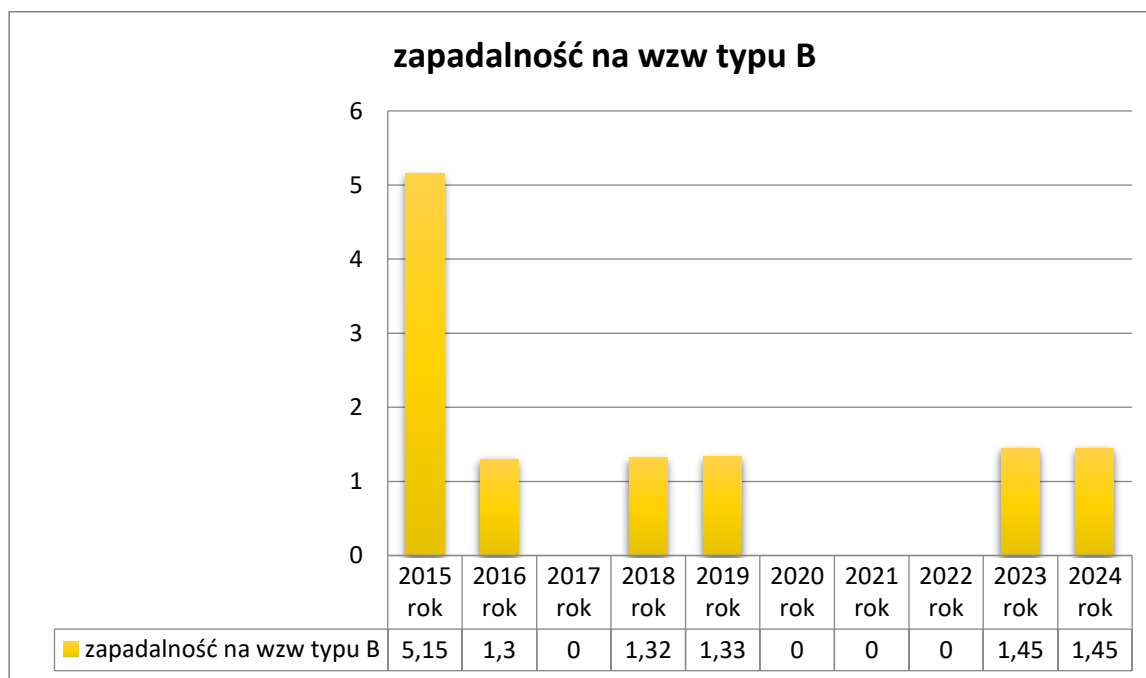
Zakażenia wirusami hepatotropowymi:

W roku 2024 nie rejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Rejestrowano natomiast zachorowanie na wzv typu B przewlekłe i odnotowano wzrost zachorowań na wzv typu C przewlekłe.

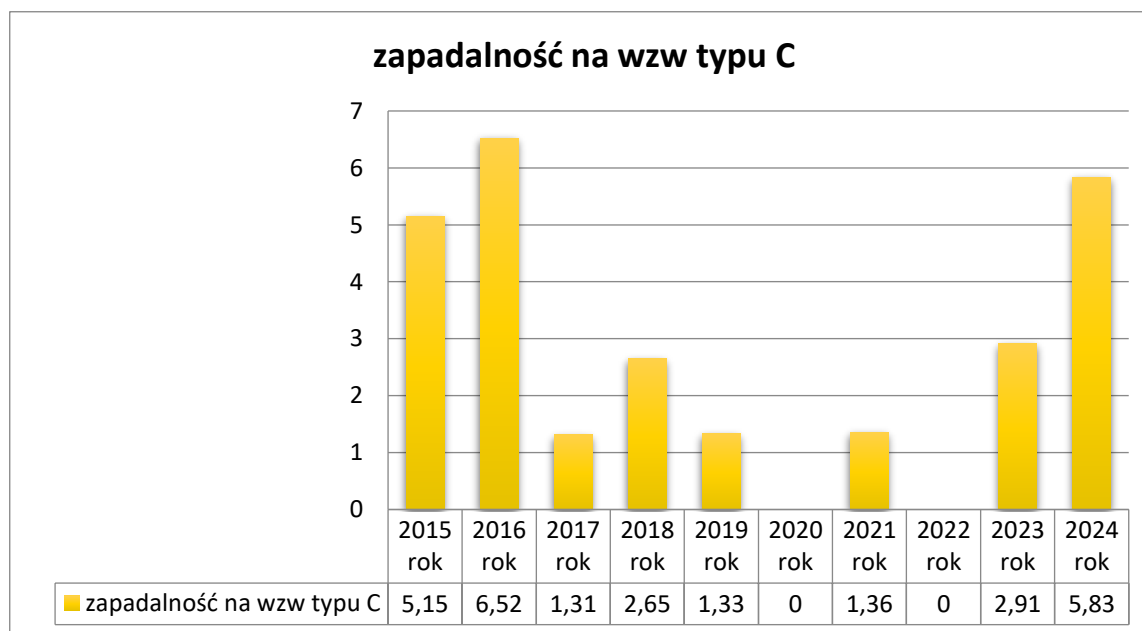
Poniżej zobrazowano jak przedstawia się zapadalność na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C.

Ryc. 1. Zapadalność na wzv typu B.

Mimo, że w roku 2024 zarejestrowano jeden przypadek przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu B to nadal sytuacja epidemiologiczna utrzymuje się na dobrym poziomie. Pacjent był nie szczepiony, podobnie jak przy wcześniej zarejestrowanych zachorowaniach. Dobra sytuacja epidemiologiczna utrzymująca się od 2016 roku świadczy o wysokiej skuteczności szczepień p/wzv typu B, jak również o wyższym standardzie świadczonych usług medycznych.

Ryc. 2. Zapadalność na wzv typu C.

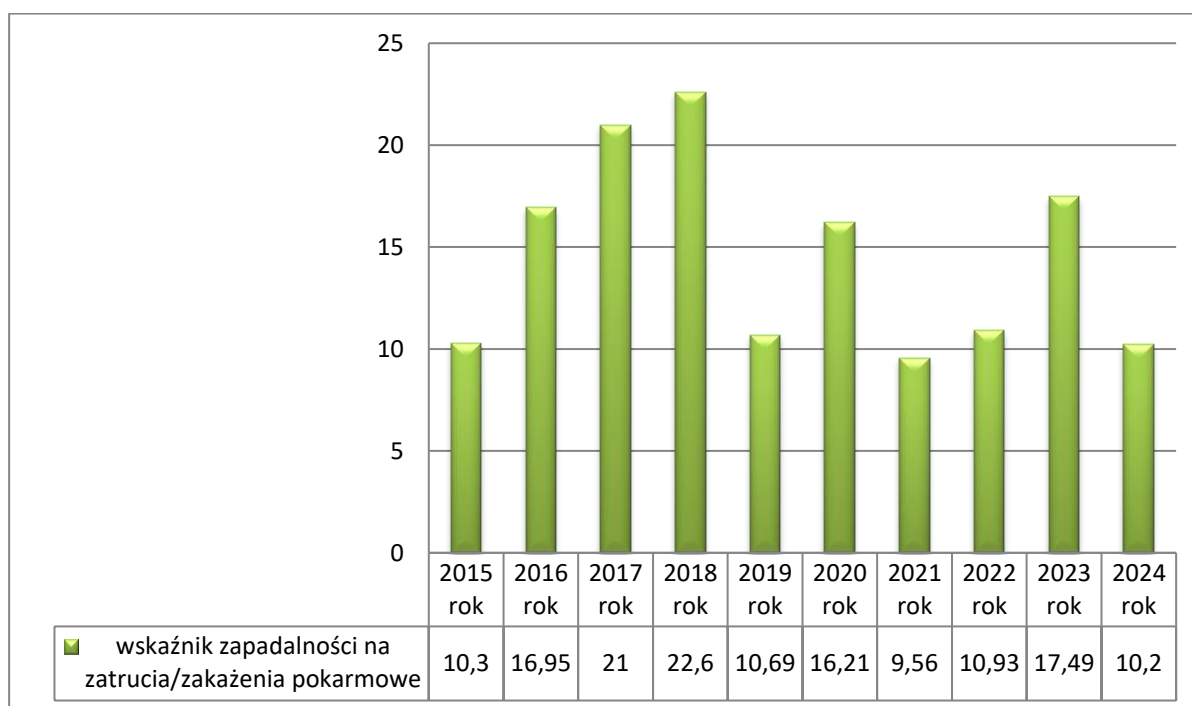
W roku 2024 sytuacja epidemiologiczna wirusowego przewlekłego zapalenia wątroby typu C uległa pogorszeniu. Odnotowano cztery zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe. Pacjenci byli hospitalizowani.

Zatrucia/ zakażenia pokarmowe:

W roku 2024 roku odnotowano spadek zachorowań na zatrucia/zakażenia pokarmowe wywołane przez pałeczki z grupy Salmonella. Ogółem zarejestrowano 7 zachorowań, pięciu chorych było hospitalizowanych. Salmonella Enteritidis odpowiedzialna była za wszystkie zachorowania. Nie notowano zakażeń pozajelitowych. Wszystkie zakażenia wystąpiły u dzieci od 2 r.ż. do 10 r.ż.

W omawianym roku nie rejestrowano ognisk zbiorowych zatruc/zakażeń pokarmowych wywołanych przez pałeczki z grupy Salmonella.

Ryc. 3. Wskaźnik zapadalności na zatrucia/zakażenia pokarmowe spowodowane pałeczkami Salmonella.

Legionelloza

Legionelloza jest chorobą zakaźną. Nie można zarazić się nią od chorego człowieka. Źródłem zakażenia jest woda skolonizowana przez bakterie z rodzaju *Legionella*. Zakażenie następuje poprzez wciągnięcie do układu oddechowego aerozolu wodno-powietrznego z tymi bakteriami np. podczas korzystania z prysznica czy klimatyzacji. Choroba występuje w dwóch postaciach: jako choroba legionistów z objawami ciężkiego zapalenia płuc oraz gorączki Pontiac o łagodniejszym przebiegu, z objawami grypopodobnymi. Zarejestrowano jedno zachorowanie choroby legionistów, chory był hospitalizowany.

Wirusowe zakażenia jelitowe.

W omawianym roku w porównaniu do roku ubiegłego obserwowano wzrost wirusowych zakażeń jelitowych. Ogółem zarejestrowano 39 zachorowań (w roku 2023-23 zach.). 48,71% wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych było przez rotawirusy, 35,89% przez norowirusy, pozostały odsetek to inne określone i nieokreślone wirusowe zakażenia jelitowe. Zachorowania wystąpiły od 1 m.ż. do 58 r.ż. 20,51% zachorowań dotyczyło dzieci do 2r.ż. Do zakażeń dochodziło przez cały rok, rejestrowano je w każdej gminie. Wszyscy chorzy byli hospitalizowani. Od 01.01.2021r. wprowadzone zostały do PSO obowiązkowe szczepienia ochronne p/rotawirusom u dzieci od 6 tygodnia życia do ukończenia 36 tygodnia życia. W omawianym roku zaszczepiono 201 dzieci (w roku 2023-234 dzieci).

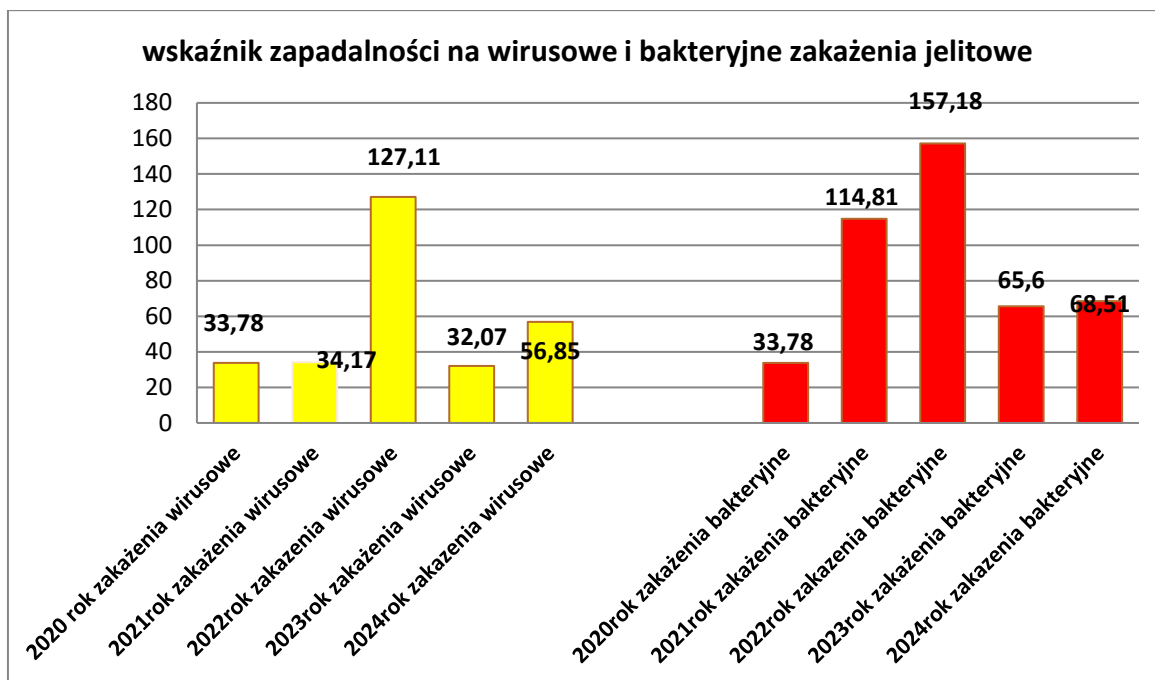
Bakteryjne zakażenia jelitowe

Bakteryjne zakażenia jelitowe w porównaniu do ubiegłego roku utrzymują się na podobnym poziomie. Najwięcej bo 43 zachorowania spowodowane było przez *Clostridium difficile* (w roku 2023- 41 zach.) oraz 2 zachorowania spowodowane przez *Campylobacter jejuni*, jedno zachorowanie wywołane przez *Yersinia enterocolitica*.

Najważniejszym czynnikiem ryzyka rozwoju zakażenia *Clostridium difficile*, czyli Gram (+) laseczek beztlenowych jest przyjmowanie antybiotyku, który znacząco niszczy mikroflorę jelitową. Znaczenie ma również wiek pacjenta, szczególnie predysponowane są osoby powyżej 65 roku życia. Hospitalizacja stanowi również wysoki czynnik ryzyka kolonizacji szczepami *C.difficile*. Zachorowania wystąpiły w przedziale wiekowym od 39 r.ż. do 96 r.ż. Hospitalizacji wymagało 87,80% chorych.

Bakterie *Campylobacter* występują w przewodzie pokarmowym wielu zwierząt dzikich, jak i domowych. Spożycie surowych lub niedogotowanych produktów żywnościowych

oraz bezpośrednia styczność z zakażonymi zwierzętami prowadzi do zachorowania u ludzi wywołując ostre biegunki zwane kampylobakteriozami.

Ryc. 4. Wskaźnik zapadalności na wirusowe i bakteryjne zakażenia jelitowe.

Ponadto w omawianym roku odnotowano znaczny wzrost biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Ogółem 42 zachorowania (w roku 2023 - 37 zach.). Zachorowania rejestrowano w każdej gminie. 23,80% dotyczyło dzieci do 2 roku życia, 76,19% osób było hospitalizowanych. Przedział wiekowy chorych od 1 roku życia do 58 roku życia.

Choroby pasożytnicze.

Z chorób pasożytniczych odnotowano jeden przypadek giardiozy. Zachorowała osoba dorosła zamieszkała na terenie miejskim.

Choroby inwazyjne.

Choroby wywołane przez **Streptococcus pyogenes** – paciorkowca wywołującego zakażenia o różnym stopniu ciężkości. Ogółem odnotowano 8 zachorowań w tym jako możliwe zarejestrowano 4 przypadki róży, 2 zachorowania zarejestrowano jako posocznice pacjentów w wieku 28 i 64 lata, oraz dwa zapalenia ucha środkowego. Wszystkie zachorowania były hospitalizowane.

Choroby wywołane przez **Streptococcus pneumonia** – pneumokok, dwuinka zapalenia płuc najczęściej jest przyczyną chorób inwazyjnych takich jak: zapalenie płuc, ZOMR (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych) i często prowadzi do sepsy. Odnotowano ogółem 4 zachorowania w tym dwa zachorowania rozpoznane jako zapalenie płuc. Jedno zachorowanie rozpoznane jako

posocznica i jedno zachorowanie rozpoznane jako zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Wszystkie zachorowania były hospitalizowane.

Choroba inwazyjna wywołana przez **Neisseria meningitidis**, której jedynym rezerwuarem jest człowiek. Bakterie te kolonizują nosogardło i są wykrywane u około 10% zdrowych ludzi – nie rejestrowano w 2024 roku.

Choroby infekcyjne Ośrodkowego Układu Nerwowego

W omawianym roku odnotowano dwa zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych zdiagnozowane jako opryszczkowe. Zachorowania dotyczyły pacjentów w wieku 36 lat i 58 lat. Zachorowania hospitalizowane i zakończone wyzdrowieniem pacjentów.

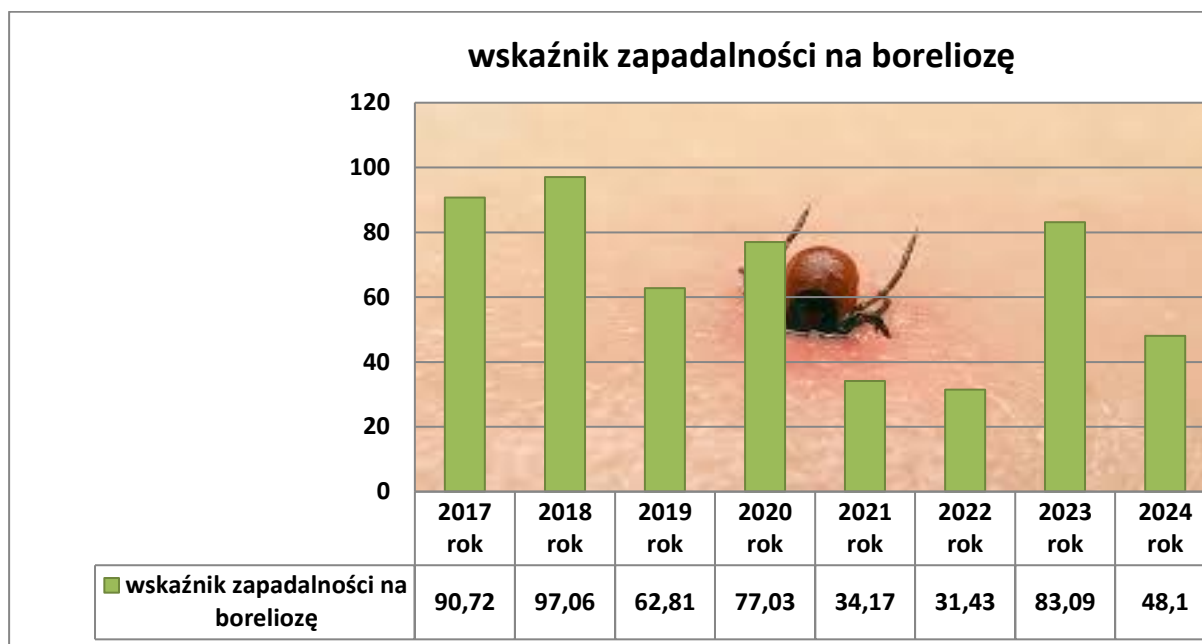
Ponadto odnotowano trzy zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowym nieokreślone. Chorzy w wieku 5 lat, 28lat i 69 lat hospitalizowani.

Borelioza (choroba z Lyme).

W 2024 roku obserwowany był spadek zachorowań na boreliozę (bakteryjną chorobę wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi*, przenoszoną przez kleszcze). Wszystkie zachorowania wystąpiły w fazie wczesnej boreliozy, która charakteryzuje się między innymi wystąpieniem rumienia wędrującego, pojawiającego się od kilku dni do miesiąca po ugryzieniu przez zainfekowanego kleszcza. Rumień utrzymuje się przez ok. 3-4 tygodnie i zanika bez leczenia. Rumień wędrujący obserwuje się u 50- 70% chorych. W przypadku tej choroby ważne jest wczesne jej rozpoznanie i wdrożenie właściwego leczenia. U pacjentów nieleczonych antybiotykami dochodzi do stadium rozsianego, które najczęściej daje objawy reumatologiczne, neurologiczne i kardiologiczne. W omawianym roku odnotowano 33 zachorowania (2023rok - 57 zachorowań). Hospitalizowano 2 pacjentów. Zachorowania wystąpiły w grupie wiekowej od 5 r.ż. do 71 r.ż. Zachorowania odnotowano w każdej gminie.

Do zakażenia dochodziło w trakcie grzybobrania, pobytu na działkach rekreacyjnych i spacerów w pobliżu terenów zalesionych, a także na działkach przydomowych. Brak możliwości czynnego uodpornienia przeciw boreliozie powoduje konieczność podnoszenia świadomości w społeczeństwie w zakresie stosowania odpowiednich zabezpieczeń chroniących przed kleszczami.

Ryc. 5. Wskaźnik zapadalności na boreliozę.

Styczność i narażenie na wściekliznę.

Tabela 1. Liczba osób zaszczepionych p/wściekliznie po narażeniu.

Liczba osób zaszczepionych p/wściekliznie po narażeniu w latach 2017- 2024							
rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024
28	15	15	6	10	17	16	16

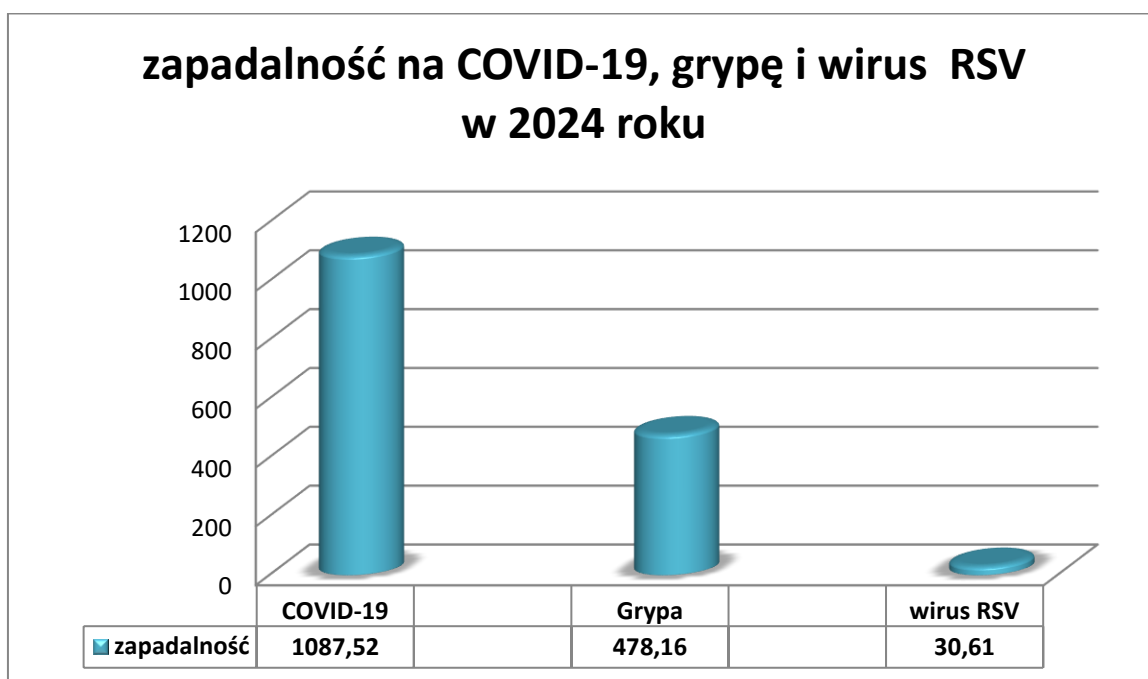
Wścieklizna jest odzwierzęcą neuroinfekcją, która spośród znanych chorób zakaźnych wyróżnia się najwyższym współczynnikiem śmiertelności. Czynnikiem etiologicznym choroby jest wirus wścieklizny. Wściekliznie zapobiega się tylko przez szczepienia ochronne. W omawianym roku liczba osób zakwalifikowanych do szczepień p/wściekliznie utrzymywała się na tym samym poziomie jak w roku 2023. Ogółem poddanych profilaktyce przeciw wściekliznie było 16 osób, z których 10 zostało pokąsanych przez nieznane psy, 5 przez nieznane koty i jedna osoba została pogryziona przez nietoperza. Pacjenci byli poddani szczepieniom p/wściekliznie w Konsultacyjnych Punktach Szczepień p/Wściekliznie w Kielcach i Starachowicach.

W zakresie chorób odzwierzęcych Inspekcja Sanitarna utrzymuje ścisłą i dobrze układającą się współpracę z Inspekcją Weterynaryjną.

Zakażenia wirusami układu oddechowego

W 2024 roku w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej wykonywane były szybkie testy antygenowe typu combo, które są refundowane przez NFZ.

Szybkie testy antygenowe typu combo, wykrywają w krótkim czasie zakażenie wirusem grypy (A bądź B), COVID-19 lub RSV, co ułatwia postawienie właściwej diagnozy i zastosowanie optymalnego leczenia. Testy kasetowe są szybszą i tańszą metodą diagnostyczną niż test PCR.

Ryc. 6. Zapadalność na COVID-19, grypę i RSV.

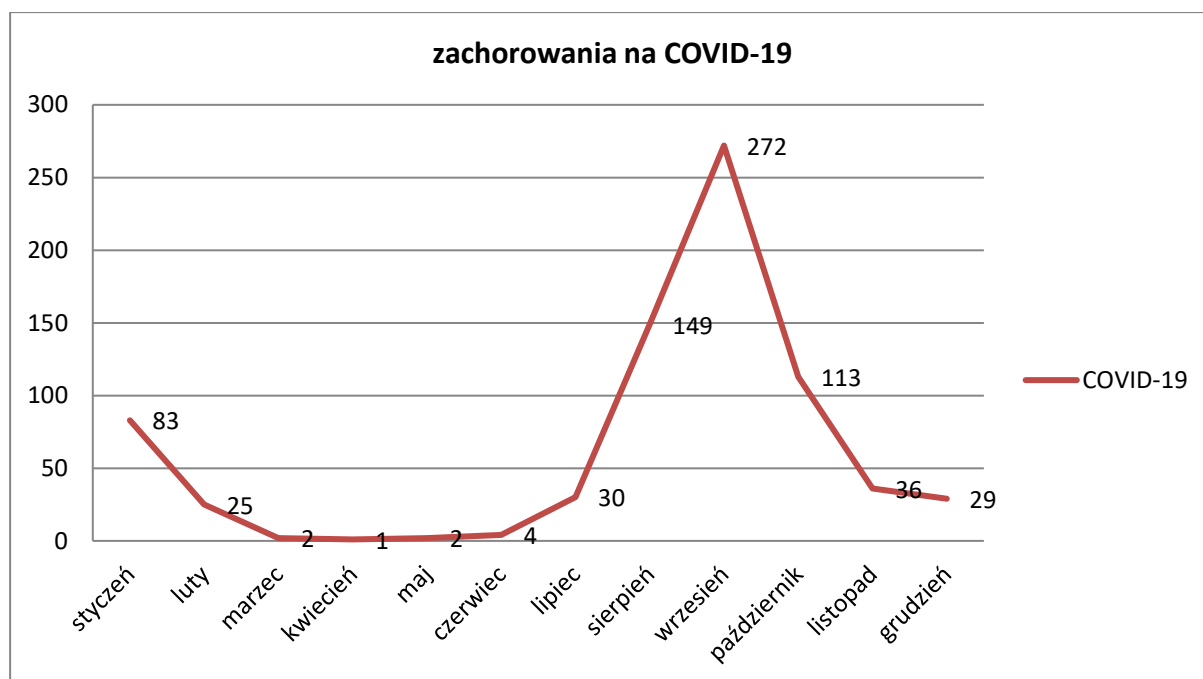
COVID-19.

W 2024 roku zarejestrowano **746** zachorowań (w roku 2023-918 zachorowań na COVID-19). Hospitalizowano **39** chorych (w roku 2023 hospitalizowano **66** osób z powodu ciężkiego przebiegu choroby). Nie notowano ognisk zakażeń.

Najwięcej zakażeń wystąpiło w miesiącach zimowo-wiosennych i jesienno- zimowych. Chłodniejsza i bardziej wilgotna aura sprzyja chorobom wirusowym. We wrześniu, powrót do szkół dzieci i młodzieży był również czynnikiem wpływającym na wzrost zakażeń. Najwięcej zachorowań na naszym terenie odnotowano w miesiącu wrześniu- 272 zachorowania. Nadal wśród chorych dominują kobiety, ogółem zachorowało 448 kobiet. Najwięcej zachorowań bo aż 136 wystąpiło w grupie wiekowej od 70-79 lat. 7,64% zachorowań dotyczyło dzieci od 0-9 r.ż. Wszystkie zachorowania potwierdzone szybkim testem antygenowym typu Combo.

Ponadto, w celu zmniejszenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 nadal przypominano chorym o podstawowych środkach ostrożności takich jak higiena rąk, przestrzegania zasad higieny podczas kichania i kaszlu, unikania bliskiego kontaktu z osobami chorymi, wietrzeniu pomieszczeń, zadbania o profilaktykę szczepień przeciw COVID-19.

Na terenie powiatu szczepienia prowadzone są w czterech podmiotach leczniczych: SPZOZ Przychodnie Miejskie w Skarżysku -Kamiennej Przychodnia Rejonowa nr 2 ul. Legionów 104, w Międzyzakładowym Ośrodku Medycyny Pracy w Skarżysku-Kam. ul. Ekonomii 4, Obwodzie Lecznictwa Kolejowego Samodzielnym Publicznym ZOZ w Skarżysku-Kam. ul. Sokoła 50 i Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Promyk” w Suchedniowie ul. E.Peck 9. Szczepienia nadal są bezpłatne i dobrowolne. Zapadalność dla powiatu wynosiła 1087,52 i była wyższa od zapadalności dla Polski – 735,07/100tys.m.

Ryc. 7. Przebieg zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.

Grypa.

Wirusy grypy występują na całym świecie. Nadzór nad grypą prowadzony jest przez cały rok. Sezon grypy trwa od października do maja. Szczyt zachorowań występuje w sezonie epidemicznym grypy między styczniem a marcem. W roku 2024 ogółem zarejestrowano 328 zachorowań na grypę w tym 326 potwierdzonych szybkim testem antygenowym i dwa zachorowania potwierdzone badaniami molekularnymi, (w roku 2023 odnotowano 684 zachorowania w tym 653 podejrzenia grypy i 31 zachorowań potwierdzonych badaniami). Wśród przeprowadzonych badań dominował wirus grypy typu A, tylko u 16 pacjentów potwierdzono zakażenie wirusem grypy typu B. Zachorowania wystąpiły u pacjentów od 1 r.ż.

do 95r.ż. Hospitalizowano z powodu grypy 31 pacjentów. Zachorowania wystąpiły we wszystkich gminach. Najwięcej zachorowań odnotowano w miesiącach: grudzień, styczeń i luty - 304.

Skuteczną metodą profilaktyki czynnej p/grypie są szczepienia. Bardzo ważną rolę w profilaktyce odgrywa również coraz większa świadomość społeczeństwa w zakresie higieny kaszlu i kichania, częstego i dokładnego mycia rąk, unikania przebywania w dużych skupiskach ludzkich oraz izolacji chorych. Wskaźnik zapadalności dla grypy wynosił-478,16/100tys.m.

Ryc. 8. Przebieg zachorowań na grypę w poszczególnych miesiącach.

RSV (Respiratory Syncytial Virus)

To wysoce zaraźliwy wirus oddechowy, rozprzestrzenia się najczęściej w okresie zimowym wraz z innymi wirusami układu oddechowego, takimi jak wirus grypy, wirus SARS-CoV-2. Występowanie w tym samym czasie trzech różnych wirusów układu oddechowego zwane jest tridemią. Nastąpił wzrost zachorowań spowodowanych tym wirusem. Ogółem w roku 2024 zarejestrowano 21 zachorowań (2023 zarejestrowano 13 zachorowań). 38% zachorowań wystąpiło u dzieci do 2 r.ż.. Hospitalizowano 3 pacjentów. Najstarszy chory miał 71 lat. Najwięcej zachorowań notowano w styczniu i lutym. Wskaźnik zapadalności dla naszego powiatu wynosił 30,61 i był o wiele niższy od wskaźnika zapadalności dla Polski-110,83/100tys.m.

Gruźlica.

Gruźlica jest zaliczana do bakteryjnych chorób zakaźnych, a rozwija się w wyniku zakażenia prątkami gruźlicy. Prątki należą do bakterii wyjątkowo opornych na wysuszenie i w cząsteczkach kurzu mogą przeżywać długie miesiące, są natomiast wrażliwe na działanie promieniowania ultrafioletowego. Gruźlica jest nadal uznawana za chorobę społeczną, bowiem jej występowanie w głównej mierze jest powiązane z trudnymi warunkami życia ludności. Nieleczona gruźlica prowadzi do stopniowego wyniszczenia organizmu i w efekcie końcowym do niewydolności narządu, w którym toczy się proces chorobowy. Główną przyczyną śmierci w przebiegu gruźlicy jest niewydolność oddechowa.

W roku 2024 odnotowano spadek zachorowań na gruźlicę. Ogółem odnotowano 7 zachorowań (w 2023r. -10 zachorowań) Zachorowania wystąpiły w grupie wiekowej od 47 r.ż. do 74 roku życia. Chorowali zarówno mężczyźni jak i kobiety. Wszystkie zachorowania były hospitalizowane, a po okresie hospitalizacji leczenie kontynuowano w poradniach p/gruźliczych. Bardzo ważną rolę w zapobieganiu szerzenia się gruźlicy odgrywa odpowiednio wczesne jej wykrycie, zdiagnozowanie i natychmiastowe leczenie, objęcie nadzorem osób z kontaktu z chorym na gruźlicę (poddanie badaniom wykluczającym gruźlicę). Działania profilaktyczne obejmują również szczepienia przeciw gruźlicy, którymi zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych objęte są noworodki w ciągu 24 godz. po urodzeniu. W roku 2024 zaszczepiono 240 nowonarodzonych dzieci (w roku 2023 zaszczepiono BCG 296 na 299 urodzonych noworodków).

W roku 2024 odnotowano jeden zgon z powodu gruźlicy. W zakresie nadzoru prowadzonego nad gruźlicą PPIS prowadzi stałą i dobrze układającą się współpracę z Poradnią P/Gruźliczą, lekarzami POZ, MOPS i w sytuacjach trudnych z Policją.

Choroby przenoszone drogą płciową.

Nie rejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową takich jak kiła, rzeżączka i Chlamydie.

Zakażenia HIV.

W omawianym roku nie zarejestrowano zakażeń HIV i zachorowań na zespół nabytego upośledzenia odporności (AIDS).

Choroby zakaźne wieku dziecięcego.

Krztusiec

Krztusiec znany inaczej jako koklusz jest ostrą bakteryjną chorobą zakaźną dróg oddechowych wywołaną przez pałeczkę krztuśca *Bordetella pertussis*. Podstawową metodą profilaktyki krztuśca są regularne szczepienia ochronne. Chorują zwykle osoby z niepełnymi szczepieniami oraz ryzyko zachorowania wzrasta wraz z upływem czasu od ostatniej dawki szczepionki. Od 2016 roku na naszym terenie nie rejestrowano zachorowań na krztusiec. W roku 2024 zarejestrowano 24 zachorowania na krztusiec, z powodu ciężkiego przebiegu choroby hospitalizowano 4 pacjentów (w roku 2023 nie notowano zachorowań na krztusiec). Zachorowania wystąpiły w przedziale wiekowym od 5 miesiąca życia do 88 r.ż.. 25% zachorowań dotyczyło ludzi dorosłych od 37r.ż. do 88r.ż.. Spośród wszystkich chorych u 37,5% rozpoczęto szczepienia ochronne przy czym tylko jedna osoba otrzymała pełny cykl szczepień.

Od 15.10.2024r. kobiety w ciąży mogą bezpłatnie zaszczepić się p/krztuścowi w Przychodniach POZ. Głównym celem szczepienia kobiet w ciąży jest ochrona noworodków i niemowląt przed zachorowaniem na krztusiec. Zapadalność na krztusiec w powiecie skarżyskim wynosiła 34,98i była niższa jak dla Polski- 86,33/100tys.m.

Ospa wietrzna.

W roku 2024 w porównaniu do ubiegłego roku nastąpił prawie 100% spadek zachorowań na ospę wietrzną. Ogółem odnotowano 245 zachorowań (w roku 2023- 420 zach.). Zachorowania występowały zarówno wśród dzieci, młodzieży jak też u osób dorosłych. Wystąpiły w przedziale wiekowym od 3 miesiąca życia do 67 roku życia. Hospitalizowano z powodu ciężkiego przebiegu choroby 2 osoby. Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnych do 14 roku życia - 90,2% zachorowań. Zachorowania na ospę rejestrowano przez cały rok, a szczyt zachorowań odnotowano w maju-18,77% zach. Wskaźnik zapadalności na ospę wietrzną dla powiatu skarżyskiego wyniósł 291,56 i jest niższy jak dla Polski - 409,02/100tys.m. W roku 2024, w ramach szczepień obowiązkowych zaszczepiono 82 dzieci (w roku 2023 – 45 dzieci).

Ryc. 9. Wskaźnik zapadalności na ospę wietrzną.

Różyczka.

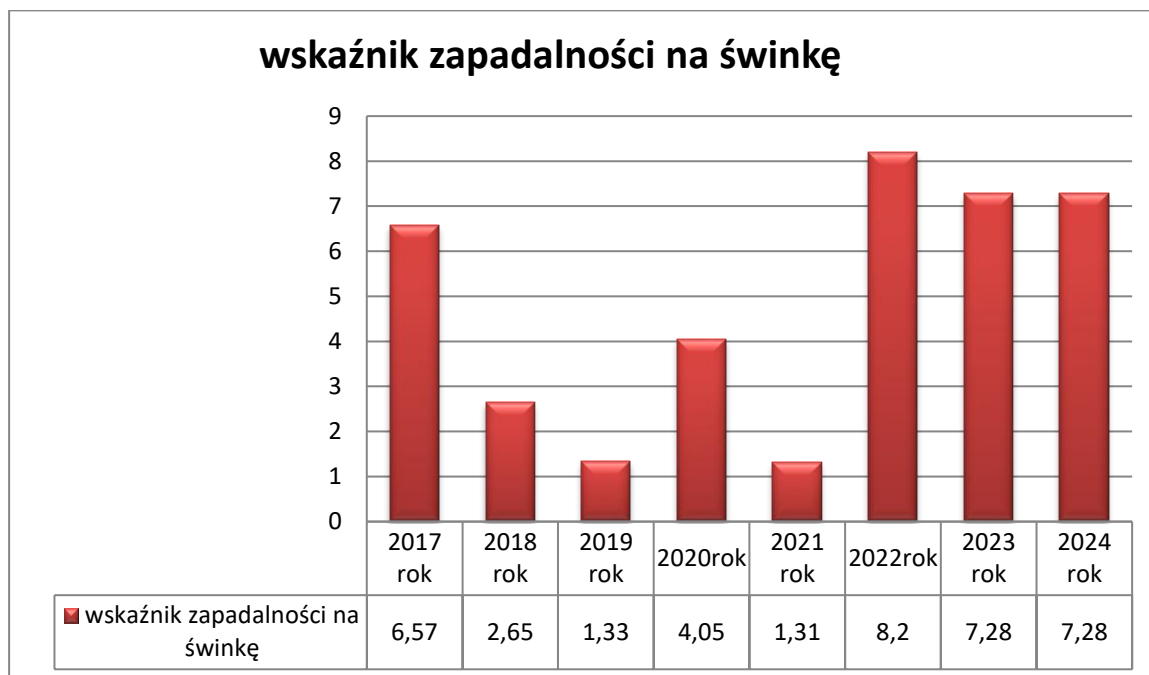
Dobra sytuacja epidemiologiczna zachorowań na różyczkę utrzymuje się od 2021 roku. W omawianym roku nie rejestrowano zachorowań na różyczkę.

Ryc. 10. Wskaźnik zapadalności na różyczkę.

Świnka.

Sytuacja epidemiologiczna świnki w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na tym samym poziomie. Zarejestrowano podobnie jak w roku ubiegłym 5 zachorowań. Zachorowania wystąpiły w grupie wiekowej od 6 lat do 39 lat. Przypadki były leczone ambulatoryjnie. Zaszczepionych przeciwko śwince było: 1 dziecko dwoma dawkami oraz 1 dziecko tylko I dawką. Pozostałe 3 osoby chore nie były wcześniej uodpornione. Przypadki zgłoszone jako możliwe.

Ryc. 11. Wskaźnik zapadalności na świnkę.

Płonica.

Szkarlatyna, tak potocznie nazywa się płonicę, jest zakaźną chorobą bakteryjną, głównie wieku dziecięcego, wywoływaną przez paciorkowce z grupy A. W 2024 roku nastąpił minimalny spadek zachorowań na płonicę. Zarejestrowano 84 zachorowania (w roku 2023- 96 zach.). Zachorowania wystąpiły w przedziale wiekowym od 3 r.ż. do 20 roku życia. Nie odnotowano zachorowań w miesiącu sierpniu, a najwięcej w lutym, marcu i kwietniu -76,19% zachorowań. Wszystkie zchorowania leczone były ambulatoryjnie. Zostały zgłoszone jako możliwe, w których rozpoznanie oparto na podstawie obrazu klinicznego.

Ryc. 12. Wskaźnik zapadalności na płonice.

OPV-ostre porażenia wiotkie u dzieci od 0-14 lat.

W roku 2024 nie rejestrowano Ostrych Porażeń Wiotkich.

Od 1990 roku Polska uczestniczy w światowym programie eradykacji zachorowań na poliomyelitis. Celem tego programu jest szybkie wykrycie zachorowań na poliomyelitis oraz izolacja szczepów wirusów polio. Obejmuje on nadzór kliniczny, epidemiologiczny i wirusologiczny nad przypadkami ostrego porażenia wiotkiego z osłabieniem mięśni szkieletowych u dzieci. Taki rodzaj nadzoru jest najbardziej czułym wskaźnikiem potwierdzającym lub wykluczającym występowanie w danym kraju i regionie dzikich szczepów poliovirusów.

2. Realizacja Programu Szczepień Ochronnych (PSO) w 2024 roku.

Szczepienia ochronne są najbardziej efektywnym działaniem profilaktycznym w walce z chorobami zakaźnymi. Zmniejszają zachorowalność w społeczeństwie, redukują liczbę powikłań i zgonów, a czasami, jak w przypadku ospy prawdziwej, umożliwiają całkowite wyeliminowanie choroby .

Dla dzieci w Polsce dostępne są szczepionki bezpłatne w ramach szczepień obowiązkowych, oraz odpłatne tak zwane zalecane.

W 2024 roku Programem Szczepień Ochronnych na terenie powiatu skarżyskiego było objętych 9289 dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 19 roku życia, jest to aż o 4,25 % (412 dzieci) mniej niż w ubiegłym roku. Liczba nowych urodzeń systematycznie spada.

Szczepienia ochronne wykonywane były w 13 placówkach ochrony zdrowia z 15-oma punktami szczepień. Wszystkie podmioty świadczą usługi w zakresie szczepień obowiązkowych i zalecanych w ramach kontraktu z NFZ.

Realizacja nadzoru nad szczepieniami związana była z zaplanowaną działalnością kontrolną obejmującą wszystkie obiekty, z uwzględnieniem oddziału noworodkowego szpitala i SOR funkcjonujących wyłącznie w szpitalnej opiece zdrowotnej oraz stacji dializ. Pomieszczenia spełniały wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz zapewniały odpowiednie warunki utrzymania łańcucha chłodniczego wymaganego podczas transportu i przechowywania szczepionek. Urządzenia chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych są wyposażone w całodobowe, elektroniczne systemy monitorowania temperatur z sms - owym powiadamianiem o przerwach w przepływie prądu. Cztery spośród wszystkich podmiotów świadczących usługi zdrowotne w zakresie szczepień ochronnych posiadają całodobowe agregaty prądotwórcze uruchamiane automatycznie w przypadku awarii energii elektrycznej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przechowywania i gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Nadal realizowany jest powszechny program szczepień przeciwko HPV w Polsce. Program będzie trwał do 2030 roku. Od 1 września 2024 roku rozszerzono grupy wiekowe kwalifikujące się do uodpornienia przeciwko HPV. Obecnie można zaszczepić dziecko po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia, czyli roczniki urodzenia od 2015 do 2011. Szczepienie to jest dobrowolne i bezpłatne. W omawianym roku uodporniono 355 dzieci/ na 2664 dzieci mieszczących się w danych rocznikach. Daje to wyszczepialność p/HPV na poziomie 13,3 %.

Akcja szczepień przeprowadzona była w szkolnych gabinetach medycznych (334 dzieci) oraz w punktach szczepień POZ-ów (21 dzieci). W programie wzięło udział 26 szkół z terenu powiatu skarżyskiego.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku - Kamiennej zgłoszono ogółem 4 przypadki Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego. W stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się ilość NOP-ów wśród dzieci i młodzieży o 20 %. Miały one charakter łagodny i dotyczyły trzech niemowląt w pierwszym roku życia i dziecka w 5 roku życia. Jedno dziecko było hospitalizowane z powodu NOP-u i rozwijającej się infekcji wirusowej. Odczyny zostały opracowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Problem niedopełniania obowiązku poddania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym przez rodziców lub prawnych opiekunów dzieci jest nadal aktualny. Sytuacja w tej

kwestii nie zmieniła się na korzyść w stosunku do lat ubiegłych i liczba dzieci niezaszczepionych nieco wzrosła. W 2024 roku na terenie działalności PPIS w Skarżysku - Kam. zarejestrowano 96 dzieci, których rodzice nie wyrazili zgody na szczepienia. Należy dodać, że w analizowanym roku 10 dzieci dotychczas mających statut „uchylających się” uzupełniło lub rozpoczęło uzupełnianie brakujących szczepień ale przybyło 35 nowych dzieci, których rodzice zrezygnowali z tej formy uodpornienia przeciwko chorobom zakaźnym.

Ponad 82,3 % rodziców nie podaje powodów, dla których podejmują decyzję o nie szczepieniu swoich dzieci, zaś 12,5 % uzasadnia to wpływem ruchów antyszczepionkowych. Dwie rodziny uchylają się z powodu odrębności kulturowej, etnicznej lub religijnej. Natomiast w trzech przypadkach dzieci nie są szczepione z powodu wystąpienia wcześniejszego niepożądanego odczynu poszczepiennego.

Wyszczepialność w populacji dzieci i młodzieży od 1 do 19 roku życia w roku 2024 szacuje się na poziomie 86 % i jest znacznie wyższa w stosunku do roku ubiegłego o 5,8 %. Wykonawstwo szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych jest nadzorowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną i jest na poziomie zadowalającym.

Poniższa tabela obrazuje poziom wyszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie skarżyskim przeciwko chorobom zakaźnym ujętym w kalendarzu PSO.

Tabela 2. Wykonawstwo szczepień obowiązkowych w powiecie skarżyskim w 2024 roku.

Rodzaj szczepienia	Rocznik	Rodzaj uodpornienia	Wykonawstwo %
BCG	2024	Szczepienie noworodkowe	97,6%
Szczepienie p/wzw typu B	2024	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	80,1%
	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,7%
	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,9 %
P/rotawirusowi	2024	Szczepienie podstawowe	81,7%
	2023	Szczepienie podstawowe	98,7 %
DTP (p/błonica,tężec i krztusiec)	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,4%

P/odrze, śwince i różyczce	2023	Szczepienie podstawowe	63,0%
	2019	Szczepienie przypominające (6 rok życia)	37,3 %
P/Haemophilus influenzae b	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,0%
	2022	Szczepienie uzupełniające	91,2%
P/Poliomyelitis	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,4%
	2019	Szczepienie I przypominające	47,3%
dTpa (p/błonica, tężec, krztusiec)	2011	Szczepienie II przypominające	60,5%
Td (p/błonica,tężec)	2006	Szczepienie III przypominające	50,4%

Nadal utrzymuje się niekorzystne zjawisko rezygnacji ze szczepień u 19-letniej młodzieży szczepionką p/błonicy i tężcowi mimo wzrostu zaszczepionej młodzieży w stosunku do ubiegłego roku o 2,4 %. Natomiast aż 26 % młodzieży z 2005 rocznika, która w 2023 roku, w terminie szczepienia nie zgłosiła się na szczepienie, dopełniła tego obowiązku w 2024 roku.

W 2024 roku uodporniło się przeciwko ospie wietrznej, w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie, 82 dzieci uczęszczających do żłobków lub klubów dziecięcych, przebywających w zakładach opiekuńczych, wychowawczych, pielęgnacyjnych, leczniczych. Przeciwno ospie wietrznej szczepionką zalecaną pełnopłatną zaszczepiło się 86 osób.

W stacji dializ dawkami przypominającymi przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, refundowanymi przez Ministra Zdrowia, uodporniono 32 pacjentów dializowanych.

Obecnie nie są gromadzone dane dotyczące ilości zaszczepionych osób w ramach szczepień zalecanych pełnopłatnych w związku z tym PPIS w Skarżysku - Kam. nie posiada takich danych.

Podsumowanie.

W porównaniu do roku 2023 w omawianym roku **odnotowano poprawę sytuacji epidemiologicznej w zakresie takich chorób zakaźnych jak:**

- COVID-19 gdzie nastąpił spadek zachorowań, spadek hospitalizacji z powodu COVID-19, co może świadczyć o łagodnym wariantcie wirusa SARS-CoV-2,
- spadek zachorowań na płonicę,

- spadek zatruć/zakażeń pokarmowych,
- spadek zachorowań na gruźlicę,
- spadek zachorowań na ospę wietrzną,
- spadek zachorowań na boreliozę, co może świadczyć o większej świadomości społeczeństwa w zakresie stosowania odpowiednich zabezpieczeń chroniących przed kleszczami,
- na tym samym poziomie utrzymywała się liczba osób zakwalifikowanych do szczepień p/wścieklicznie,
- na podobnym poziomie utrzymywała się liczba bakteryjnych zakażeń jelitowych,
- nie rejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową,
- nie rejestrowano nowo wykrytych zakażeń HIV i zachorowań na AIDS, nie rejestrowano OPV.

Odnotowano wzrost:

- zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe,
- zakażeń wirusami hepatotropowymi HCV,
- wzrost zakażeń wirusem RSV,
- wzrost zachorowań na gripę potwierdzoną testami,
- wzrost zachorowań na krztusiec, który od 2016 roku nie występował na terenie powiatu,

W zakresie nadzoru nad szczepieniami:

- nastąpił wzrost wyszczepialności – w roku 2024-86% wyszczepialności w 2023 wyszczepialność wynosiła 80,02%) ,
- wzrost liczby opiekunów nie dopełniających obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci, co stanowi duże wyzwanie dla PIS. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowali szereg działań edukacyjnych, informacyjnych mających na celu zachęcenie do wykonania szczepień. Efektem tych działań był 10 % wzrost osób, które zdecydowały się uzupełnić brakujące szczepienia,
- wzrosło bezpieczeństwo przechowywania preparatów szczepionkowych i transportu preparatów szczepionkowych w nadzorowanych punktach szczepień.

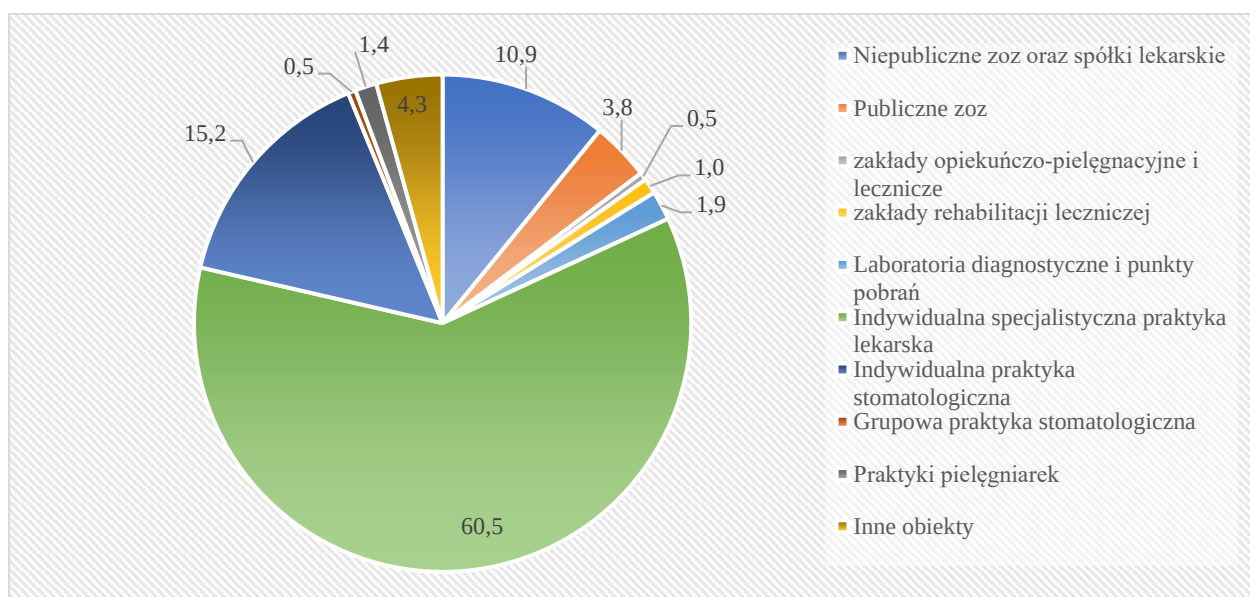
Mimo wzrostu zachorowań na niektóre choroby zakaźne sytuacja epidemiologiczna powiatu skarżyskiego nie budziła niepokoju i była bezpieczna.

II. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą.

1. Wprowadzenie.

W 2024 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej znajdowało się 210 podmiotów prowadzących działalność leczniczą na terenie powiatu, w tym:

- 1 szpital
- 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy,
- 27 przychodni, poradni, ośrodków zdrowia,
- 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 1 stacja krwiodawstwa,
- 1 pogotowie ratunkowe,
- 3 punkty pobrań materiału biologicznego do badań,
- 1 zakład pielęgniarstwa, długoterminowej opieki domowej,
- 127 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich, w tym 4 w zakresie stomatologii,
- 32 indywidualne praktyki lekarskie, w tym 30 praktyk lekarskich stomatologicznych,
- 1 grupową praktykę lekarską w zakresie stomatologii,
- 2 indywidualne praktyki pielęgniarek,
- 1 indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarek,
- 3 gabinety rehabilitacji,
- 1 gabinet medycyny estetycznej
- 5 pracowni protetycznych.

Ryc. 13. Podmioty świadczące usługi w zakresie ochrony zdrowia

W 2024 r. do kontroli sanitarnych zaplanowano 76 podmiotów. Kontrolami sanitarnymi w pierwszej kolejności objęto placówki świadczące usługi o charakterze inwazyjnym, podczas których istnieje zwiększone ryzyko przeniesienia zakażenia. Ogółem w tych placówkach przeprowadzono 73 kontrole sanitarne. Cztery podmioty lecznicze w omawianym roku zawiesiły działalność ze względu na stan zdrowia lub sprawy rodzinne osób prowadzących.

W trakcie czynności kontrolnych oceniano: stan higieniczno-techniczny pomieszczeń i urządzeń, rodzaj wykonywanych zabiegów, wyposażenie stanowisk do mycia i dezynfekcji rąk, stosowane wyroby medyczne, wyposażenie w preparaty do aseptyki i antyseptyki, postępowanie ze sprzętem wielorazowego użytku podlegającym sterylizacji, metody sterylizacji, sposób przechowywania narzędzi sterylnych. Ponadto zwracano uwagę na postępowanie z czystą i brudną bielizną, sposób jej składowania, transportu i prania. Oceniano sposób sprzątania pomieszczeń, rodzaj sprzętu przeznaczonego do tego celu, rodzaj preparatów dezynfekcyjnych. Kontrole uwzględniały również zgłaszalność chorób zakaźnych, zakażeń, a także zaopatrzenie w ciepłą i zimną wodę, postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi, sposób ich usuwania i transportu do miejsca składowania, warunków i czasu przechowywania ich w placówce do momentu odebrania przez odpowiednią firmę.

Kontrolą objęte były też opracowane i wdrożone procedury postępowania w celu zapobieżenia szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, sposób prowadzenia i przechowywania tej dokumentacji. 23% placówek wyposażonych jest w odpowiednie urządzenia do sterylizacji narzędzi medycznych wielorazowego użycia, 3% podmiotów zleca usługi w zakresie sterylizacji innym podmiotom, pozostałe placówki korzystają ze sprzętu medycznego jednorazowego użycia.

2. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

2.1. Szpitale.

Na terenie powiatu skarżyskiego znajduje się 1 Szpital Powiatowy podlegający Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Skarżysku - Kamiennej.

Przeprowadzona kontrola sanitarna kompleksowa placówki nie wykazała nieprawidłowości.

Szpital posiada własną Centralną Sterylizatornię. Na jej wyposażeniu jest jeden aparat na tlenek etylenu i dwa autoklawy. Procesy sterylizacji są walidowane, kontrole skuteczności procesów sterylizacji prowadzone zgodnie z opracowanymi i aktualizowanymi procedurami.

Stosowane są preparaty dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania, dostępne w ilościach wystarczających.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia budynków Szpitala Powiatowego był wodociąg sieciowy. Jakość dostarczanej wody nie była kwestionowana. Placówka ma także zapewnione rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę: zbiornik retencyjny dla budynku przy ul. Szpitalnej oraz wodociąg Mesko dla budynku przy ul. Ekonomii.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Odpady powstające w wyniku udzielanych świadczeń zdrowotnych segregowane były w miejscu ich powstawania z podziałem na odpady bytowo - gospodarcze, odpady niebezpieczne medyczne i odpady specjalne. Odpady niebezpieczne medyczne o ostrych końcach i krawędziach były gromadzone w pojemnikach o sztywnych ścianach, natomiast pozostałe odpady gromadzono w workach jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego umieszczonych na stelażach lub w pojemnikach. Wszystkie worki i pojemniki były właściwie oznakowane. Transport wewnętrzny odpadów na terenie szpitala odbywał się wózkami o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, przeznaczonymi wyłącznie do tego celu, wykonanymi z materiałów łatwo zmywalnych. Właściwie zabezpieczone, do czasu odbioru, przechowywane były w szczelnie zamkniętych kontenerach w wydzielonym magazynie odpadów. Odbiór i utylizacja przez termiczne spalanie odpadów niebezpiecznych medycznych odbywał się w ramach umowy zawartej z wyspecjalizowanym podmiotem. Odpady o charakterze komunalnym odbierane były systematycznie przez uprawnioną firmę zgodnie z umową.

Postępowanie z bielizną w palcówce prowadzone było w sposób prawidłowy. W obiekcie wydzielono główne magazyny do przechowywania bielizny odpowiednio czystej i brudnej. Natomiast na oddziałach bielizna czysta składowana jest w zamykanych szafach, bielizna brudna

w brudowniku. Pranie bielizny zgodnie z zawartą umową wykonywane było w zewnętrznej pralni z barierą higieniczną.

2.2. Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze.

W ewidencji znajduje się 1 placówka świadcząca całodobowe usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne – Zakład Opieki Długoterminowej „Anna” w Skarżysku Kościelnym. Przeprowadzona kontrola nie wykazała naruszeń wymagań higieniczno-sanitarnych.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie).

W ewidencji znajdowało się 27 obiektów tego typu, przeprowadzono w nich 26 kontroli. Skontrolowano wszystkie podmioty świadczące usługi o charakterze inwazyjnym. W trakcie czynności kontrolnych na ogół nie stwierdzano naruszeń wymagań higieniczno-sanitarnych.

Spośród skontrolowanych podmiotów leczniczych tylko dwa obiekty oceniono negatywnie pod względem techniczno – sanitarnym. Placówki te były w trakcie załatwiania przetargów związanych z usunięciem nieprawidłowości. Zakończono postępowanie administracyjne mające na celu uzyskanie poprawy warunków higieniczno-sanitarnych prowadzone od 2022 roku w stosunku do jednej z placówek.

Postępowanie z odpadami medycznymi odbywało się zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami i instrukcjami. W skontrolowanych obiektach stwierdzono, że przestrzegane były zasady segregacji odpadów w miejscu ich powstawania. Odpady właściwie zabezpieczone, do czasu odbioru, przechowywane były na ogół w wydzielonych pomieszczeniach lub w urządzeniach chłodniczych przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Wszystkie obiekty posiadały umowy na odbiór i unieszkodliwianie odpadów medycznych oraz dokumenty stwierdzające stałe przekazywanie tych odpadów. Odpady o charakterze komunalnym gromadzono w workach foliowych, a następnie usuwano do kontenerów, skąd odbierane są przez wyspecjalizowane podmioty.

W obiektach lecznictwa otwartego postępowanie z bielizną czystą i brudną nie budziło zastrzeżeń. Coraz więcej placówek stosuje bieliznę jednorazowego użytku. Bielizna czysta i brudna przechowywana była oddzielnie w specjalnie wydzielonych szafach lub wyznaczonych magazynach. Pranie bielizny zlecane jest firmom pralniczym, co jest udokumentowane dowodami zapłaty.

Placówki lecznictwa otwartego zaopatrywane były w wodę o dobrej jakości pochodzącą z wodociągów sieciowych. Wszystkie nadzorowane placówki zaopatrzone były w wodę bieżącą

zimną i ciepłą. Nieczystości płynne z tych obiektów odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Na wyposażeniu placówek leczenia otwartego znajduje się 15 autoklawów, pozostałe placówki korzystały wyłącznie ze sprzętu jednorazowego użytku. Kontrole skuteczności procesów sterylizacji wskaźnikami chemicznymi i biologicznymi prowadzone były prawidłowo, a dokumentacja z tego zakresu archiwizowana. Sterylny sprzęt i narzędzia medyczne przechowywane były w odpowiednich warunkach z przestrzeganiem dat ważności.

Preparaty dezynfekcyjne stosowane były zgodnie z ustawą o wyrobach medycznych i produktach biobójczych. Preparaty dezynfekcyjne dobierane były właściwie, co do spektrum działania, czasu i zastosowania, przechowywane prawidłowo. Stanowiska do mycia i dezynfekcji rąk wyposażone były odpowiednio.

W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono braków w zaopatrzeniu w preparaty dezynfekcyjne stosowane do aseptyki i antyseptyki, bądź preparatów po zakończonym terminie ważności. Sprzątanie pomieszczeń prowadzone było przez zatrudniony personel lub przez zewnętrzną firmę sprzątającą.

4. Praktyki zawodowe.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku-Kamiennej w roku 2024 było zarejestrowanych 32 indywidualne praktyki lekarskie, 127 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym specjalistyczna praktyka lekarzy stomatologów, ginekologów, chirurgów, okulistów, laryngologów, kardiologów itp.); 1 grupowa praktyka lekarska stomatologiczna oraz 2 indywidualne praktyki pielęgniarek i 1 specjalistyczna praktyka pielęgniarek. W analizowanym okresie skontrolowano 35 placówek.

31 praktyk lekarskich prowadziło sterylizację narzędzi przez autoklawowanie we własnym zakresie. Kontrole procesów sterylizacji wskaźnikami chemicznymi i biologicznymi prowadzone były prawidłowo. Dokumentacja z tego zakresu była archiwizowana. Pozostałe placówki korzystały ze sprzętu jednorazowego użytku lub zlecały sterylizację podmiotom zewnętrznym. Nie kwestionowano znajdujących się na wyposażeniu obiektów preparatów dezynfekcyjnych przeznaczonych do dezynfekcji rąk, skóry, narzędzi, małych i dużych powierzchni. Skontrolowane placówki posiadały opracowane, wdrożone i aktualizowane procedury w celu zapobieżenia szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Sprzątanie pomieszczeń wykonywane było we własnym zakresie.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z bielizną.

W placówkach postępowanie z odpadami nie budziło zastrzeżeń. Zabezpieczone odpady medyczne gromadzone były w wydzielonych pomieszczeniach lub w urządzeniach chłodniczych specjalnie do tego celu przeznaczonych, w szczelnie zamkniętych pojemnikach. Skontrolowane placówki miały zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami uprawnionymi do odbioru i utylizacji odpadów medycznych oraz umowy na wywóz nieczystości stałych.

5. Podsumowanie.

W omawianym roku rozpatrzono dwie skargi dotyczące świadczonych usług medycznych. Pierwsza dotyczyła zarzutu prowadzenia nielegalnej praktyki protetycznej. Po przeprowadzonym dochodzeniu skarga okazała się bezzasadna, osoba nie prowadziła takiej działalności. Druga skarga dotyczyła stosowania w oddziale neonatologicznym praktyki robienia zdjęć noworodkom w ubrankach wielokrotnego użycia bez procedury postępowania zapewniającej ich skuteczną dekontaminację. W tym wypadku wydano zalecenie natychmiastowego usunięcia ze stanu oddziału ubrań nie nadających się do prania w pralni noworodkowej.

Jednak podsumowując rok 2024 należy podkreślić, że większość skontrolowanych podmiotów świadczących usługi medyczne jest wyposażona w nowoczesny sprzęt medyczny. Stale jest podnoszony standard świadczonych usług zarówno poprzez zakup i wymianę sprzętu medycznego jak również poprzez wymianę wyposażenia obiektów i standard wykończenia pomieszczeń.

III. Jakość wody do spożycia.

1. Wprowadzenie.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawują nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (tekst jednolity Dz.U. 2024 r. poz. 757) i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294). Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinna spełniać wymagania określone w rozporządzeniu.

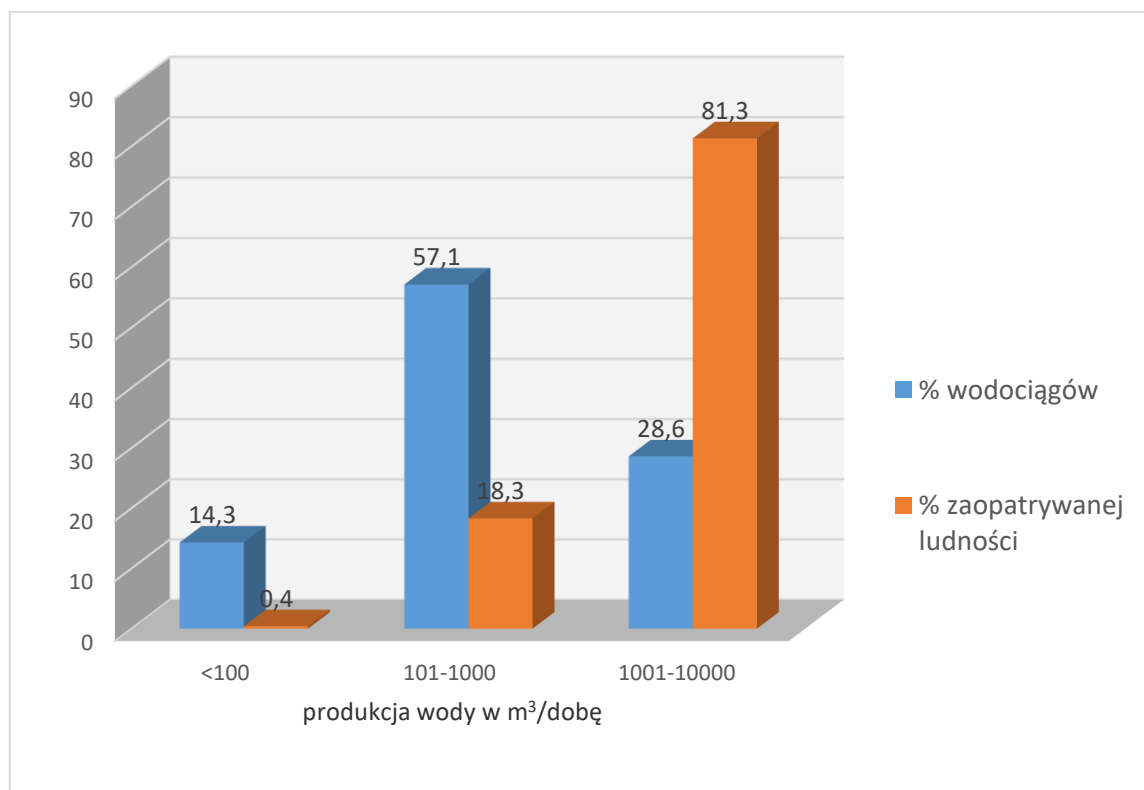
Zgodnie z definicją WHO bezpieczna woda to woda, w której liczba mikroorganizmów chorobotwórczych i stężenie substancji chemicznych nie stanowią istotnego ryzyka dla zdrowia publicznego. Woda powinna być również akceptowana przez konsumentów pod względem wyglądu, smaku i zapachu.

W 2024 r. nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku - Kamiennej objętych było 11 urządzeń wodnych tj. 9 wodociągów oraz 2 źródła naturalne. W analizowanym okresie skontrolowano wszystkie nadzorowane urządzenia wodne, przeprowadzając w nich 9 kontroli stanu technicznego, 2 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzją oraz 78 kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Do oceny jakości wody korzystano z wyników badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej, jak również z wyników badań realizowanych przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej. Próbki wody przeznaczonej do spożycia pobierane były systematycznie, na ogół zgodnie z ustalonymi i zatwierdzonymi harmonogramami na dany rok. Sprawozdania z badań były terminowo przekazywane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Skarżysku - Kamiennej. Badania wody w ramach kontroli urzędowej oraz w ramach kontroli wewnętrznej zostały wykonane w akredytowanych laboratoriach: Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku - Kamiennej i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach oraz w laboratoriach o udokumentowanym systemie jakości, zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W ewidencji w 2024 r. wśród 9 wodociągów znajdowało się 7 zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz 2 inne podmioty zaopatrujące w wodę. Na obszarze powiatu skarżyskiego woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodziła z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stabilnym składem oraz mniejszą ilością zanieczyszczeń.

Na rycinie poniżej przedstawiono zaopatrzenie ludności w wodę przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia wg wielkości produkcji w 2024 r.

Ryc. 14. Zaopatrzenie ludności w wodę przez wodociągi wg wielkości produkcji w 2024 r.

Z wody wodociągowej o kontrolowanej jakości korzystało około 66 tys. osób, co stanowi 97% ludności powiatu. W tabeli poniżej przedstawiono stan zwodociągowania powiatu skarżyskiego.

Tabela 3. Stan zwodociągowania powiatu skarżyskiego w 2024 r.

Nazwa wodociągu sieciowego	Właściciel/ Administrator wodociągu	Produkcja wody (m³/24h)	Sposób uzdatniania i dezynfekcji	Wykaz zaopatrywanych miejscowości	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę do spożycia (tys.)	Ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi
Skarżysko	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Skarżysko-Kamienna ul. Cicha 8	6529,00	Ujęcie Bzin - odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie dezynfekcja (promieniowanie UV, podchloryn sodu) ujęcie Grzybowa Góra - odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie, korekta pH, okresowa dezynfekcja (podchloryn sodu) ujęcie Milica, Bugaj – woda nie wymaga uzdatniania	m. Skarżysko-Kamienna, gmina Skarżysko Kościelne: Grzybowa Góra, Kierz Niedźwiedzi, Lipowe Pole Plebańskie, Lipowe Pole Skarbowe, Majków, Michałów, Skarżysko Kościelne, Świerczek gmina Bliżyn: Bugaj, Brzeście, Wołów, Zagórze, gmina Wąchock: Parszów	46,849	Przydatna
Suchedniów	Zakład Gospodarki Komunalnej w Suchedniowie ul. Kościelna 21	1015,00	Ujęcie Józefów – korekta pH	gmina Suchedniów: Suchedniów, Mostki	7,758	Przydatna
Krzyżka		204,00	Ujęcie Krzyżka – korekta pH i twardości	gmina Suchedniów: Krzyżka, Michniów, Ostojów, Suchedniów ul. Świerkowa gmina Łączna: Podłazie	1,654	Przydatna

Gostków	Gmina Bliżyn z siedzibą Bliżyn ul. Kościuszki 79A	878,69	ujęcie Gostków – woda nie wymaga uzdatniania	gmina Bliżyn: Bliżyn, Drożdżów, Gilów, Gostków, Górki, Jastrzębia, Kopcie, Kucębów, Mroczków, Mroczków-Kamionki, Mroczków-Kapturów, Nowki, Nowy Odrowążek, Odrowążek, Pięty, Płaczków, Rędocin, Sobótka, Sołtyków, Sorbin, Ubyszów, Wojtyniów, Zbrojów	6,522	Przydatna
Łączna	Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącznej; Łączna 115	486,12	ujęcie Czerwona Górka – woda nie wymaga uzdatniania (w razie potrzeby prowadzona dezynfekcja wody)	gmina Łączna: Czerwona Górka, Gózd (od 43), Jęgrzna, Kamionki, Łączna, Osełków, Podzagnańszcze, Stawik, Zagórze, Zaskale	3,130	Przydatna
Zalezianka		116,50	ujęcie Zalezianka – stała dezynfekcja wody (podchloryn sodu)	gmina Łączna: Zalezianka, Występa, Jaśle, Gózd (1-42)	1,015	Przydatna
Klonów		37,38	Ujęcie Klonów - odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie, korekta pH, stała dezynfekcja wody (podchloryn sodu)	gmina Łączna: Klonów	0,270	Przydatna
Mesko	Mesko S.A. Skarżysko-Kamienna ul. Legionów 122	653,28	Ujęcie SP II - odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	Skarżysko-Kamienna ul. Ekonomii 5a	0,018	Przydatna

W 2024 r. nie odnotowano zgłoszeń mieszkańców powiatu dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Przedmiotem prowadzonych kontroli była również ocena stanu technicznego infrastruktury wodociągowej, w tym zakresie skontrolowano wszystkie wodociągi. Przeprowadzane kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Producentom wody zwracano uwagę na odpowiedzialność za jakość dostarczanej wody oraz konieczność sprawdzania jej jakości po pracach remontowych, wymianach złożeń oraz po usunięciu awarii.

Dostawcy wody oraz organy samorządowe w miarę możliwości finansowych modernizowali już istniejące sieci wodociągowe m.in. w Skarżysku-Kamiennej (ul. Asfaltowa, ul. Raclawicka, ul. Tysiąclecia, os. Metalowiec) oraz w Zagórzach gm. Łączna.

2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę.

2.1. Wodociągi o produkcji <100 m³/d.

Nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku - Kamiennej objęty był jeden wodociąg o wyżej wymienionej produkcji tj. wodociąg Klonów, zaopatrujący w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców miejscowości Klonów w gminie Łączna (około 270 osób).

Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń. Jedynie w próbkach wody pobranych w październiku 2024 r. stwierdzono podwyższoną zawartość manganu. Zarządca wodociągu niezwłocznie po otrzymaniu informacji o przekroczeniu podjął działania naprawcze – wykonano płukanie sieci wodociągowej i wymieniono złożę w filtrach na stacji uzdatniania wody. Jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm, co zostało potwierdzone prawidłowymi wynikami badań.

Mangan zaliczony jest do parametrów jakości wody niemających bezpośredniego znaczenia dla zdrowia ludzi. Mangan występujący w wodzie w stężeniach przekraczających 100 µg/l nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie do spożycia przez ludzi może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji. Mangan często powoduje tworzenie się powłoki na przewodach wodociągowych, która może złuszczać się w postaci czarnego osadu.

W 2024 r. rozpoczęto realizację inwestycji związanej z modernizacją stacji uzdatniania wody w Klonowie. W ramach projektu planowana jest renowacja studni Nr 2, wymiana wyposażenia w obydwu studniach, nowa stacja uzdatniania wody, budowa nowego zbiornika wody, wymiana ogrodzenia. Przewidywany termin zakończenia prac to kwiecień 2025 r.

2.2. Wodociągi o produkcji 100-1000 m³/d.

W grupie wodociągów o wyżej wymienionej wydajności znajdują się: wodociąg Gostków, wodociąg Krzyżka, wodociąg Łączna oraz wodociąg Zalezianka, zaopatrujące łącznie około 12,3 tysięcy osób.

Na podstawie przeprowadzonych badań próbek wody pobranych z tych wodociągów, zarówno w ramach kontroli wewnętrznej, jak również kontroli urzędowej stwierdzono, że jakość wody odpowiadała normom zawartym w obowiązującym rozporządzeniu.

Jedynie w próbkach wody pobranych z wodociągu Krzyżka stwierdzono niską wartość stężenia jonów wodoru - pH (6,3 przy dopuszczalnym zakresie 6,5 – 9,5). Zakład Gospodarki Komunalnej w Suchedniowie niezwłocznie podjął działania naprawcze polegające na częściowej wymianie złoża w filtrach na stacji uzdatniania wody. Kolejne wyniki badań były prawidłowe.

Przeprowadzane w 2024 r. kontrole wodociągu Łączna i wodociągu Krzyżka wykazały nieprawidłowościami w zakresie ich stanu sanitarno-technicznego, w związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku-Kamiennej prowadził postępowania administracyjne. W trakcie kontroli sprawdzających stwierdzono, że obowiązki nałożone decyzjami zostały wykonane. Na wodociągu Łączna zostały odnowione ściany i sufity w komorze zasuw zbiornika wody. Na wodociągu Krzyżka przeprowadzone termomodernizację budynku Stacji Uzdatniania Wody – wymieniono poszycie dachowe i obróbki blacharskie, wymieniono okna i drzwi, ocieplono ściany zewnętrzne i wykonano nową elewacją, pomalowano ściany wewnątrz budynku.

W związku z pozyskaniem środków przez Gminę Łączna rozpoczęto inwestycję w zakresie modernizacji ujęcia i stacji uzdatniania w Zaleziance. W ramach tej modernizacji ma zostać wykonany odwiert nowej studni, generalny remont SUW, budowa nowego zbiornika do magazynowania wody.

2.3. Wodociągi o produkcji 1000-10000 m³/d.

Do grupy wodociągów o wyżej wymienionej produkcji zakwalifikowano następujące wodociągi tj. wodociąg Skarżysko oraz wodociąg Suchedniów, zaopatrujące około 81,3% ludności powiatu.

Jakość wody podawanej z wyżej wymienionych wodociągów, zarówno pod względem bakteriologicznym jak i fizykochemicznym, spełniała wymagania sanitarne.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w wodzie podawanej do sieci z wodociągu Skarżysko systematycznie monitorowano zawartość trichloroetenu i tetrachloroetenu. Zawartość tego parametru utrzymywała się w dopuszczalnych granicach.

2.4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę.

W 2024 r. w ewidencji znajdowały się 2 inne podmioty zaopatrujące w wodę tj: wodociąg Teco-Park i wodociąg Mesko, z których woda jest wykorzystywana na potrzeby zakładów, jak również do celów komercyjnych. Wodociąg Mesko dodatkowo zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców jednego budynku wielorodzinnego (18 osób).

Jakość wody podawanej z wyżej wymienionych wodociągów na ogół nie była kwestionowana.

2.5. Inne urządzenia wodne.

Ze względu na dużą ilość osób korzystających z wody ze źródeł naturalnych zlokalizowanych w Skarżysku - Kamiennej przy ul. Gajowej oraz u zbiegu ulic Długa i Książęca

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Skarżysku - Kamiennej objęła je nadzorem sanitarnym.

Jakość wody z tych urządzeń kwestionowano z uwagi na obecność bakterii grupy coli oraz zbyt niskie pH.

3. Badania ciepłej wody w szpitalach i budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella* sp.

Ze względu na powszechne zasiedlanie instalacji wodnych pałeczkami *Legionella* i realne zagrożenie zakażenia ludzi wprowadzono obowiązek badania w tym kierunku wody ciepłej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

W 2024 r. przeprowadzono 17 kontroli jakości wody ciepłej, w tym 2 w ramach prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego. Łącznie pobrano 35 próbek wody do badania.

3.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

W analizowanym okresie pobrano 14 próbek ciepłej wody na obecność pałeczek *Legionella* z 2 podmiotów leczniczych tj. ze Szpitala Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej oraz Zakładu Opiekuńczo-Pielęgnacyjnego „Anna” w Skarżysku Kościelnym.

Przeprowadzone badanie tych próbek wody nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych norm.

3.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.

W celu oceny stopnia skolonizowania instalacji wody ciepłej pałeczkami *Legionella* w 2024 r. zostało pobranych do badania 18 próbek z 9 obiektów tj. z 6 obiektów świadczących usługi noclegowe, z noclegowni dla bezdomnych oraz z 2 placówek edukacyjno-wychowawczych.

Jakość wody ciepłej nie była kwestionowana.

4. Podsumowanie.

Na podstawie wyników badań próbek wody pobieranych zarówno przez Państwową Inspekcję Sanitarną, jak i producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej można stwierdzić, że mieszkańcy powiatu skarżyskiego korzystają z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganiom normom.

Biorąc pod uwagę powszechne zasiedlanie instalacji wodnych pałeczkami *Legionella*, realne zagrożenie zakażenia ludzi oraz inhalacyjny charakter zakażeń tymi bakteriami, bardzo istotne jest podejmowanie działań w celu ograniczenia ich występowania i namnażania. Działania te powinny obejmować zarówno rozwiązania techniczne, kontrolę czynników sprzyjających rozwojowi bakterii, jak i zwalczanie skażenia poprzez prowadzenie procesów dezynfekcji i czyszczenia.

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

1. Wprowadzenie.

W 2024 roku na terenie powiatu skarżyskiego bieżącym nadzorem sanitarnym objętych było 282 obiekty użyteczności publicznej. Skontrolowano 132 obiekty, co stanowi 47% wszystkich ujętych w ewidencji. Powyższa liczba obejmuje również 3 kąpieliska i 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Tabela 4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej, kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli w 2024 r.

Lp.	Rodzaj obiektu/ urządzenia	Liczba obiektów / urządzeń		Liczba złych obiektów pod względem		Działalność kontrolno - represyjna					
		Wg ewidencji	Skontrolowanych	Technicznym	Sanitarno porządkowym	Decyzje admi	Decyzje prolon.	Zalecenia pokon.	Ilość mandatów	Kwoty mandatów zł	Inne
1.	Ustępy publiczne	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Pływalnie kryte	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pływalnia odkryta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Placówki zapewniające całodobową opiekę	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Dom pomocy społecznej	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Noclegowanie	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Hotele	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Kempingi	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	12	3	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zakłady fryzjerskie	72	38	0	0	0	0	0	0	0	0

11.	Zakłady kosmetyczne	72	52	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Zakład tatuażu	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Zakłady odnowy biologicznej	9	5	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Dworce i stacje kolejowe	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Tereny rekreacyjne	29	4	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Cmentarze	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0
18.	Domy przedpogrzebowe	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0
19.	Inne obiekty użyteczności publicznej	44	9	0	0	0	0	0	0	0	0
20.	Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM		282	132	0	0	0	0	0	0	0	0

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń.

2.1. Ustępy publiczne.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej znajduje się 1 toaleta wolnostojąca zlokalizowana przy ul. Słowackiego w Skarżysku - Kamiennej. W analizowanym okresie nie została skontrolowana, gdyż z powodu awarii toaleta jest wyłączona na stałe z użytkowania.

Ponadto w czasie trwania sezonu kąpielowego przy kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli znajdowały się też toalety ogólnodostępne. Ustępy te zorganizowane były w pawilonach sanitarnych przy kąpieliskach: „Rejów” w Skarżysku - Kamiennej i w Suchedniowie oraz przy miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli w Mostkach gm. Suchedniów lub stanowiły je kabiny sanitarne typu TOI TOI – przy kąpielisku w Bliżynie.

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na stan sanitarno-higienicznych tych toalet. Nie stwierdzono zaniedbań w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Ustępy te zaopatrzone były w podstawowe środki higieny: mydło w płynie i papier toaletowy. Urządzenia sanitarne były sprawne i dezynfekowane na bieżąco. Toalety przy kąpieliskach czynne były tylko w ustalonym przez organizatora sezonie kąpielowym.

2.2. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, noclegownie i domy dla bezdomnych, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

W tej grupie nadzorem sanitarnym objęto 6 obiektów:

- Dom Pomocy Społecznej w Skarżysku - Kamiennej ul. Sporna 6,
- Dom Pomocy Społecznej „Centrum Seniora” w Skarżysku - Kamiennej ul. Ekonomii 7,
- Dom Opieki „Liliowy Dworek” w Łącznej,
- Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy w Skarżysku - Kamiennej przy ul. Zielnej 12,
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Skarżysku-Kamiennej ul. Tysiąclecia 22,
- Noclegownia dla bezdomnych w Skarżysku - Kamiennej ul. Wileńska 34.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba nadzorowanych obiektów pozostała na tym samym poziomie. Zakres kontroli przeprowadzanych w powyższych obiektach obejmował m.in. stan porządkowy, stan sanitarno-techniczny, postępowanie z odpadami, postępowanie z bielizną, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

W analizowanym okresie skontrolowano oba domy pomocy społecznej oraz placówkę zapewniającą całodobową opiekę znajdującą się w Łącznej. Przeprowadzone kontrole wykazały, że stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, wyposażenia nie budził większych zastrzeżeń, drobne nieprawidłowości były omawiane i usuwane na bieżąco. Stan porządkowy tych obiektów nie był kwestionowany.

Kontrolą objęto także Noclegownię dla bezdomnych mężczyzn prowadzoną przez Stowarzyszenie Bractwa Matki Bożej Miłosierdzia zlokalizowaną w Skarżysku - Kamiennej przy ul. Wileńskiej. Obecnie funkcjonuje jako obiekt czynny całorocznie z przerwą w okresie letnim na przeprowadzenie koniecznych napraw. W dniu kontroli z noclegowni korzystało 13 bezdomnych osób. W sumie noclegownia przeznaczona jest dla 25 osób. W ostatnim czasie przeprowadzono remont dachu na części budynku, odmalowano ściany i sufity w jadalni, klatkę schodową (lamperia), łazienkę na I piętrze odgrzybiono i odmalowano, wymieniono kaloryfer. W jadalni zainstalowano nowe lampy. W pokojach odmalowano ściany, wymienione były łóżka na metalowe, dokupiono nową pościel, kołdry i poduszki. Podczas przeprowadzonej kontroli stan sanitarno-higieniczny noclegowni nie budził zastrzeżeń i został oceniony na dobry, czystość bieżąca w skontrolowanych pomieszczeniach zachowana.

2.3. Obiekty hotelarskie.

Nadzorem sanitarnym objęto 7 hoteli, 2 obiekty wczasowo-turystyczne i 12 obiektów, w których świadczone są usługi noclegowe. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba obiektów nie uległa zmianie.

Wszystkie hotele znajdujące się w ewidencji są skategoryzowane tj.:

- Hotel „Promień”, w Skarżysku-Kamiennej,
- Hotel „Komes” w Skarżysku-Kamiennej,
- Hotel „Aramis” w Skarżysku-Kamiennej
- Hotel „Paradiso” w Suchedniowie,
- Hotel „Świątokrzyski” w Suchedniowie,
- Hotel „Stary Młyn” w Suchedniowie,
- Hotel „Magnat” w Mostkach.

W ciągu całego roku skontrolowano 3 hotele ujęte w planie kontroli. Stan sanitarny i techniczny tej grupy obiektów nie budził zastrzeżeń. W skontrolowanych pokojach oraz innych pomieszczeniach w zakresie utrzymania czystości bieżącej nieprawidłowości nie stwierdzono. W obiektach tych zapewniono właściwe postępowanie z bielizną i odpadami. Należy podkreślić, że właściciele ustawicznie starają się podnosić standard świadczonych usług – przeprowadzają remonty i modernizują oraz wymieniają wyposażenie pokoi. Wzrasta poziom świadczonych usług, higieny oraz dbałość o teren wokół budynków hoteli i jego zagospodarowanie.

W hotelu „Paradiso” w Suchedniowie przeprowadzono generalny remont pawilonu i recepcji. W pawilonie wyremontowano 8 jednostek mieszkalnych, korytarz oraz magazyny bielizny. Pokoje zostały całkowicie przebudowane, wymienione zostało wyposażenie, zamontowano nowe drzwi wejściowe do pokoi i pomieszczeń sanitarnych, zainstalowano klimatyzatory. Łazienki w 4 apartamentach wyposażono w wanny z hydromasażem. Pokoje mają podwyższony standard hotelowy. Ponadto w hotelu jest dostępna tylko dla gości hotelowych strefa spa, która składa się z basenu zewnętrznego, wieloosobowej wanny rehabilitacyjnej typu „jacuzzi” i sauny typu „beczka”. Strefa ta funkcjonowała sezonowo w okresie od czerwca do września. W tym czasie prowadzone były kontrole jakości wody, zarówno przez właściciela obiektu jak również przez organ Inspekcji Sanitarnej. Jakość wody w badanym zakresie nie była kwestionowana.

W hotelu „Promień” w Skarżysku-Kamiennej oddano do użytkowania 2 nowe pokoje na I piętrze z pełnym węzłem sanitarnym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Skontrolowano także objęty nadzorem Ośrodek Wypoczynkowy "Rejów" w Skarżysku-Kamiennej ul. Wioślarska 1. Jego bazę noclegową stanowi 10 domków kempingowych oraz 7 pokoi zlokalizowanych s budynku. Przed rozpoczęciem sezonu przeprowadzono drobne prace remontowe m.in. odmalowano ściany i sufity w pokojach i w domkach oraz korytarzu, wymieniono panele podłogowe w 2 pokojach i w 1 domku. Należy zaznaczyć, że stan sanitarno-techniczny tego obiektu jest zaledwie dostateczny. W obiekcie przeprowadzane są jedynie

niezbędne prace remontowe i konserwacyjne, które nie wpływają znacząco na poprawę standardu tej bazy noclegowej.

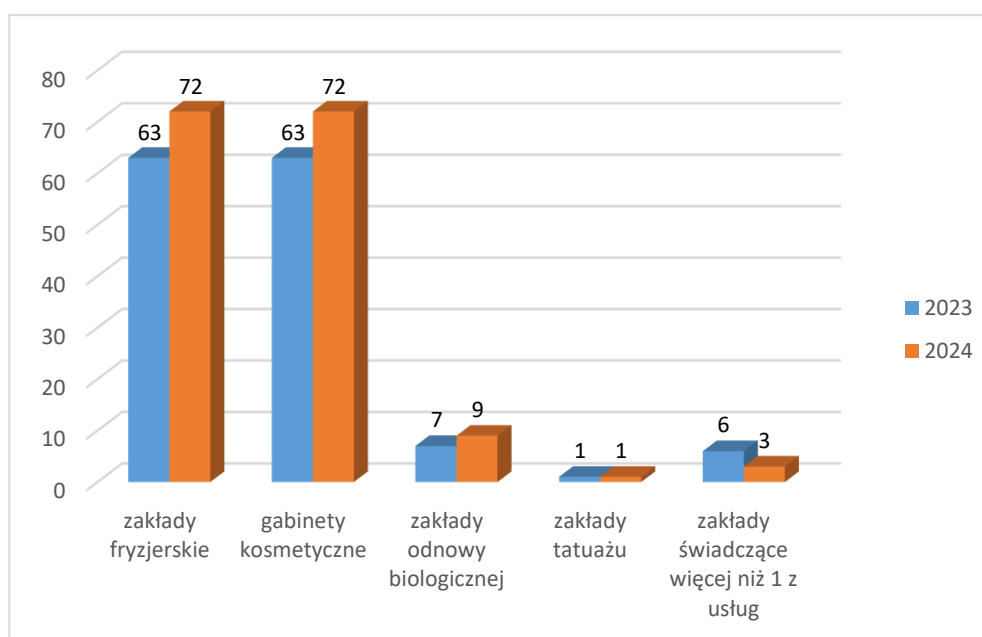
W analizowanym okresie skontrolowano także 3 nieskategoryzowane obiekty świadczące usługi noclegowe tj. Hostel „Marathon Noclegi” w Skarżysku-Kamiennej, Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego „Ostra Brama” w Skarżysku-Kamiennej oraz Gospodarstwo Agroturystyczne w Ostojowie. Przeprowadzone kontrole nie wykazały naruszeń wymagań higieniczno-sanitarnych.

Hostel „Marathon Noclegi” w Skarżysku-Kamiennej świadczy usługi przez cały rok, w zakresie wynajmu krótkoterminowego i długoterminowego. W obiekcie znajduje się 13 pokoi trzyosobowych, ponadto w br. oddano do użytkowania 5 apartamentów na parterze budynku z odrębnym wejściem. Są to pokoje o bardzo dobrym standardzie, każdy z pełnym węzłem sanitarno-higienicznym. Do dyspozycji gości jest aneks kuchenny, pralka i suszarka.

Ocena tej grupy obiektów wykazała, że baza noclegowa całoroczna i sezonowa na terenie powiatu skarżyskiego jest na dobrym poziomie i stale ulega poprawie.

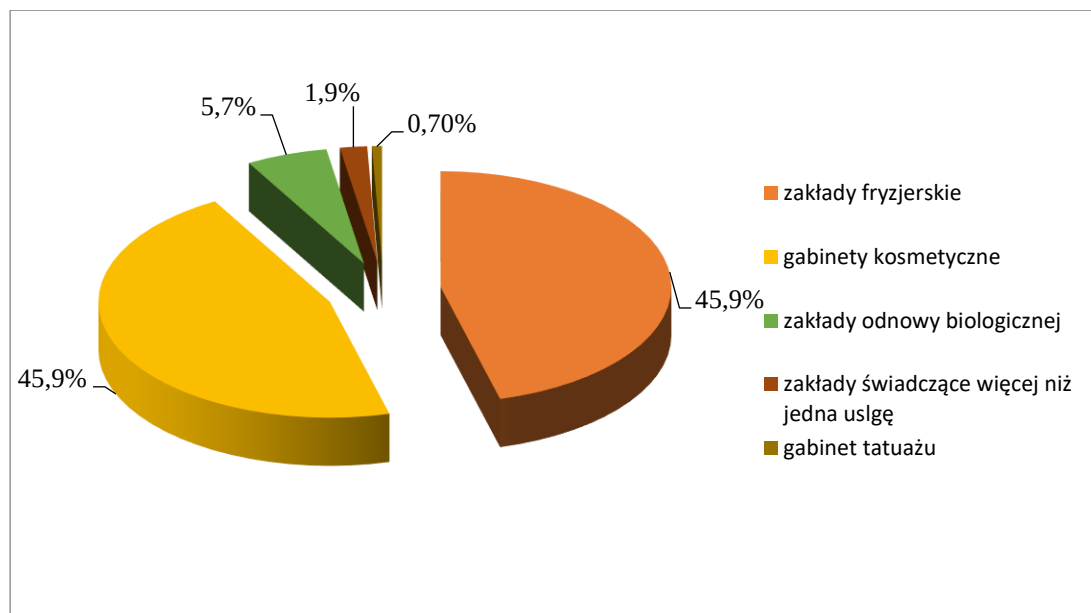
2.4. Zakłady fryzjerskie, gabinety kosmetyczne i odnowy biologicznej.

W tej grupie obiektów nadzorem sanitarnym objęto 157 zakładów usługowych, a więc łączna ich liczba w porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się o 17. Jest to najbardziej dynamicznie rozwijająca się grupa obiektów na przestrzeni ostatnich lat. Liczbę tych zakładów w latach 2023-2024 prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 15. Liczba zakładów usługowych objętych nadzorem w latach 2023-2024.

Natomiast udział procentowy różnych rodzajów zakładów tej grupy w 2024 przedstawia diagram poniżej.

Ryc. 16. Struktura zakładów usługowych w 2024 roku na terenie powiatu skarżyskiego.

W okresie sprawozdawczym spośród ujętych w ewidencji zakładów usługowych skontrolowano 62%. We wszystkich skontrolowanych obiektach w zakresie świadczonych usług nieprawidłowości nie stwierdzono. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie zasad dezynfekcji i sterylizacji narzędzi i sprzętu stosowanego do obsługi klientów. Dezynfekcja i sterylizacja narzędzi prowadzona była zgodnie z procedurami postępowania aseptycznego. Preparaty dezynfekcyjne stosowane były zgodnie z ustawą o wyrobach medycznych i produktach biobójczych, prawidłowo dobrane, o szerokim spektrum działania na mikroorganizmy, przestrzegane było ich stężenie robocze, czas dezynfekcji oraz terminy ważności. Zwiększa się liczba gabinetów kosmetycznych, gdzie do sterylizacji narzędzi używa się własne autoklawy. Jałowe narzędzia mogące naruszyć ciągłość tkanki umieszczane były w sterylnych pakietach zabezpieczających je przed wtórnym skażeniem, przechowywane w pojemnikach, w szafkach, z przestrzeganiem dat ważności. W większości zakładów stosowana była bielizna jednorazowego użycia. W trakcie kontroli sanitarnych pracownicy sekcji Nadzoru Higieny Środowiska udzielali wskazówek dotyczących warunków świadczenia usług zwłaszcza wśród rozpoczynających działalność w zakresie usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu.

Stan ocenianej grupy obiektów z roku na rok ulega poprawie w zakresie dbałości o higienę i estetykę pomieszczeń, standardu posiadanego wyposażenia. Nie zachodziła konieczność podejmowania działań represyjnych.

W analizowanym okresie podczas kontroli solariów sprawdzano w dalszym ciągu realizację ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium. Egzekwowano jej kluczowe zalecenia tj. całkowity zakaz reklamy i promocji usług solaryjnych, zakaz udostępniania solarium małoletnim i umieszczenie informacji o tym zakazie (treść zgodna ze wzorem) oraz informacji o ryzyku związanym z korzystania z solarium. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzano.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej.

W analizowanym okresie stałym nadzorem sanitarnym objęte były dworce PKP w Skarżysku - Kamiennej oraz w Suchedniowie. Przeprowadzona kontrola dworcu PKP w Skarżysku-Kamiennej nie wykazała zaniedbań w zakresie czystości bieżącej. Skontrolowano przede wszystkim zlokalizowane na parterze pomieszczenia służące do obsługi podróżnych, zespół toalet ogólnodostępnych oddzielnie dla kobiet i dla mężczyzn oraz toalety dla osób niepełnosprawnych. Zapewniono w nich podstawowe środki higieny (mydło w płynie, ręczniki jednorazowe, papier toaletowy). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi oraz gospodarką wodno-ściekową. Znajdujące się w poczekalni ławki oraz pojemniki na odpady były w dobrym stanie technicznym, kosze opróżniane na bieżąco. Teren wokół obiektów uporządkowany, zagospodarowany.

Skontrolowano również środki transportu publicznego tj. 2 pociągi osobowe. Wśród skontrolowanych środków transportu pojazdów ze złym stanem sanitarnym nie stwierdzono.

2.6. Cmentarze.

Na nadzorowanym terenie, pod kontrolą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej znajduje się 13 cmentarzy. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 4 z nich. Ocenie podlega głównie stan utrzymania porządku w ich obrębie, właściwe postępowanie w zakresie gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych, a także stan ogrodzenia oraz obecność punktów poboru wody. Podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzano.

2.7. Domy przedpogrzebowe.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej, znajdują się 4 domy przedpogrzebowe. Skontrolowano 2 z nich. Wszystkie świadczą usługi w zakresie przechowania zwłok, przygotowania do ceremonii pogrzebowych, sprzedaży trumien i urn, transportu zwłok i szczątków ludzkich. Dodatkowo Centrum Nekropolis w Skarżysku-Kamiennej oferuje spopielenie zwłok. W Zakładzie Pogrzebowym prowadzonym przez

Arkadiusza Szymoniaka przeprowadzane są prokuratorskie sekcje zwłok. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Kontrolą objęto również 4 samochody przeznaczone do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Skontrolowane środki transportu spełniają wymagania techniczne i sanitarne określone w § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich.

2.8. Inne obiekty użyteczności publicznej.

W tej licznej i zróżnicowanej grupie nie odnotowano znaczących zmian tak w ilości, jak i w jakości świadczonych usług. W 2024 r. w ewidencji znajdowało się 73 obiekty, w tym: 22 apteki, 1 punkt apteczny, 8 obiektów kultury i sportu, 7 stacji paliw, 1 miejsce obsługi podróżnych kategorii I, 1 parking, 29 placów zabaw, 1 pralnia oraz 3 obiekty MSWiA. Skontrolowano 18% obiektów ujętych w ewidencji. W zdecydowanej większości nie stwierdzono naruszeń wymagań sanitarno-higienicznych, natomiast w wielu nastąpiła poprawa.

Mając na uwadze bezpieczeństwo dzieci skontrolowano także place zabaw. Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych piaskownic i urządzeń zabawowych nie był kwestionowany. Czystość piasku oceniano wizualnie. Urządzenia zabawowe w zdecydowanej większości posiadały certyfikaty potwierdzające zgodność wyrobu z parametrami określonymi w Polskich Normach lub atesty potwierdzające bezpieczeństwo użytkowania wyrobu. Na większości placów zabaw obowiązuje zakaz wprowadzania zwierząt oraz palenia wyrobów tytoniowych. Zakazy te zostały umieszczone w regulaminach określających warunki korzystania z tych obiektów lub na tablicach informacyjnych.

2.9. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

W 2024 r. nadzór nad kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli prowadzony był w oparciu o następujące akty prawne:

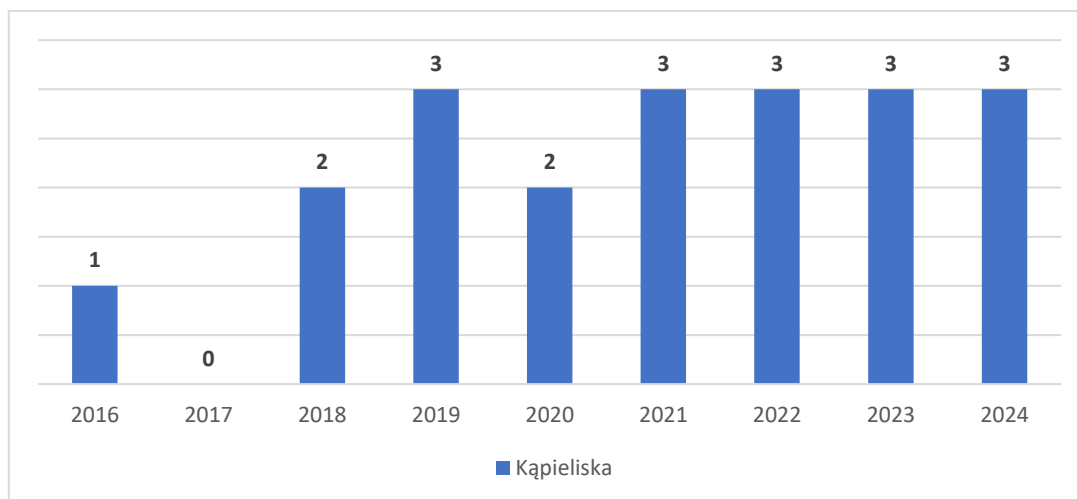
- ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. 2019 r. poz. 255);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz.U. 2018 r., poz. 2476).

W czasie sezonu letniego, zgodnie z przyjętymi uchwałami rad miast i gmin, zostały utworzone 3 kąpieliska:

Kąpielisko Ośrodka Sportu i Rekreacji w Suchedniowie przy ul. Ogrodowej 11;

Kąpielisko strzeżone – Zalew Rejów w Skarżysku - Kamiennej przy ul. Sportowej, którego organizatorem było Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji;

Kąpielisko Bliżyn nad zbiornikiem wodnym Zbiornik Bliżyn, którego organizatorem była Gmina Bliżyn.

Ryc. 17. Liczba kąpielisk w latach 2016-2024

Powyższe obiekty zostały skontrolowane w trakcie sezonu. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy kąpielisk nie budził zastrzeżeń. Obiekty były właściwie oznakowane - posiadały regulaminy i stosowne tablice informacyjne. W czasie trwania sezonu nad bezpieczeństwem osób kąpiących się czuwali przeszkoleni ratownicy.

Ocena jakości wody w kąpieliskach dokonywana była na podstawie analizy parametrów świadczących o zanieczyszczeniu mikrobiologicznym (*Escherichia coli* i enterokoki), które zostały zakwalifikowane jako stanowiące potencjalnie największe ryzyko dla osób kąpiących się. Istotnym elementem było również wizualne nadzorowanie jakości wody w zakresie występowania sinic oraz stałych zanieczyszczeń mogących wpływać na bezpieczeństwo osób korzystających z kąpieli.

Próbki wody ze wszystkich kąpielisk były pobierane zgodnie z ustalonymi z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Skarżysku - Kamiennej harmonogramami pobierania próbek wody tj. przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego w ramach kontroli urzędowej oraz trzykrotnie w trakcie jego funkcjonowania w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora.

Jakość wody w nadzorowanych kąpieliskach na ogół spełniała wymagania określone w obowiązujących przepisach.

Jedynie podczas oceny wizualnej wody w kąpielisku „Zalew Rejów” przeprowadzonej w dniu 19.08.2024 r. stwierdzono zakwit sinic. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym

nie była kwestionowana. Wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku-Kamiennej stwierdził непридатność wody do kąpielі i wprowadził zakaz kąpielі w kąpielisku strzeżonym „Zalew Rejów”. Powyższy zakaz obowiązywał do 01.09.2024 r. tj. do końca sezonu kąpielowego.

Zakwity sinic mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia osób korzystających z kąpielі, bowiem niektóre z nich są zdolne produkować toksyny. U ludzi może pojawić się wysypka w przypadku kontaktu skóry z wodą lub zachorowania po przypadkowym połknięciu wody. Zagrożenie stanowi również wdychanie aerozoli, zawierających toksyny sinicowe. Zakwity sinicowe, a także kożuchy sinic, nie zawsze są toksyczne. Jednak niemożliwe jest określenie na podstawie wyglądu wody czy zakwit jest niebezpieczny czy też nie.

W 2024 r. łącznie wydano 13 bieżących ocen o jakości wody w kąpieliskach, z czego 1 o непридатności wody do kąpielі. Informacje o bieżącej ocenie jakości wody były niezwłocznie zamieszczane na stronie Serwisu kąpieliskowego oraz na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku-Kamiennej po zakończeniu sezonu kąpielowego w 2024 r. dokonał klasyfikacji jakości wody dla kąpielisk zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielі. Klasyfikacja jakości wody w kąpieliskach została przeprowadzona na podstawie wyników badań mikrobiologicznych z okresu 4 ostatnich sezonów kąpielowych. W tabeli poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji.

Tabela 5. Klasyfikacja kąpielisk w latach 2023 i 2024 r.

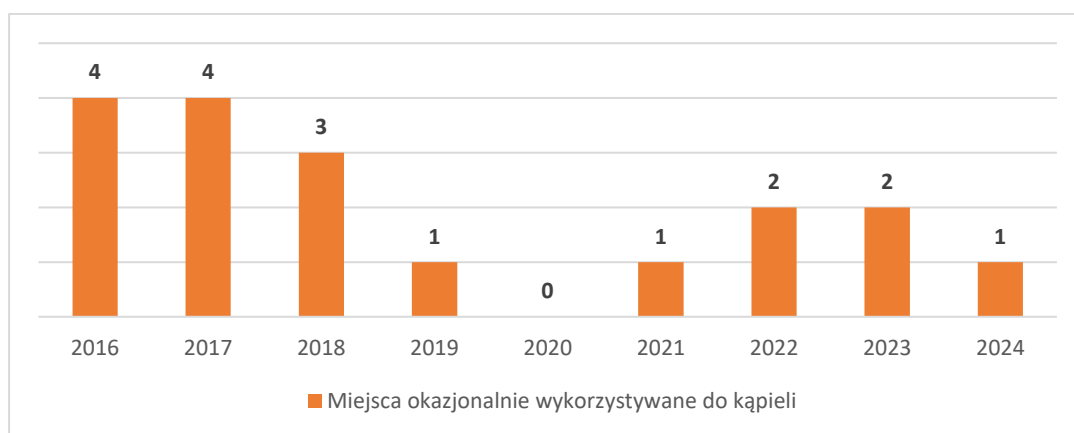
Nazwa kąpieliska	Sezony kąpielowe	Klasyfikacja
Kąpielisko Ośrodka Sportu i Rekreacji w Suchedniowie	2020-2023	dobra
	2021-2024	dobra
Kąpielisko strzeżone Zalew Rejów w Skarżysku - Kamiennej przy ul. Sportowej	2020-2023	dobra
	2021-2024	doskonała
Kąpielisko Bliżyn nad zbiornikiem wodnym Zbiornik Bliżyn	2019,2021-2023	dobra
	2021-2024	dobra

W 2024 r. na terenie powiatu skarżyskiego wyznaczono 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielі wyznaczone na zbiorniku wodnym Mostki w gminie Suchedniów,

które funkcjonowało od 1 do 30 sierpnia 2024 r. Zgodnie z ustawą Prawo wodne miejsca takie mogą funkcjonować przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku kalendarzowym:

Obiekt został skontrolowany w trakcie sezonu kąpielowego, nieprawidłowości nie stwierdzono. W okresie ich funkcjonowania zapewniona była opieka ratowników.

Jakość wody oceniana była na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych przed rozpoczęciem sezonu oraz minimum raz w trakcie jego trwania w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora. Wszystkie wyniki badań były prawidłowe. Komunikaty o jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli na bieżąco umieszczano na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej.

Ryc. 18. Liczba miejsc wykorzystywanych do kąpieli w latach 2016-2024

2.10. Pływalnie.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej znajduje się jeden obiekt tego typu tj. Kryta Pływalnia zlokalizowana w Skarżysku - Kamiennej przy ul. Spółdzielczej 19. Od marca 2024 r. pływalnia jest nieczynna – trwa jej rozbudowa i modernizacja.

Podsumowanie.

Nadzór sanitarny sprawowany nad obiektami użyteczności publicznej w analizowanym okresie nie wykazał obiektów ze złym stanem sanitarnym. W większości obiektów świadczących usługi nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarnego, natomiast drobne nieprawidłowości omawiano w trakcie kontroli i były usuwane na bieżąco. Zauważalne jest utrzymywanie coraz wyższych standardów higieny i reżimu sanitarnego.

Wyniki przeprowadzonych kontroli nad obiektami użyteczności publicznej w 2024 r. dowodzą, że sytuacja sanitarno-higieniczna na terenie powiatu skarżyskiego była stabilna.

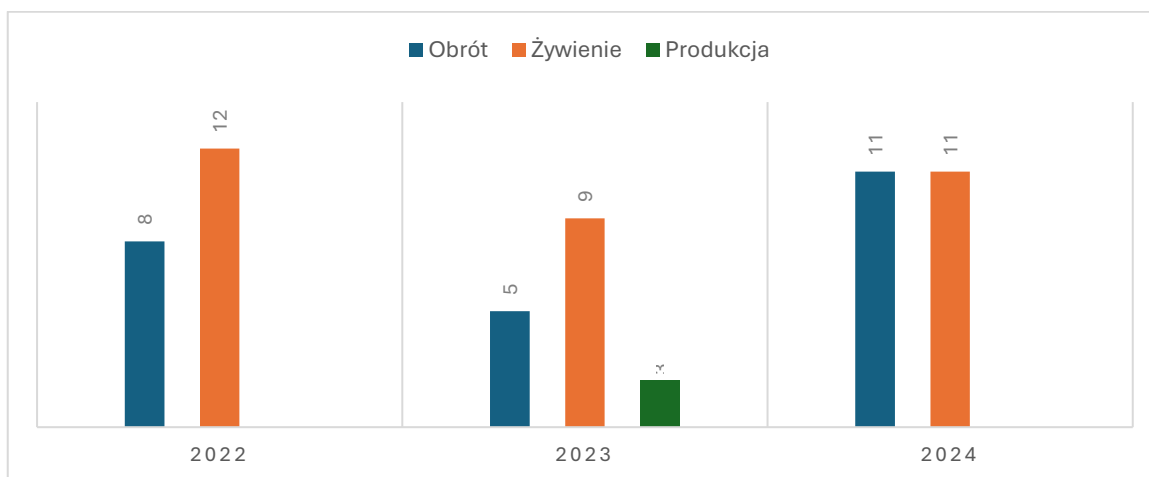
W trakcie sezonu kąpielowego 2024 r. w kąpielisku strzeżonym „Rejów” w Skarżysku-Kamiennej stwierdzono nadmierny zakwit sinic, który utrzymywał się od 19 sierpnia do końca sezonu. Należy zaznaczyć, że zakwity sinic są zjawiskiem niekorzystnym, który negatywnie wpływa na walory rekreacyjne kąpieliska. Niestety nie da się przewidzieć pojawienia się i czasu trwania sinicowych zakwitów wody, gdyż istotne znaczenie mają zmienne warunki pogodowe takie jak nasłonecznienie, wiatr czy deszcz.

Ponadto należy wyjaśnić, że w ustawie Prawo wodne wprowadzono pojęcia miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w celu zabezpieczenia wyjątkowych sytuacji, których nie da się przewidzieć w terminach wcześniejszych i nie mogą one podlegać długotrwałej procedurze związanej z tworzeniem kąpieliska. Wyjątkowość sytuacji może być związana z koniecznością np. zorganizowania zawodów, obozu czy też wydarzeń kulturalnych połączonych z wypoczynkiem (kąpielą), czy też prowadzeniem agroturystyki. A zatem wskazane jest przekształcanie wyznaczanych corocznie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w kąpieliska.

V. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia.

W 2024 roku z 801 zakładów znajdujących się w ewidencji, zaplanowano do kontroli 227 obiektów tj. 28,3%. Kontrolą objęto: obiekty produkcji i obrotu żywnością, obiekty żywienia zbiorowego typu „otwartego” i „zamkniętego”, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności, wytwórnie i miejsca obrotu przedmiotów użytku. W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie 383 kontrole sanitarne i rekontrole,
- wydano 174 decyzje, w tym 104 merytoryczne i 70 decyzji płatniczych,
- zatwierdzono 31 zakładów zgodnie z art.63 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia zakładów co stanowi 3,9 % nadzorowanych obiektów,
- nałożono 22 mandaty karne na kwotę 6570 zł.

Ryc. 19. Stan sanitarno - higieniczny obiektów w latach 2022-2024 według ilości nałożonych mandatów karnych.

1. Stan sanitarny w poszczególnych grupach zakładów.

1.1. Zakłady produkcji żywności.

W 35 zakładach produkcyjnych znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS przeprowadzono ogółem 40 kontroli i rekontroli. Skontrolowano 28 zakładów produkcji żywności, w 27 zakładach dokonano oceny stanu sanitarno-higienicznego wg „Arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji żywności”. Żaden zakład nie otrzymał oceny „niezgodny z wymaganiami”.

W 2024 roku w zakładach produkcyjnych wydano 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów, które dotyczyły:

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego sufitów w pomieszczeniu toalety personelu (prysznic i wc), w magazynie artykułów suchych, na korytarzu komunikacyjnym, w pomieszczeniu krajalni chleba oraz w chłodni;
- doprowadzenia do należytego stanu podłogi w magazynie mąki;
- doprowadzenia do należytego stanu ścian w chłodni, w pomieszczeniu produkcyjnym oraz w krajalni chleba;
- doprowadzenia do należytego stanu drzwi wejściowych prowadzących do magazynu mąki;
- doprowadzenia do należytego stanu regałów w pomieszczeniu chłodni oraz w magazynie artykułów suchych;
- wycofania z użycia zniszczonego sprzętu produkcyjnego tj. przepalone formy do wypieku oraz przypalone blachy do wypieku, zniszczone pędzelki do smarowania pieczywa;

- prowadzenia prawidłowej kontroli wewnętrznej poprzez realizowanie opracowanego harmonogramu badań wyrobów gotowych oraz zwiększenie częstotliwości badań mikrobiologicznych bułki tartej.

Terminy wykonania w/w zarządzeń ustalono do: 28.06.2024r i 30.05.2025r.

Zarządzenia z jednej decyzji administracyjnej zostały wykonane w całości, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

Podczas przeprowadzanych kontroli w 2 piekarniach zbadano jakość używanego tłuszczu smaźalniczego własnym testerem 3M PCT 120 – nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

1.2. Zakłady obrotu żywnością.

Nadzorem objętych jest 271 sklepów spożywczych, w tym 35 marketów. W 69 sklepach sporządzono arkusze oceny stanu sanitarnego zakładu obrotu żywnością, w tym w 33 marketach. Dwa zakłady otrzymały ocenę „niezgodny z wymaganiami”. W obiektach obrotu żywnością przeprowadzono ogółem 132 kontrole i rekontrole.

W 5 sklepach, w tym w 3 marketach wydano decyzje administracyjne zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego, które dotyczyły:

- doprowadzenia do należytego stanu ścian i sufitów w pomieszczeniach zakładu,
- doprowadzenia do należytego stanu podłóg w pomieszczeniach zakładu,
- doprowadzenia do należytego stanu futryn (stanowiących oprawę drzwi prowadzących do pomieszczenia gospodarczego, socjalnego i biurowego) oraz drzwi przeznaczonych na dostawę towaru, drzwi prowadzących do mroźni, chłodni nabiałowej w części magazynowej,
- doprowadzenia do należytego stanu regałów i urządzeń chłodniczych znajdujących się w chłodni mięsno-wędliniarskiej, magazynie oraz na sali sprzedaży,
- doprowadzenia do należytego stanu: powierzchnię blatu przy stanowisku obsługi klienta, zlewu przy stanowisku mycia i dezynfekcji w części sali sprzedaży, dolną część regałów ustawionych na sali sprzedaży,
- wymiany kasetonów sufitowych ze śladami zalania i pleśni oraz uzupełnienia brakujących kasetonów w pokoju socjalnym, szatniach, magazynie, korytarzu na zapleczu oraz na stoisku piekarniczym,
- wymiany kurtyny paskowej w mroźni, potłuczonych otworów okiennych przy wejściu do sklepu, uszkodzonych cokołów przy regałach sprzedażowych na sali sprzedaży, uszkodzonych kratek wentylacyjnych oraz listwy przy regale na stoisku piekarniczym,

Zarządzenia z trzech decyzji zostały wykonane w określonym terminie, co potwierdziły przeprowadzone kontrole sprawdzające. Natomiast terminy wykonania zarządzeń z dwóch pozostałych decyzji ustalono do: 31.12.2024r oraz 30.04.2025r.

Nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2600zł za następujące nieprawidłowości:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- niewdrażanie procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- nieprawidłowe warunki magazynowania artykułów spożywczych,
- brak identyfikacji dostawców towarów,
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionego personelu,
- sprzedaż artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia,
- brak prowadzonych rejestrów kontroli wewnętrznej.

Po kontroli nieprawidłowości zostały usunięte, co potwierdziły kontrole sprawdzające.

W roku sprawozdawczym wydano 7 decyzji zatwierdzających sklepy spożywcze, w tym 1 market.

Kioski

Na terenie działania w 2024 roku znajdowały się 33 kioski, w tym: 13 kiosków na targowiskach sprzedających mięso, 17 kiosków na targowiskach sprzedających inne środki spożywcze oraz 3 kioski zlokalizowane poza targowiskami. Skontrolowano i wypełniono arkusze oceny stanu sanitarnego w 12 kioskach, w tym w 8 na targowiskach sprzedających mięso, w 3 na targowiskach sprzedających inne środki spożywcze i w 1 zlokalizowanym poza targowiskami.

Łącznie w kioskach przeprowadzono 25 kontroli, w tym 1 kontrolę tematyczną w związku z wniesionym wnioskiem o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS.

W 1 kiosku na targowisku sprzedającym mięso stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły:

- złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni stykających się z żywnością,
- braku czystości i porządku, w tym procesów czyszczenia, mycia, dezynfekcji,
- niewłaściwych warunków magazynowania, pakowania i sprzedaży, w tym nie zachowanie łańcucha chłodniczego,
- niewłaściwej realizacji procedur GHP, i systemu HACCP.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny na kwotę 300zł. Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

1.3. Zakłady żywienia zbiorowego.

Na terenie naszego działania w 2024 roku znajdowało się 115 zakładów żywienia zbiorowego. Do grupy tej zaliczamy: zakłady żywienia zbiorowego typu „otwartego”, w tym zakłady małej gastronomii oraz zakłady żywienia zbiorowego typu „zamkniętego”.

W 2024 w zakładach tych przeprowadzono 92 kontrole w tym: 49 kontroli sanitarnych z wypełnieniem arkusza oceny stanu sanitarnego.

1.3.1 Zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

Na terenie naszego działania w 2024 roku znajdowało się 46 zakładów żywienia zbiorowego otwartego. Przeprowadzono w nich 43 kontrole w tym: 2 kontrole interwencyjne, 6 kontroli sprawdzających, 12 kontroli tematycznych oraz 23 kontrole sanitarne z wypełnieniem arkusza oceny stanu sanitarnego. Dwa zakłady były ocenione negatywnie ze względu na wysokie ryzyko.

Nałożono 4 mandaty karne na kwotę 1300 zł za następujące nieprawidłowości:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- nieprawidłowe przechowywanie artykułów łatwopsujących,
- nieprawidłowe przechowywanie opakowań jednorazowych,
- surowiec po upływie terminu przydatności do spożycia,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- niewdrożenie procedur opartych na zasadach systemu HACCP, brak kontroli wewnętrznej.

Przeprowadzone kontrole sprowadzające wykazały usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

W 3 obiektach wydano decyzje administracyjne zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego, które dotyczyły:

- doprowadzenia do należytego stanu ścian i sufitów w pomieszczeniach zakładu,
- doprowadzenia do należytego stanu podłogi w kuchni właściwej oraz w przejściu między kuchnią a magazynami,
- doprowadzenia do należytego stanu drzwi w zmywalni naczyń stołowych oraz w magazynie owoców i warzyw,
- zabezpieczenia instalacji elektrycznej we wszystkich pomieszczeniach zakładu,
- doprowadzenia do należytego stanu wyposażenia zakładu tj. szafek oraz blatów roboczych,
- wycofania z użycia przepalonego sprzętu produkcyjnego oraz skorodowanych urządzeń,
- doprowadzenia do należytego stanu zlewów w pomieszczeniu kuchni właściwej.

Zarządzenia z dwóch decyzji zostały wykonane w określonych terminach, co potwierdziły kontrole sprawdzające. Natomiast termin wykonania zarządzeń z trzeciej decyzji został ustalony do dnia 31.12.2025r.

Podczas kontroli w 22 zakładach zbadano jakość używanego tłuszczu smażalniczego własnym testerem 3 M PCT 120 – nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

1.3.2. Zakłady małej gastronomii.

Na terenie powiatu znajdują się 43 zakłady małej gastronomii. W zakładach tych łącznie przeprowadzono 42 kontroli. Zgodnie z arkuszem oceniono 22 zakłady, w tym 5 zakładów otrzymało ocenę negatywną ze względu na wysokie ryzyko.

Nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 2070zł za następujące nieprawidłowości:

- brak czystości i porządku we wszystkich pomieszczeniach zakładu,
- brak kontroli wewnętrznej oraz niewdrożenie procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak kontroli w obszarze identyfikacji dostawców,
- nieprawidłowe przechowywanie artykułów łatwopsujących,
- surowiec po upływie terminu przydatności do spożycia.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

W związku z nieprawidłowościami dotyczącymi stanu sanitarno-technicznego zostały wydane 3 decyzje administracyjne zarządzające, które dotyczyły:

- doprowadzenia do należytego stanu podłogi w magazynie oraz w pomieszczeniu kuchni właściwej,
- doprowadzenia do należytego stanu ścian we wszystkich pomieszczeniach zakładu,
- doprowadzenia do należytego stanu sufitów w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji sprzętu pomocniczego oraz w korytarzu komunikacyjnym,
- doprowadzenia do należytego stanu drzwi prowadzących do toalety personelu oraz klientów,
- doprowadzenia do należytego stanu urządzenia chłodniczego oraz lodówki podblatowej,
- doprowadzenia do należytego stanu regałów w pomieszczeniu kuchni właściwej oraz blatów robocze w pomieszczeniu przygotowywania surówek,
- doprowadzenia do należytego stanu płytek terakoty w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji sprzętu pomocniczego,

- zapewnienia dostępu do ciepłej wody w umywalce do mycia rąk.

Zarządzenia z dwóch decyzji zostały wykonane w określonych terminach, co potwierdziły kontrole sprawdzające. Natomiast termin wykonania zarządzeń z trzeciej decyzji został ustalony do dnia 31.01.2025r.

Wydano 6 decyzji zatwierdzających zgodnie z wniesionymi wnioskami o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Podczas kontroli w 10 zakładach zbadano jakość używanego tłuszczu smaźalniczego własnym testerem 3 M PCT 120 – nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

1.3.3 Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.

Bloki żywienia w szpitalach.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej nadzorem objęty jest 1 blok żywienia w Szpitalu Powiatowym w Skarżysku-Kamiennej. W zakładzie tym w bieżącym roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną z wypełnieniem arkusza oceny. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Kuchnie niemowlęce.

Nadzorem objęta jest 1 kuchnia niemowlęca w Szpitalu Powiatowym, w której przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną tematyczną, w zakresie oceny warunków sanitarno-higienicznych podczas wydawania posiłków mlecznych dla małych pacjentów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Bloki żywienia w domach opieki społecznej.

Na terenie działania tutejszej PSSE nadzorem objętych jest 5 bloków żywienia w domach opieki społecznej (w tym 2 zakłady w systemie cateringowym) tj.:

- Zakład Opieki Długoterminowej „Anna” Spółka jawna w Skarżysku Kościelnym, ul. Kościelna 16a,
- Dzienny Ośrodek Opieki Medycznej, ul. Zielna 12, 26-110 Skarżysko-Kamienna,
- Dom Opieki „Liliowy Dworek” w Łącznej 87A, 26-140 Łączna,
- DPS Centrum Seniora ul. Ekonomii 7; Skarżysko- Kamienna,
- DPS ul. Sporna 6; Skarżysko- Kamienna.

W zakładach tych przeprowadzono 5 kontroli, w tym 3 kontrole sanitarne z wypełnieniem arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego, 1 kontrolę interwencyjną oraz 1 kontrolę sprawdzającą. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Stołówki szkolne i przedszkolne.

Na terenie działania znajduje się 41 stołówek szkolnych i przedszkolnych, w tym 14 stołówek prowadzących żywienie w systemie cateringowym. Łącznie przeprowadzono 33 kontrole sanitarne w tym: 20 kontroli sanitarnych z wypełnieniem arkusza oceny zakładu, 10 kontroli tematycznych związanych z oceną wypoczynku, 1 kontrolę tematyczną w związku z wniesionym wnioskiem o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów oraz 2 kontrole interwencyjne. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano nieprawidłowości.

Stołówki w bursach i internatach.

Pod nadzorem PSSE w Skarżysku-Kamiennej znajdują się 2 stołówki. W roku sprawozdawczym w zakładach tych przeprowadzono 3 kontrole, w tym 2 kontrole sanitarne zgodnie z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego oraz 1 kontrolę sprawdzającą.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 300zł za następujące nieprawidłowości:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach bloku żywienia,
- nieprawidłowe przechowywanie naczyń wielokrotnego użytku,
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu pozostającego w kontakcie z żywnością.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

Wydano 1 decyzję administracyjną zarządzającą, która dotyczyła:

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego sufitów w chłodni, w pomieszczeniu zmywalni naczyń oraz w pomieszczeniu wydawania posiłków.

Zarządzenie z decyzji zostało wykonane w określonym terminie, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Stołówki w domach dziecka i młodzieży.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej nadzorem objęty jest 1 blok żywienia w domu dziecka Centrum Obsługi Placówek Przystań, ul. Rejowska 53, 26-110 Skarżysko-Kamienna. W stołówce tej przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną zgodnie z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych.

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się 2 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych. W zakładach tych w 2024r. przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 z wypełnieniem arkusza oceny oraz 1 tematyczną w zakresie poboru posiłku całodziennego diety podstawowej do badania chemicznego w kierunku oznaczania wartości kalorycznej i odżywczej.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości jak również wyniki otrzymanych badań nie wykazały znacznych odchyłeń od norm żywienia dla populacji Polski.

Inne zakłady żywienia.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku - Kamiennej znajdują się 2 zakłady żywienia zbiorowego z powyższej grupy obiektów, w tym 1 w systemie cateringowym tj.:

- Stowarzyszenie Bractwa Matki Bożej Miłosierdzia ul. Wileńska w Skarżysku - Kamiennej,
- Pomieszczenie do wydawania posiłków dla podopiecznych z MOPS'u ul. Piłsudskiego w Skarżysku - Kamiennej.

W zakładach tych w roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną tematyczną w związku ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenie zakładów i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. W związku z powyższym została wydana decyzja zatwierdzająca zakład w zakresie porcjowania i wydawania w opakowaniach jednorazowych posiłków dostarczanych przez firmę cateringową z możliwością konsumpcji na miejscu.

2. Działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

2.1 Nadzór nad bazą żywnościowo – żywieniową przy trasach turystycznych i w miejscach wypoczynku.

W 2024 r. pod nadzorem znajdowało się 12 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, przy trasach turystycznych i w miejscach wypoczynku.

W obiektach tych przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych kompleksowych z wypełnieniem arkusz oceny zakładu. Wszystkie zakłady zostały ocenione pozytywnie.

2.2 Nadzór nad żywieniem dzieci i młodzieży podczas wypoczynku.

Dokonano oceny obiektów żywieniowych podczas zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W 2024 roku przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych w trakcie trwania wypoczynku w tym 11 kontroli wypoczynku zimowego i 7 kontroli wypoczynku letniego w placówkach, gdzie prowadzono pełne żywienie lub dożywianie

Wypoczynki w formie wyjazdowej zorganizowane były w zakładach żywienia zbiorowego otwartego tj. w :

- Hotelu Paradiso w Suchedniowie ul. Harcerska 12,

- Restauracji „Stary Młyn” w Suchedniowie ul. Berezów 2,
- Agroturystyce GreenVit Sylwia Eldursi Mostki 75B 26-130 Suchedniów.

Zakłady te znajdują się pod stałym nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Kontrolą objęto pomieszczenia bloku żywienia tj. kuchnie, magazyny chłodnicze, magazyny w których przechowywane są artykuły, spożywcze, zmywalnie naczyń stołowych. Wypoczynki w formie półkolonii zorganizowane były w 4 placówkach oświatowych oraz w Miejskim Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennej ul. Słowackiego 25. Podczas kontroli stwierdzono, iż w 2 placówkach oświatowych, brak było dożywiania. Dzieci same przynosiły z domu II śniadania, a organizator zapewnił uczestnikom jedynie butelkowaną wodę mineralną niegazowaną o pojemności 0,5.

Natomiast w 2 szkołach oraz w Miejskim Centrum Kultury dzieci korzystały z posiłku obiadu dwudaniowego (zupa, drugie danie) dowożonego w formie cateringu przez:

- firmę Good Food –Kielce ul. Sienkiewicza 16/LU1,
- „Cappuccino” - zakład produkcyjny 27-215 Parszów ul. Rzeczna 4A,
- Restaurację „Promień” – Skarżysko-Kamienna ul. Legionów 105

W obiektach tych na okres trwania wypoczynku zostały opracowane jadłospisy, które w ocenie teoretycznej były różnorodne, zawierały środki spożywcze ze wszystkich grup. Okazano również umowy na dowóz posiłków przez w/w firmy.

Wszystkie w/w zakłady jak również placówki oświatowe znajdują się pod stałym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W tym okresie nie wpłynęły do PSSE żadne skargi oraz interwencji dotyczące funkcjonowania obiektów, w których zorganizowany był wypoczynek.

2.3 Współpraca Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej.

Współpraca Inspekcji Sanitarnej i **Inspekcji Weterynaryjnej** oparta jest o porozumienie podpisane w dniu 16.11.2018r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku - Kamiennej i Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skarżysku - Kamiennej.

Na terenie naszego działania znajdują się 2 zakłady pod wspólnym nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego tj. zakład konfekcjonowania Progres Kamila Mundzik ul. Bobowskich 4, 26-110 Skarżysko-Kamienna oraz zakład produkcyjny TECHNOLOG w Bliżynie ul. Kościuszki 148C. W roku sprawozdawczym wspólnie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w 2 zakładach wspólnie nadzorowanych.

Ponadto w 2024r. przeprowadzono wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną 9 kontroli tematycznych w zakresie legalności mięsa wprowadzanego do obrotu na hali mięsnej ul. Rynek 1 w Skarżysku - Kamiennej. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym przekazano do Powiatowych Lekarzy Weterynarii:

- anonimową interwencję, która dotyczyła zanieczyszczeń środowiska i zagrożenia zdrowia publicznego związaną z działalnością dwóch firm zlokalizowanych na terenie powiatu i nadzorowanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skarżysku - Kamiennej;
- pismo do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skarżysku - Kamiennej o podjętych działaniach dotyczących powiadomienia RASFF w sprawie stwierdzenia obecności Salmonella w kebabie zakupionym w firmie NUR Agnieszka Urbańczyk;
- pismo o podjętych działaniach dotyczących wprowadzania do obrotu kwestionowanego mięsa wieprzowego zakupionego przez podmioty znajdujące się w liście dystrybucyjnej z naszego terenu przesłanej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii z Orońska.

Na terenie powiatu brak jest zakładów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w sprzedaży na odległość (wysyłkowej) produktów pochodzenia zwierzęcego oraz zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt.

2.4 Współpraca Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Farmaceutycznej.

Współpraca z **Inspekcją Farmaceutyczną** oparta jest o porozumienie ramowe z dnia 14.07.2008r. o współpracy Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Porozumienie z dnia 10.10.2008r. o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w województwie świętokrzyskim, zawartych w celu zapewnienia sprawnego nadzoru nad obrotem suplementami diety lub środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego w placówkach objętych jednocześnie nadzorem obu inspekcji.

Na bieżąco aktualizowane są rejestry aptek i sklepów zielarskich na podstawie przeglądu strony internetowej „wykaz-aptek-ogólnodostępnych-i-punktów-aptecznych-funkcjonujących-na-terenie-powiatu-skarżyskiego”. W 2024r. dokonano trzy nowe wpisy do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie wniosków strony w odniesieniu do obiektów będących pod wspólnym nadzorem.

W 2024r. przeprowadzono:

- 3 kontrole w związku z pełnionym nadzorem nad prawidłowością znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety,

- 3 kontrole w związku z poborem próbek suplementów diety do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobieranych zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2024. Podmiot został poinformowany o wynikach badań,
- 2 kontrole interwencyjne w związku z otrzymanymi powiadomieniami w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF)

Na terenie powiatu znajdują się:

- **24 apteki** wpisane do rejestru na podstawie wykazu przesłanego przez Państwową Inspekcję Farmaceutyczną,
- **2 sklepy zielarsko-medyczne „Ziolowa Apteczka”** w Skarżysku - Kamiennej ul. Metalowców 4 i Niepodległości prowadzonych przez Apteka „Na Zachodnim”, Katarzyna Jóźwik Sp. J. ul. Legionów 104, 26-110 Skarżysko-Kamienna.

2.5 Współpraca Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oparta jest o porozumienie ramowe z dnia 22.04.2009r. o współpracy tych Inspekcji.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano wspólnej kontroli PIS-PIORiN ponieważ nie zostaliśmy ujęci w harmonogramie wspólnych kontroli PIS-IOŚ-PIORIN na 2024rok.

Współpracowano z **Komendą Powiatową Policji w Skarżysku – Kamiennej**. W 2024 roku przeprowadzono wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Skarżysku-Kamiennej wizytację w firmie DDPS Sp. z o.o. ul. Norwida 9a, 26-110 Skarżysko-Kamienna związaną ze złożonym wnioskiem o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Kontakt z przedstawicielami powyższej firmy był utrudniony mimo złożonego wniosku.

Współpracowano również z **samorządami powiatowym i miejskim** przekazując sobie wzajemnie potrzebne informacje. Dla Rady Powiatu oraz Starosty przekazano roczną ocenę stanu sanitarnego powiatu.

2.6 Działania w ramach Systemu Szybkiego Ostrzegania dla Żywności i Pasz

Ogółem w ramach działań w systemie RASFF przeprowadzono 12 kontroli, w tym:

- 3 kontrole i 11 rozmów telefonicznych, w związku z otrzymanymi powiadomieniami alarmowymi,

- 9 kontroli i 47 rozmów telefonicznych w związku z otrzymanymi powiadomieniami informacyjnymi.

Powiadomienia te dotyczyły wycofania z obrotu lub produkcji artykułów spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej. W dwóch przypadkach kwestionowane artykuły spożywcze zostały wycofane co potwierdziły okazane dokumenty.

Przesłano również 6 pism do Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych nadzorujących zakłady, które zostały wskazane w listach dystrybucyjnych przy pismach dotyczących w/w powiadomień.

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na rok 2024 zaplanowano pobór 202 próbek żywności i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym 97 próbek do badań chemicznych i 105 próbek do badań mikrobiologicznych. Zgodnie z planem pobrano 202 próbki w tym 105 próbki mikrobiologiczne i 97 próbek chemicznych.

Ponad plan zostało pobrane 12 próbek, w tym: 10 próbek w kierunku mikrobiologicznym i 2 próbki w kierunku zanieczyszczeń chemicznych. Próbki ponadplanowe zostały pobrane w związku ze złożonymi interwencjami konsumenta dotyczącymi niewłaściwej jakości środków spożywczych.

Wyniki badań kwestionowały jakość zdrowotną 2 pobranych próbek, tj.

- 1 próbka z uwagi na przekroczenie NDP mykotoksyn,
- 1 próbka z uwagi na przekroczenie NDP pestycydów.

W przypadku 14 próbek wnoszono uwagi do znakowania środków spożywczych i przesyłano pisma do właściwych PSSE ze względu na siedzibę podmiotów odpowiedzialnych za dany produkt.

W ramach przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakwestionowano i wycofano z obrotu środki spożywcze na łączną kwotę 1995,21 zł.

W roku sprawozdawczym do Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia wpłynęło 17 interwencji konsumentów, w związku z którymi przeprowadzono 15 kontroli interwencyjnych i 2 kontrole sanitarne kompleksowe podczas których rozpatrzone były zgłoszone interwencje. Interwencje dotyczyły między innymi:

- naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych w restauracji,
- braku aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych ,
- niewłaściwej jakości zdrowotnej przygotowanych potraw,

- produkcji ciast i tortów w warunkach domowych,
- podania w Zespole Szkolno-Przedszkolnym środka spożywczego przeterminowanego,
- nieprawidłowości higienicznych w przygotowywaniu hot-dogów w sklepie,
- sprzedaży lodów przemysłowych z zamrażarki ustawionej w klasie Szkoły Podstawowej,
- dotyczącej nieprawidłowości w zakresie rozmrażania i odpieku pieczywa,
- sprzedaży artykułów spożywczych po terminie przydatności do spożycia - (3 interwencje)
- niewłaściwej jakości produktu pn. „Mąka Babuni pszenna typ 650”,
- niewłaściwej higieny przy sprzedaży mięsa oraz wędlin na stanowisku mięsno-wędliniarskim,
- sprzedaży artykułów spożywczych nie zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2024r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty(...),
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych u mieszkańców Domu Opieki,
- sprzedaży produktu dla dzieci pn. „Yogolino smak malina” po upływie terminu przydatności do spożycia,
- niewłaściwej jakości zdrowotnej przygotowanej pizzy w restauracji.

W wyniku podjętych działań stwierdzono iż w 5 przypadkach interwencje zostały potwierdzone w 2 przypadkach częściowo potwierdzone a w 10 nie zostały potwierdzone.

2. Stan wdrożenia systemu HACCP w latach 2022-2024.

Stan wdrożenia zasad systemu HACCP w zakładach produkcji żywności, zakładach żywienia zbiorowego oraz miejscach obrotu żywnością na terenie powiatu jest zadawalający.

Na koniec 2024 r. zasady systemu HACCP zostały wdrożone w 29 zakładach produkcyjnych, w 46 zakładach żywienia zbiorowego otwartego, w 55 zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w 69 zakładach małej gastronomii oraz w 543 zakładach obrotu. Jeżeli występują nieprawidłowości w prowadzeniu i dokumentowaniu systemu HACCP, to głównie w małych przedsiębiorstwach, zatrudniających jednego lub dwóch pracowników.

Podsumowanie.

Na podstawie analizy porównawczej należy stwierdzić, iż w roku sprawozdawczym 2024 ilość wykonanych i zaplanowanych kontroli sanitarnych obiektów żywnościowo - żywieniowych na terenie powiatu, była podobna do roku 2023.

Stan sanitarno - higieniczny zakładów produkcyjnych w stosunku do ubiegłego roku uległ znacznej poprawie. W obiektach tych nie nakładano mandatów karnych.

Nieco gorzej przedstawił się stan sanitarno-higieniczny w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i w zakładach obrotu. W zakładach tych stan sanitarno-higieniczny uległ pogorszeniu o czym świadczy większa ilość nałożonych mandatów karnych, niż w 2023r. Karanie mandatowe stosowane było głównie za brak czystości i porządku w obiektach, za wprowadzanie do obrotu artykułów po terminie przydatności do spożycia oraz za nieprawidłowo prowadzoną kontrolę wewnętrzną przez przedsiębiorców.

Ilość wydanych decyzji merytorycznych była na poziomie ubiegłego roku, natomiast zwiększyła się ilość wydanych decyzji płatniczych.

VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.

W ramach sprawowanego przez Sekcję Nadzoru Środowiska Pracy nadzoru sanitarnego podejmowane były działania w m.in. zakresie:

- substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych i produktów kosmetycznych;
- prekursorów narkotyków kat. 2 i 3;
- ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników, występujących w miejscu pracy, poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy;
- warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- wywiązywania się Pracodawców z obowiązków wynikających z art. 23 c ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdują się 234 obiekty.

W tabeli nr 7 przedstawiono strukturę zakładów pracy w zależności od liczby zatrudnionych pracowników w zakładzie.

Tabela 6. Struktura zakładów pracy według liczby zatrudnionych.

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie	Liczba zakładów pracy	Procent udziałowy w ogólnej ilości zakładów [%]
do 9	124	53
10-49	83	35

50-249	25	11
>250	2	1
Ogółem	234	100

Ryc.20. Struktura zakładów pracy ze względu na liczbę osób zatrudnionych.

Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników.

1. Zakres kontroli warunków pracy.

W 2024 roku przeprowadzono 113 kontrole w 72 zakładach pracy w tym:

- 82 kontrole sanitarne w zakładach pracy;
- 31 kontrole w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

Na terenie powiatu skarżyskiego w 2024 roku nie funkcjonowały podmioty, które wprowadzały do obrotu lub produkowały środki zastępcze czy nowe substancje psychoaktywne. W ciągu roku prowadzono bieżący monitoring działań w realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Państwowy Powiatowy Inspektor

Sanitarny w Skarżysku- Kamiennej w 2024 roku nie otrzymał od innych organów spraw, w zakresie środków zastępczych.

2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2024 roku wydano 3 decyzje nakazujące zmniejszenie stężeń i natężeń czynników środowiska pracy (hałas, czynniki chemiczne).

3. Nadzór nad warunkami pracy.

3.1. Nadzór nad warunkami pracy na stanowiskach, gdzie występowały przekroczenia NDS (najwyższego dopuszczalnego stężenia) i NDN (najwyższego dopuszczalnego natężenia).

W 2024 roku skontrolowano 72 zakłady pracy zatrudniające 4910 osób tym 72 osoby w przekroczeniach NDS/NDN. Najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym w nadzorowanych zakładach pracy był ponadnormatywny hałas, którego przekroczenie stwierdzono w 1 zakładzie oraz czynniki chemiczne (mangan i jego związki nieorganiczne w przeliczeniu na Mn – frakcja respirabilna) w 2 zakładach.

Pracodawcy zapewнили pracownikom ochrony indywidualne i zbiorowe oraz opracowali ”Program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas”.

3.2. Nadzór nad chemikaliami.

W 2024 roku przeprowadzono 14 kontroli w 14 zakładach w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin w tym:

- 3 kontrole u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 8 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- 3 kontrole w zakresie prekursorów narkotyków.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Corocznie PPIS w Skarżysku - Kamiennej zbiera informacje nt. legalnego użycia prekursorów i przesyła zebrane dane w formie sprawozdania do WSSE w Kielcach.

W ramach kontroli nad produktami biobójczymi przeprowadzono łącznie 13 kontroli sanitarnych, w tym:

- 10 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz
- 3 kontrole w zakresie stosowania produktów biobójczych.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne.

Obecnie w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej znajduje się 40 zakładów pracy w których występuje kontakt lub narażenie na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne. W 2024 roku przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych w 20 zakładach pracy w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych. Ogółem w kontakcie z ww. czynnikami pracuje 215 osób zatrudnionych min.: w służbie zdrowia, pracownicy stacji paliw, zakładów przemysłowych.

Kwestie związane z ochroną takich pracowników reguluje m.in. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy. Rozporządzenie w zakresie swojej regulacji obejmuje, oprócz dotychczasowych rozwiązań, dodatkowo ochroną pracowników pracujących w narażeniu na działanie substancji o działaniu reprotoksycznym. Najczęściej występującą substancją reprotoksyczną w zakładach objętych kontrolą jest tlenek węgla powstający podczas spawania.

Podczas kontroli sprawdzano rejestry prac i pracowników narażonych na ww. czynniki, pomiary oraz ochrony indywidualne itp.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, co świadczy o coraz większej świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń czynnikami rakotwórczym i mutagennymi.

Ponadto w ramach działań edukacyjnych podczas kontroli przypominano m.in. o obowiązku przesłania informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym do właściwego miejscowo Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Okręgowego Inspektora Pracy do dnia 15 stycznia za poprzedni rok, dobrych praktykach podczas prac z pyłem rakotwórczym itp.

W roku 2024 nie przeprowadzono kontroli podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest. Na terenie powiatu skarżyskiego nie prowadzono prac związanych z zabezpieczeniem/usunięciem wyrobów zawierających azbest przez firmy specjalizujące się w usuwaniu azbestu –zgłoszenia dotyczyły wyłącznie odbioru zdemontowanych wyrobów zawierających azbest przez firmy zajmujące się odbiorem w/w wyrobów.

4. Czynniki biologiczne.

W ewidencji znajduje się 60 zakładów, w których pracuje w narażeniu na czynniki biologiczne łącznie 378 osób.

W zakładach tych występują czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 oraz 3 zagrożenia. Czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 zagrożenia – to takie, które mogą wywoływać choroby u ludzi, mogą być niebezpieczne dla pracowników, ale rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest mało prawdopodobne oraz dla których istnieją skuteczne metody profilaktyki lub leczenia - zaliczamy do nich m.in. *Escherichia coli*, wirus zapalenia wątroby typu A. Natomiast do czynników biologicznych zaliczanych do grupy 3 – czyli mogących wywoływać u ludzi ciężkie choroby, niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne oraz dla których istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia - zaliczamy m.in. wirus zapalenia wątroby typu B lub typu C.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 11 kontroli w zakresie czynników biologicznych.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Nadzór nad obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi.

W ewidencji znajduje się ogółem 30 obiektów obrotu kosmetykami. Brak jest na terenie powiatu skarżyskiego zakładów produkujących kosmetyki.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 10 kontroli w tym pobrano 3 próby produktu kosmetycznego do badania. W wyniku kontroli oraz przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Choroby zawodowe.

Postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych prowadzone były na podstawie przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1367) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. z 2013 r., poz. 1379 z późniejszymi zmianami.).

W roku 2024 przeprowadzono 10 dochodzeń w sprawie podejrzenia choroby zawodowej. Ogółem przeprowadzono 18 wizytacji w zakładach pracy. Wydano 1 decyzję administracyjną stwierdzającą chorobę zawodową: choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (borelioza) u pracownika gospodarki leśnej.

7. Działalność w zakresie promocji zdrowia w środowisku pracy.

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas kontroli zakładów pracy, jak również poprzez umieszczanie na stronach internetowych odpowiednich informacji, realizowali zadania dotyczące promocji zdrowia w miejscu pracy. W tabeli nr 7 przedstawiono zakres tematyczny działań edukacyjnych oraz ich udział procentowy.

Tabela 7. Działania edukacyjno-informacyjne.

L. p.	Zakres tematyczny działań edukacyjno-informacyjnych	Udział procentowy danego działania edukacyjno-informacyjnego
1	Badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy	W 53 zakładach pracy– 74 %
2	Choroby zawodowe	W 46 zakładach -64 %
3	Szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy	W 2 zakładach – 3%
4	Czynniki rakotwórcze/mutagenne w środowisku pracy	W 15 zakładach – 21%
5	Ryzyko zawodowe	W 2 zakładach – 3%
6	Środki ochronny indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze	W 8 zakładach – 11 %
7	Stosowanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w środowisku pracy	W 2 zakładach – 32 %
8	Radon - zagrożenia w miejscach pracy	W 69 zakładach – 96 %
9	Ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	W 69 zakładach – 96 %
Działania edukacyjno-informacyjne łącznie w roku 2024		96 %

Ponadto w 15 zakładach pozostawiono broszury informacyjne dotyczące Kampanii pt. „Bezpieczna i zdrowa praca w epoce cyfrowej” prowadzonej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA), która ma na celu podniesienie świadomości

na temat wpływu nowych technologii cyfrowych na pracę i miejsca pracy oraz wyzwań i możliwości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Podsumowanie.

Nadzór środowiska pracy realizowany był poprzez kontrole warunków zdrowotnych środowiska pracy, w celu zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W zakładach pracy warunki pracy i warunki socjalne należy uznać za prawidłowe. W roku sprawozdawczym nie notowano przypadków wprowadzania do obrotu zakazanych substancji to jest środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Nie notowano również przypadków zatrucia zakazanymi substancjami.

VII. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży

Działalność i kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży obejmują sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- ✓ stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo wychowawczych i opiekuńczych,
- ✓ higieny procesu nauczania,
- ✓ warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- ✓ warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- ✓ nadzoru nad warunkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W 2024 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna nadzorowała na terenie powiatu skarżyskiego ogółem 62 placówki przeznaczone dla dzieci i młodzieży, w tym m. in. placówki edukacyjne (przedszkola i szkoły) i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

W liczbie tej mieściło się 15 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 14 zespołów szkół, w tym 9 zespołów szkół ogólnokształcących i 5 zespołów szkół ponadpodstawowych. Ponadto nadzorem objętych było 7 żłobków i klubów dziecięcych, 12 samodzielnie funkcjonujących przedszkoli oraz 12 placówek opiekuńczo-wychowawczych.

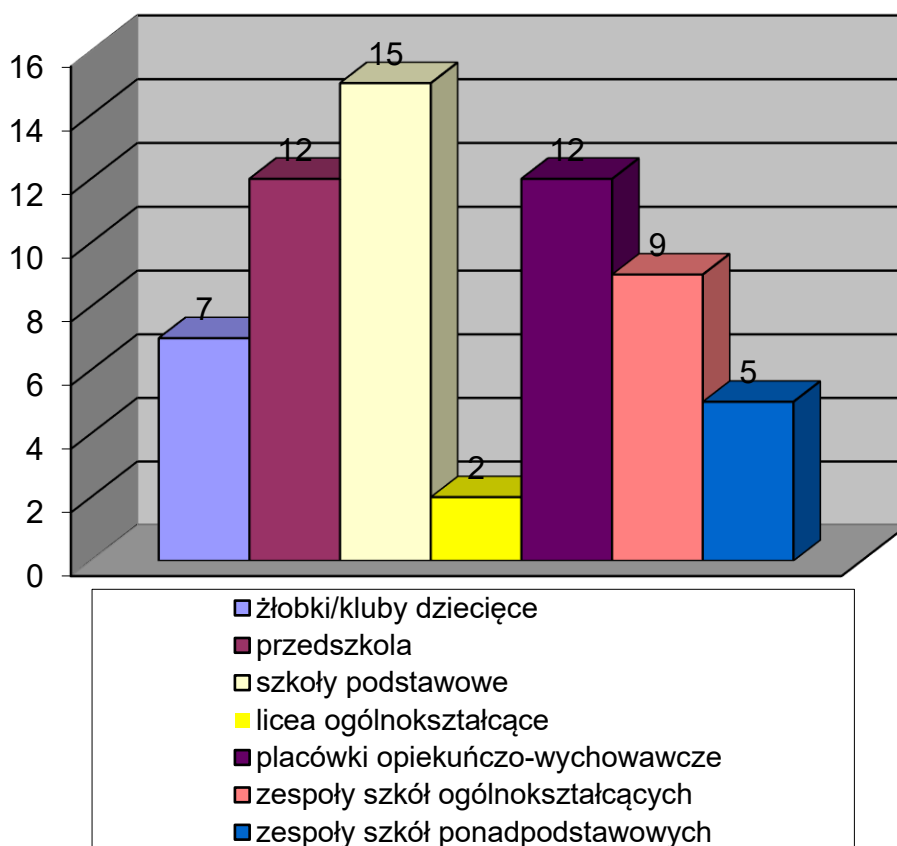
Skontrolowano wszystkie zaplanowane do kontroli 53 placówki nauczania i wychowania oraz 32 formy wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży szkolnej.

Przeprowadzono łącznie 128 kontroli sanitarnych, wydano 6 decyzji administracyjnych, ogółem wyegzekwowano 5 decyzji, w tym wszystkie z lat ubiegłych, tj. z lat 2022-2023. Do skontrolowanych placówek wszystkich typów uczęszczało 8 261 uczniów.

Kontrole sanitarne wykazały, że:

- 5 placówek korzysta z systemu kanalizacji lokalnej
- w 5 placówkach na 1 urządzenie ustępowe przypada ponadnormatywna liczba uczniów.

W celu oceny warunków na stanowisku pracy ucznia wykonano ogółem 1236 badań oraz 2610 oznaczeń fizycznych.

Ryc. 21. Placówki nauczania i wychowania objęte nadzorem w 2024 roku.

1. Dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów, prawidłowość tygodniowych rozkładów lekcji, analiza obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków, zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne oraz posiadana infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów przeprowadzono w 10 placówkach w 39 oddziałach, analizując 554 stanowiska pracy uczniów, tj. w 6 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie i w 4 szkołach podstawowych funkcjonujących w zespołach szkół ogólnokształcących. W badanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowych stanowisk pracy uczniów.

Skontrolowano tygodniowy rozkład lekcji w 27 placówkach, tj. w 15 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie, w 1 liceum ogólnokształcącym oraz w 11 zespołach szkół). Łącznie badanie wykonano w 208 oddziałach. W żadnym nie stwierdzono niezgodności z zasadami higieny.

Przeprowadzono analizę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 6 placówkach w 34 oddziałach, badając 474 uczniów, tj. w 4 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie i w 2 szkołach podstawowych funkcjonujących w zespołach szkół.

W badanych placówkach stwierdzono 269 uczniów z prawidłowym ciężarem tornistrów (do 10 % masy ciała), 151 uczniów z wagą tornistra szkolnego w zakresie 10-15 % masy ciała dziecka oraz 54 uczniów z wagą tornistra > 15 % masy ciała.

Tabela 8. Higiena procesu nauczania

RODZAJ PLACÓWEK	HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH				ERGONOMIA MEBLI SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLNYCH					
	Ocenie poddano rozkład zajęć szkolnych		Nieprawidłowe stwierdzono		Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów			Nieprawidłowe stwierdzono		
	ile oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	ile stanowisk	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	ile stanowi sk
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
przedszkola					0	0	0	0	0	0
szkoły podstawowe	84	15	0	0	23	6	337	0	0	0
licea ogólnokształcące	21	1	0	0	0	0	0	0	0	0
zespoły szkół	103	11	0	0	16	4	217	0	0	0
szkoły podstawowe	64	9	0	0	16	4	217	0	0	0
technika	33	2	0	0	0	0	0	0	0	0
licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
szkoły branżowe I i II st.	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
razem	208	27	0	0	39	10	554	0	0	0

Tabela 9. Higiena procesu nauczania- c.d.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych												
RODZAJ PLACÓWEK	Przeprowadzono ważenie tornistrów			waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia			waga tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia			waga tornistra szkolnego >15% masy ciała ucznia		
	Liczba placówek objętych badaniem	liczba oddzia- łów objętych bada- niem	Liczba uczniów podda- nych badaniom	liczba placó- wek objętych bada- niem	liczba oddzia- łów objętych bada- niem	Liczba uczniów podda- nych bada- niom	liczba placówek objętych badaniem	liczba oddzia- łów objętych badaniem	Liczba uczniów podda- nych badaniom	liczba placówek objętych badaniem	liczba oddzia- łów objętych badaniem	Liczba uczniów podda- nych badaniom
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Szkoły podstawowe funkcjonujące samodzielnie	4	17	224	4	15	96	4	16	87	4	12	41
Szkoły podstawowe funkcjonujące w zespołach	2	17	250	2	17	173	2	16	64	2	6	13
Razem:	6	34	474	6	32	269	6	32	151	6	18	54

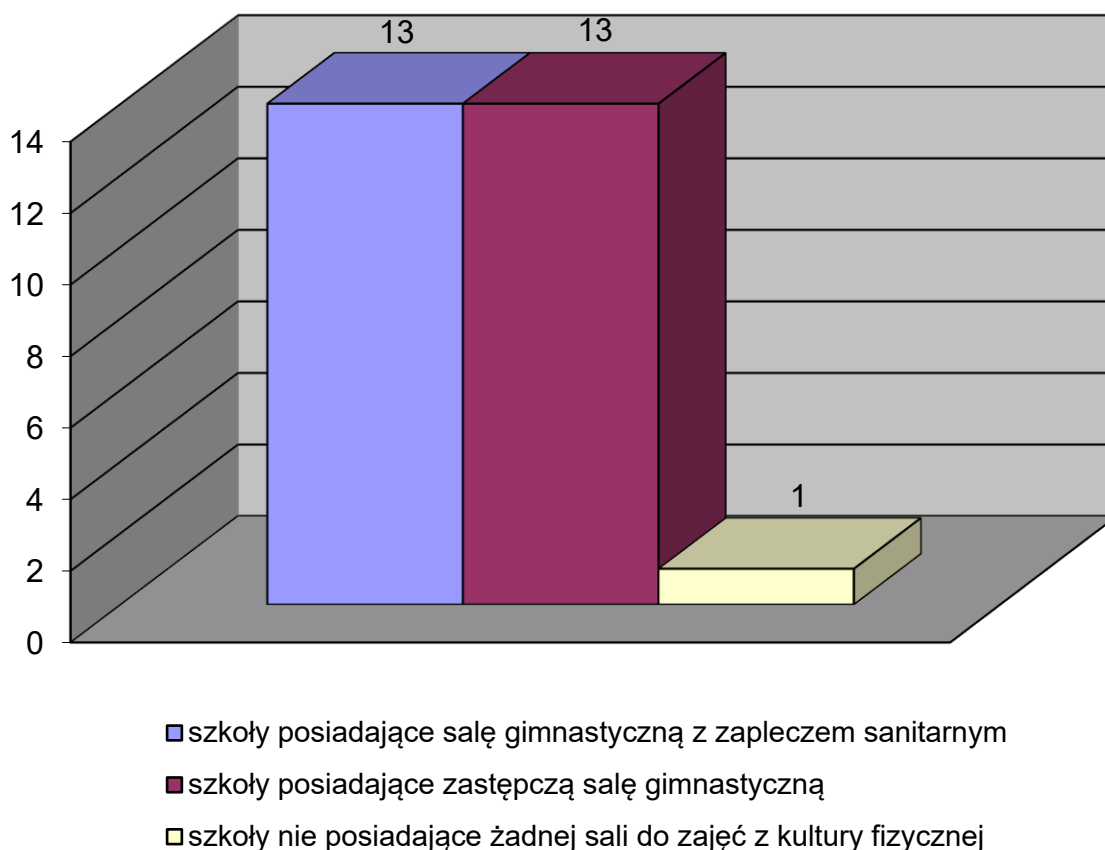
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach wprowadziło obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w placówce podręczników i przyborów szkolnych w celu odciążenia plecaków szkolnych. Z obowiązku tego w pełni wywiązało się 100% szkół zapewniając możliwość zostawienia podręczników i przyborów szkolnych uczniom wszystkich klas, z czego 70,4 % szkół zapewniło uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami, a pozostałe półki zbiorowe w szafach. Pomimo możliwości pozostawiania zeszytów, podręczników i przyborów w szkole uczniowie zmuszeni są zabierać je do domu, ze względu na potrzebę nauki, przygotowania się do szkoły na kolejny dzień oraz odrabiania zadanych prac domowych. Samo zapewnienie miejsca na pozostawienie podręczników w szkole nie rozwiązuje problemu ciężkich plecaków, potrzebne są jeszcze inne rozwiązania dotyczące systemu nauczania.

Na 27 skontrolowanych placówek oświatowych 26 posiadało salę gimnastyczną. Z obiektów posiadających salę gimnastyczną 13 szkół posiadało salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym (z natryskami, ustępami, przebieralniami), 13 zastępczą salę gimnastyczną. W 1 szkole stwierdzono jej brak (Szkoła Podstawowa w Grzybowej Górze).

Podczas kontroli stwierdzono, że w szkołach posiadających salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym nie jest ono w pełni wykorzystane, gdyż:

- w 9 placówkach natryski były czynne, ale nieużywane
- w 4 placówkach natryski były używane sporadycznie po zajęciach WF
- w żadnej z placówek natryski nie były używane tylko po dodatkowych zajęciach sportowych.

Możliwość korzystania z basenu mieli uczniowie z 3 szkół, a z hali sportowej 4 szkoły.

Ryc. 22. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

W 2024 roku zrealizowano inwestycję poprawiającą warunki sportowe w szkołach w ramach programu „Sportowa Polska”. Oddano do użytku 2 nowe boiska: wielofunkcyjne boisko sportowe do gier zespołowych oraz boisko do piłki nożnej z nawierzchnią syntetyczną w Zespole Szkół Samochodowo-Usługowych im. Oseta Wasilewskiego na terenie miasta Skarżyska-Kamiennej.

2. Opieka medyczna w szkołach.

Nadal problemem jest brak opieki medycznej w szkołach. Skontrolowano 27 szkół. Stwierdzono, że:

- w 27 placówkach nie jest zapewniona podstawowa opieka lekarska,
- w 7 brak gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej - opieka pielęgniarska zapewniona we wszystkich szkołach, ale poza placówką, bądź pielęgniarka z innej placówki przyjeżdża do szkoły,
- w 24 nie zapewniono opieki stomatologicznej.

W placówkach szkolnych, w których nie zapewniono opieki medycznej, uczniowie korzystają z profilaktycznej opieki zdrowotnej w przychodni lub ośrodku zdrowia.

3. Działalność prowadzona w zakresie dożywiania.

Dożywianie w szkołach prowadzone jest w formie obiadów jedno- lub dwudaniowych. Z w/w form dożywiania w 2024 roku skorzystało 2 345 uczniów w 24 placówkach.

Na 24 skontrolowane placówki prowadzące dożywianie:

- 13 placówek (54,2 %) wydawało posiłki dwudaniowe, z których korzystało 1 325 dzieci
- 11 placówek (45,8 %) wydawało posiłki jednodaniowe, z których korzystało 1 020 dzieci.

Z posiłków dofinansowanych przez Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej korzystało 189 uczniów (8,1 %).

4. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W 2024 roku w powiecie skarżyskim zorganizowano wypoczynek dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej (kolonie i obozy sportowo-rekreacyjne) oraz w miejscu zamieszkania, jako półkolonie zimowe i letnie. Z wypoczynku zimowego oraz letniego dzieci i młodzieży w powiecie skarżyskim skorzystało ogółem 1107 osób na 32 formach wypoczynku (11 zimowego i 21 letniego). Przeprowadzono 32 kontrole wypoczynku dzieci i młodzieży. W żadnym z obiektów nie stwierdzono zaniedbań w zakresie porządku i czystości. Na wszystkich wypoczynkach wyjazdowych zapewniona była opieka medyczna.

Podsumowanie

Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo-wychowawczych zapewniła w 2024 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieciom oraz młodzieży.

W roku 2024 nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektu odnotowano w 3 skontrolowanych placówkach (5,7 %).

Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym brak dostępu do bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

W 2024 roku w 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych z pobytem całodobowym wydano decyzje administracyjne w zakresie poprawy warunków do utrzymania higieny osobistej (w roku 2023 wydano 1 taką decyzję).

Aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wf w szkołach (np. niedostateczna liczba pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem, prowadzenie zajęć na korytarzu). Zastrzeżenia budzi również fakt, że szkoły, które posiadają pełną

infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych i czynne natryski nie umożliwiają uczniom korzystania z nich po zajęciach sportowych.

Dalszej poprawy wymaga w części placówek zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych oraz placów rekreacyjnych, łącznie z placami zabaw, a także utrzymanie ich w prawidłowym stanie technicznym. Niewłaściwy mikroklimat w pomieszczeniach dla uczniów (brak wentylacji w pomieszczeniach) jest nadal problemem, głównie placówek funkcjonujących w starych budynkach.

W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca ze względu na brak stałej opieki pielęgniarstwa oraz opieki stomatologicznej.

Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie codziennej obecności pielęgniarki szkolnej.

Placówki oświatowo-wychowawcze są sukcesywnie wyposażane w nowe meble i sprzęt, poprzez zakup mebli edukacyjnych, pomocy dydaktycznych i tablic interaktywnych oraz sprzętu sportowego, posiadającego odpowiednie certyfikaty zgodności lub atesty bezpieczeństwa.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonuje analizy działań planistycznych, inwestycyjnych i systemowo – organizacyjnych odnoszących się do obszarów gmin, powiatów, województw oraz kraju. Uzgodnienia rozwiązania techniczno – budowlane obiektów i infrastruktury technicznej oraz procesów technologicznych pod kątem ich wpływu na zdrowie i życie ludzi.

W roku 2024 ogólna liczba spraw załatwianych przez Nadzór Zapobiegawczy była wielokrotnie większa niż w 2023r i wyniosła 373. (w roku 2023 było łącznie 127 spraw).

Sprawy załatwiane w 2024 roku przez Nadzór Zapobiegawczy można podzielić na następujące kategorie:

- Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko - 15;
- Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - 27;
- Uzgodnienia dokumentacji projektowych w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych – projekty budowlane oraz projekty zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń - 15;
- Wyrażenie zgody na użytkowanie- 28

Wnioski wpływające w roku 2024 do tutejszej Stacji dotyczące nowych obiektów można podzielić na następujące grupy:

Budynki biurowe, handlowe, usługowe, mieszkalne – 7;

Drogi, parkingi, sieci wodociągowe lub kanalizacji sanitarnej – 5;

Budynki produkcyjne – 5;

Obiekty oświatowe – 5;

Obiekty służby zdrowia – 3.

Obiekty spożywcze – 3;

Ponadto załatwiono 288 innych różnych spraw wydając postanowienia, opinie, zaświadczenia czy udzielając odpowiedzi w formie pisemnej lub sporządzając stosowne adnotacje. W tej grupie najliczniejszym rodzajem załatwianych spraw były wnioski o uzgodnienie warunków zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego (łącznie 253 sprawy).

Podsumowując rok 2024r stwierdzić należy że, po kilku latach zastoju związanego z panującą pandemią ilość inwestycji na terenie powiatu zaczyna wzrastać co zauważyć można było już w 2022 roku (117 spraw) i 2023 roku (127 spraw).

W minionym roku kierunek ten zastał podtrzymany. Dodatkowo zmiana przepisów w zakresie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymusiła uczestniczenie Inspekcji Sanitarnej w procesie inwestycyjnym już na etapie ustalania warunków zabudowy terenu oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego. Właśnie ta zmiana przepisów doradziła do lawinowego wzrostu załatwianych przez komórkę Nadzoru Zapobiegawczego spraw. Ilość ta wielokrotnie wzrosła i w 2024r wyniosła łącznie 373.

IX. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.

Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku - Kamiennej w 2024 roku realizowała zadania wynikające z:

- Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z 14 marca 1985 roku,
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025,
- Zaleceń Ministerstwa Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia,
- Wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach,
- Sytuacji epidemiologicznej na świecie, w Polsce oraz w województwie świętokrzyskim i powiecie skarżyskim.

W 2024 r. Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE realizowała następujące akcje i kampanie profilaktyczne oraz programy edukacyjne o zasięgu krajowym inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny, wojewódzkie inicjowane przez Świętokrzyskiego

Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz powiatowe inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku - Kamiennej.

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

W roku szkolnym 2023/2024 odbyła się XVII edycja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę” dla uczniów V-VIII klas szkół podstawowych. Celem Programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Organizatorami Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” są: Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców. Na terenie powiatu skarżyskiego do programu przystąpiły 2 szkoły, łącznie uczestniczyło w nim 232 uczniów. Program realizowany był metodą projektu. W ramach nadzoru nad realizacją programu przeprowadzono w szkole 1 wizytację oceniającą realizację programu i nie odnotowano nieprawidłowości. W ramach realizacji XVII edycji programu pracownik Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia PSSE oraz pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE przeprowadzili 4 spotkania nt. edukacji konsumenckiej. W spotkaniach udział wzięło 68 uczniów szkół podstawowych.

2. Krajowy Program Zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV

Działania prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej w zakresie profilaktyki HIV/AIDS mają na celu zapobieganie nowym zakażeniom HIV. W ramach profilaktyki HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych wśród uczestników wypoczynków letnich zorganizowanych na terenie powiatu skarżyskiego oraz do zakładów opieki zdrowotnej i szkół ponadpodstawowych. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS przypadającego na dzień 01 grudnia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skarżysku-Kamiennej we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej zorganizował konkurs multimedialny pn. „HIV/AIDS – żyj bez ryzyka” dla uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu skarżyskiego.

Do konkursu zostało zgłoszonych 12 prac multimedialnych z 8 szkół. Rozstrzygnięcie konkursu oraz wręczenie nagród odbyło się 3 grudnia 2024 r. podczas spotkania edukacyjnego zorganizowanego w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS przez Powiatową Stację

Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej w Sali Konferencyjnej przy Powiatowej Bibliotece Pedagogicznej w Skarżysku-Kamiennej. Podczas spotkania poruszono zagadnienia dotyczące obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS oraz kampanii Krajowego Centrum ds. AIDS #mójpierwszyraz a także profilaktyki zachowań ryzykownych. Podczas spotkania zostały wygłoszone 2 wykłady: o relacjach i uzależnieniu od Internetu - Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” w Skarżysku-Kamiennej oraz o profilaktyce uzależnień i odpowiedzialności karnej nieletnich w związku z popełnionymi czynami zabronionymi - Komenda Powiatowa Policji w Skarżysku-Kamiennej. W spotkaniu uczestniczyła młodzież z II Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Skarżysku-Kamiennej, młodzież z Zespołu Szkół Technicznych w Skarżysku-Kamiennej a także uczestnicy Powiatowego Konkursu Multimedialnego „HIV/AIDS – żyj bez ryzyka” wraz z opiekunami. Nagrody dla wszystkich uczestników konkursu multimedialnego zostały sfinansowane przez Urząd Miasta Skarżyska-Kamiennej.

3. Programy edukacji antytytoniowej: „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” oraz „Bieg po zdrowie”

W 2024 roku w powiecie skarżyskim kontynuowano realizację wojewódzkich programów edukacji antytytoniowej w przedszkolach i szkołach podstawowych. Zajęcia z dziećmi/uczniami na podstawie scenariuszy programowych przeprowadzili koordynatorzy szkolni/przedszkolni programów. Do realizacji programu zostali przygotowani uczestnicząc w naradach wdrożeniowych przeprowadzonych przez pracownika PZiOZ PSSE. Placówki wielokrotnie rozszerzały realizację programów o dodatkowe działania, były to m.in. konkursy, wystawy, pogadanki, imprezy środowiskowe, emisja filmów edukacyjnych itp.

Zasięg programów w powiecie skarżyskim:

Program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”

Program skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym. Celem programu „Czyste powietrze wokół nas” jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W roku szkolnym 2023/2024 w powiecie skarżyskim do realizacji programu przystąpiło 15 placówek. Programem objętych było 531 dzieci oraz 65 rodziców. Pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadził 1 wizytację oceniającą realizację programu w placówkach i nie stwierdził nieprawidłowości. Wzmocnieniem programu był konkurs plastyczny zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej z okazji obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu, do którego zostało zgłoszonych 5 prac.

Program edukacyjny „Nie pal przy mnie, proszę”

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu skarżyskiego realizowano kolejną edycję programu edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych pt. „Nie pal przy mnie, proszę”. Celem programu jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia a także uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związanego z biernym paleniem oraz wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. Do programu przystąpiło 10 szkół podstawowych, program zrealizowano wśród 331 uczniów i 133 rodziców. Wzmocnieniem programu był konkurs plastyczny zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej z okazji obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu, do którego zostało zgłoszonych 7 prac. W ramach nadzoru nad realizacją programu w placówkach oświatowych przeprowadzono 1 wizytację oceniającą realizację programu w szkołach i nie odnotowano nieprawidłowości.

Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Celem tego programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów. Program adresowany jest do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych. W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu skarżyskiego do realizacji programu przystąpiło 13 szkół podstawowych, w programie uczestniczyło 304 uczniów i 123 rodziców. Pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadził 1 wizytację oceniającą realizację programu w placówkach

i nie stwierdził nieprawidłowości. Wzmocnieniem programu był konkurs plastyczny zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej z okazji obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu. Do konkursu została zgłoszona tylko 1 praca w związku z czym konkursu nie dało się rozstrzygnąć.

Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”

Program adresowany jest do uczniów IV klas szkół podstawowych (grupa wiekowa 9-10 lat). Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Na terenie powiatu skarżyskiego w roku szkolnym 2023/2024 program realizowały 4 szkoły podstawowe, w programie uczestniczyło 58 uczniów. W ramach nadzoru nad realizacją programu przeprowadzono 1 wizytację oceniającą realizację programu w szkołach i nie odnotowano nieprawidłowości. Wzmocnieniem programu był konkurs plastyczny zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Skarżysku-Kamiennej we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej z okazji obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu. Do konkursu została zgłoszona tylko 1 praca w związku z czym konkursu nie dało się rozstrzygnąć.

4. Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu skarżyskiego realizowano kolejną edycję programu edukacyjnego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Program skierowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkoli w wieku 5-6 lat oraz druga grupa odbiorców to rodzice i opiekunowie dzieci. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W roku szkolnym 2023/2024 do realizacji programu przystąpiło 7 przedszkoli z terenu powiatu skarżyskiego. Realizatorzy przedszkolni zostali przygotowani do realizacji programu indywidualnie przez koordynatora z PSSE. W programie udział wzięło 244 dzieci i 71 rodziców. Pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadził 1 wizytację oceniającą realizację programu w placówkach i nie stwierdził nieprawidłowości.

5. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Program „Podstępne WZW” adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program ten realizowany jest przez Fundację Gwiazda Nadziei w partnerstwie z Wojewódzkimi i Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi, pod merytorycznym nadzorem Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego oraz pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego. W roku szkolnym 2023/2024 w powiecie skarżyskim program realizowało 449 uczniów z 4 szkół ponadpodstawowych. Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu poprzez udział w szkoleniu on-line zorganizowanym przez Fundację Gwiazda Nadziei oraz Państwowych Wojewódzkich Inspektorów Sanitarnych w dniu 22.11.2023 r. W ramach nadzoru nad realizacją programu w placówkach oświatowych przeprowadzono 1 wizytację oceniającą realizację programu w szkołach i nie odnotowano nieprawidłowości.

6. Program edukacyjny „Znamie! Znam je?”

W roku szkolnym 2023/2024 realizowano kolejną edycję programu edukacyjnego „Znamie! Znam je?” adresowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych. Program ten realizowany jest przez Fundację „Gwiazda

Nadziei” w partnerstwie z Wojewódzkimi i Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz merytorycznym nadzorem Akademii Czerniaka. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. W powiecie skarżyskim program realizowało 540 uczniów z 7 szkół ponadpodstawowych, z tego 4 szkoły w ramach 2 zespołów szkół. Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu poprzez udział w szkoleniu on-line zorganizowanym przez Fundację Gwiazda Nadziei oraz Państwowych Wojewódzkich Inspektorów Sanitarnych w dniu 22.11.2023 r. W ramach nadzoru nad realizacją programu w placówkach oświatowych przeprowadzono 1 wizytację oceniającą realizację programu w szkołach i nie odnotowano nieprawidłowości.

7. Program edukacyjny „Wybierz życie. Pierwszy krok”

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu skarżyskiego realizowano kolejną edycję programu edukacyjnego dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Wybierz życie. Pierwszy krok”. Celem programu jest zmniejszenie występowania nowotworów wywołanych wirusem HPV i umieralności na te choroby. Program edukacyjny „Wybierz życie.

Pierwszy krok” realizowany jest przez Fundację Gwiazda Nadziei we współpracy z Wojewódzkimi i Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi. W powiecie skarżyskim program realizowało 5 szkół ponadpodstawowych, w tym 331 uczniów i 138 rodziców zostało objętych edukacją. Przeprowadzono 1 wizytację oceniającą realizację programu w placówkach i nie stwierdzono nieprawidłowości.

8. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program ten adresowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. Głównym celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program ma wzbudzić u młodzieży refleksję nad ważnymi dla nich wartościami. W powiecie skarżyskim w roku szkolnym 2023/2024 program realizowało 6 szkół ponadpodstawowych, z tego 2 szkoły w ramach jednego zespołu szkół. Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu indywidualnie przez koordynatora z PSSE. Łącznie w realizacji programu uczestniczyło 613 uczniów oraz 43 rodziców. W ramach nadzoru nad realizacją programu przeprowadzono 1 wizytację oceniającą realizację programu w szkołach i nie odnotowano nieprawidłowości.

9. Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia

Corocznie 7 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Zdrowia. Obchodom tego dnia towarzyszy hasło, które każdego roku jest poświęcone innej tematyce. Hasło obchodów Światowego Dnia Zdrowia 2024 brzmiało: „Moje zdrowie, moje prawo”. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Skarżysku-Kamiennej włączyła się w obchody Światowego Dnia Zdrowia 2024 i przy tej okazji 9 kwietnia zorganizowała XV Powiatowy Festiwal Piosenki o Zdrowiu. Współorganizatorami wydarzenia byli: Urząd Miasta Skarżyska-Kamiennej oraz Miejskie Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennej. Uczestnicy Festiwalu, poprzez występy wokalne promowali zdrowie i zdrowy styl życia. Celem konkursu było zainteresowanie dzieci i ich opiekunów tematyką zdrowia, promowanie dbałości o zdrowie, kształtowanie prawidłowych zachowań i zwiększenie świadomości zdrowotnej oraz aktywizacja środowisk szkolnych i przedszkolnych w zakresie działań prozdrowotnych. Zadaniem uczestników było przygotowanie oraz przedstawienie autorskich utworów muzycznych dotyczących szeroko pojętego zdrowia i promocji zdrowego stylu życia tj. zasad zdrowego żywienia, aktywności

fizycznej, higieny osobistej i higieny jamy ustnej, szeroko rozumianego zdrowego stylu życia oraz profilaktyki antytytoniowej i profilaktyki chorób. Rywalizacja konkursowa odbyła się w dwóch kategoriach wiekowych: „Przedszkola” i „Szkoły podstawowe”. Do konkursu zostało zgłoszonych 10 występów - 40 uczestników. Nagrody dla laureatów konkursu oraz wszystkich uczestników Festiwalu zostały sfinansowane przez Gminę Skarżysko-Kamienna.

10. Światowy Dzień Bez Tytoniu – 31 maja

W ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu 2024 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej zorganizowała 4 konkursy plastyczne: „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” oraz „Bieg po zdrowie”. Konkursy skierowane były do przedszkoli i szkół podstawowych powiatu skarżyskiego realizujących w roku szkolnym 2023/2024 programy edukacyjne pod tymi samymi nazwami. Wszystkie konkursy miały na celu przede wszystkim promowanie wśród dzieci/uczniów i ich rodziców zachowań korzystnych dla zdrowia wynikających z życia wolnego od nałogu tytoniowego, ale także m.in. podniesienie poziomu wiedzy dzieci i rodziców na temat szkodliwości palenia tytoniu, kształtowanie prawidłowych zachowań wśród dzieci wobec uzależnień. Zadaniem konkursowym uczestników było wykonanie pracy plastycznej dowolną techniką w formacie A3 związanej tematycznie z hasłem i celami konkursu. W konkursach udział wzięło 15 dzieci/uczniów. Rozstrzygnięcie konkursów oraz wręczenie nagród i dyplomów odbyło się 03 czerwca 2024 r. podczas spotkania edukacyjnego zorganizowanego w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu 2024 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 8 w Skarżysku-Kamiennej, uczestnicy konkursów plastycznych wraz z opiekunami oraz przedstawiciele urzędów i instytucji powiatu skarżyskiego. Podczas spotkania przypomniano o szkodliwość dymu tytoniowego, zaprezentowano korzyści zdrowotne wynikające z zaprzestania palenia oraz zaapelowano do najmłodszych uczestników spotkania, aby dbali o swoje zdrowie i unikali wdychania dymu

papierosowego. Nagrody dla uczestników konkursów były sfinansowane z budżetu Gminy Skarżysko-Kamienna.

11. Światowy Dzień Rzucania Palenia – trzeci czwartek listopada

Światowy Dzień Rzucania Palenia przypada co roku w trzeci czwartek listopada i jest dobrą okazją do podjęcia próby zerwania z nałogiem. W ramach obchodów tego dnia i kontynuacji prowadzonych działań, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Skarżysku-Kamiennej we współpracy z Urzędem Miasta w Skarżysku-Kamiennej po raz kolejny zorganizowała konkurs plastyczny „Rzuć palenie razem z nami”. Konkurs skierowany był do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu powiatu skarżyskiego. Uczestnicy mieli za zadanie wykonać pracę plastyczną zachęcającą osoby palące do zerwania z nałogiem tytoniowym oraz promującą życie wolne od nałogu tytoniowego. Praca mogła być wykonana dowolną techniką i powinna być związana tematycznie z hasłem i celami konkursu. Do konkursu zgłoszonych zostało 50 prac, 27 w kategorii wiekowej „Przedszkola” i 23 w kategorii wiekowej „Szkoly podstawowe”. Rozstrzygnięcie konkursu oraz wręczenie nagród i pamiątkowych dyplomów nastąpiło 21 listopada 2024 r. podczas spotkania edukacyjnego zorganizowanego w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej. Podczas spotkania można było obejrzeć wystawę prac konkursowych oraz wysłuchać wypowiedzi dotyczących profilaktyki antytytoniowej wygłoszonych przez członków komisji konkursowej i przedstawicieli organizatorów konkursu. Nagrody dla uczestników konkursu były sfinansowane z budżetu Gminy Skarżysko-Kamienna.

12. Monitoring obiektów w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w powiecie skarżyskim w roku 2024

Pracownicy poszczególnych sekcji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej sprawujący bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, zakładami pracy, zakładami gastronomicznymi, obiektami kultury i wypoczynku, obiektami sportowymi, obiektami służącymi obsłudze podróżnych oraz nad innymi obiektami użytku publicznego, w trakcie przeprowadzania kontroli sprawdzali przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. W roku 2024 na terenie powiatu skarżyskiego przeprowadzono 412 takich kontroli. Nie stwierdzono, by w którymś z obiektów zakaz palenia nie był respektowany.

13. Akcja Zimowa – Bezpieczne ferie 2024

Działania w ramach Akcji Bezpieczne Ferie 2024 były skierowane do dzieci i młodzieży przebywającej na wypoczynkach zimowych organizowanych na terenie powiatu skarżyskiego. Pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadził 3 spotkania edukacyjne, w których udział wzięło łącznie 65 dzieci. Tematyka spotkań dotyczyła bezpiecznego wypoczynku zimowego, higieny rąk jako sposobu na zapobieganie przenoszenia się wielu chorób, profilaktyki grypy oraz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Wśród uczestników wypoczynków zimowych prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych dotyczących profilaktyki grypy, profilaktyki antytytoniowej i profilaktyki zażywania środków zastępczych tzw. „dopalaczy”.

14. Akcja Letnia – Bezpieczne i zdrowe wakacje 2024

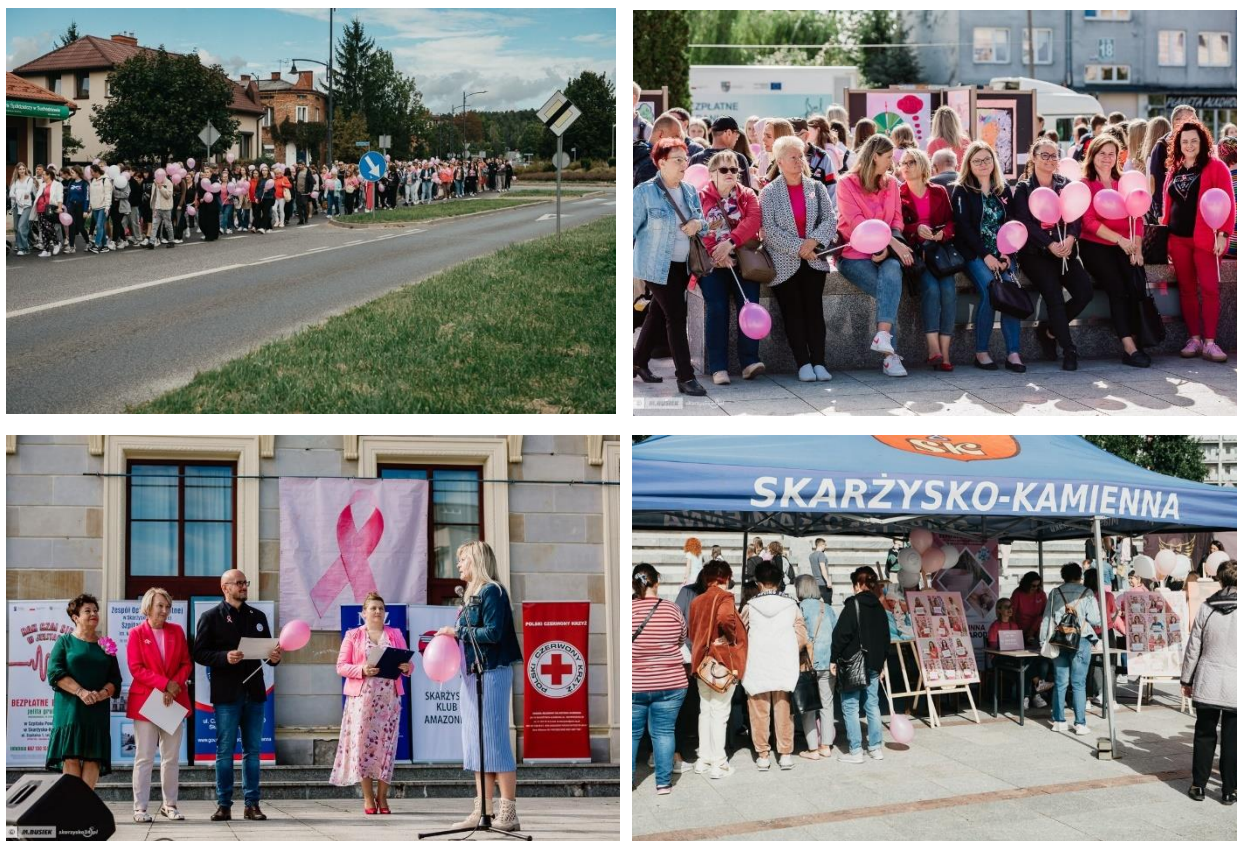
W ramach tej akcji przeprowadzono 7 spotkań edukacyjnych z uczestnikami wypoczynków letnich zorganizowanych na terenie powiatu skarżyskiego, w których

uczestniczyło 200 osób. Podczas spotkań omawiano zasady bezpiecznego wypoczynku nad wodą a także przestrzegano przed nadmierną ekspozycją na słońce oraz omawiano zasady ochrony przed nadmiernym promieniowaniem słonecznym – profilaktyka czerniaka. Przypominano jak ważne jest picie dużej ilości wody podczas upałów. Poruszano również zagadnienia dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych. Uczestnicy wypoczynków letnich dowiedzieli się jak wyglądają kleszcze i gdzie żyją, jak chronić się przed ukąszeniem, jak postępować w przypadku ukąszenia a także jakie groźne choroby mogą być przenoszone przez kleszcze (borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu) i jak się przed nimi ustrzec. Podczas spotkań przeprowadzano zabawę „prawda-falsz”, podczas której uczestnicy wypoczynków udzielali odpowiedzi czy przeczytane zdanie dotyczące kleszczy i chorób odkleszczowych to fakt czy mit. Omawiano także zagadnienia dotyczące higieny rąk - zwracano uwagę na rolę mycia i higieny rąk w zapobieganiu wielu chorobom. Określano sytuacje, w których bezwzględnie należy myć ręce a także omawiano zasady prawidłowego mycia rąk lub wykonywano instruktaż. Podczas 4 spotkań poruszano także tematykę dotyczącą profilaktyki zatruc grzybami tj. przyczyny, objawy i skutki zatruc grzybami a także zapoznano uczestników z zasadami bezpiecznego grzybobrania. Podczas jednego spotkania omówiono szkodliwe działanie napojów energetycznych na organizm dzieci i młodzieży. Wśród uczestników wszystkich wypoczynków prowadzona była dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych dotyczących zdrowych i bezpiecznych wakacji, profilaktyki HIV/AIDS, profilaktyki antytytoniowej, profilaktyki zażywania dopalaczy a także kolorowanki edukacyjne „Kleszczowanki” oraz broszury „Bajka o grzybach”. W ramach Akcji Letniej 2024 na tablicy informacyjnej w holu PSSE zamieszczono materiały edukacyjne: „Jak uchronić się przed kleszczem”, „Gdzie można spotkać kleszcza?” „Kleszcze”, „KZM ≠ borelioza”, „Grzyby trujące i podobne do nich jadalne”, z których mogli skorzystać pracownicy i interesanci odwiedzający Stację.

15. XV Skarżyski Marsz Różowej Wstążeczki

27 września 2024 r. ulicami Skarżyska-Kamiennej przeszedł XV Skarżyski Marsz Różowej Wstążeczki. Akcja profilaktyczna miała na celu szerzenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi wśród społeczności lokalnej oraz zachęcanie kobiet do wykonywania badań profilaktycznych – mammografii i cytologii. Honorowy patronat nad akcją objęli: Prezydent Miasta Skarżyska-Kamiennej i Starosta Skarżyski. Organizatorami marszu byli: Skarżyski Klub Amazonek, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Skarżysku-Kamiennej, Miejskie Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennej, Zespół Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Skarżysku-Kamiennej, Stowarzyszenie Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Chcieć znaczy móc”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku-Kamiennej, Polski

Czerwony Krzyż – Oddział Rejonowy w Skarżysku-Kamiennej i Centrum Integracji Społecznej w Skarżysku-Kamiennej. Marsz wyruszył o godz. 11.00 z parkingu przy Miejskim Centrum Sportu i Rekreacji, by ulicami miasta dotrzeć na Plac Staffa pod Miejskie Centrum Kultury, gdzie odbył się piknik profilaktyczny z licznymi atrakcjami i bezpłatnymi badaniami. Na stoisku medycznym przygotowanym przez Przychodnię Miejskie można było wykonać badanie poziomu cukru we krwi i badanie ciśnienia tętniczego a w podstawionym pod Miejskie Centrum Kultury cytomammbusie kobiety w wieku 45-74 lat, które w okresie ostatnich dwóch lat nie miały wykonywanego badania mammograficznego mogły wykonać mammografię, natomiast kobiety w wieku 25-64 lat miały możliwość wykonać badanie cytologiczne. Na stoisku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Skarżysku-Kamiennej oferowano naukę prawidłowego wykonywania samobadania gruczołu piersiowego. Na stanowisku Narodowego Funduszu Zdrowia zaproszono między innymi do skorzystania z profesjonalnego analizatora składu ciała, można było wyrobić sobie Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego a także nauczyć się jak prawidłowo wykonać samobadanie gruczołu piersiowego lub jąder. Stoisko ZOZ Rodzinna Strefa Narodzin zaoferowało samobadanie piersi na fantomach, edukację przyszłych matek i ojców, edukację - opiekę położnej przed porodem, okołoporodową, poporodową, opiekę nad noworodkiem. Uczestnicy pikniku wzięli również udział w pokazie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej na fantomie, zorganizowanej przez PCK Oddział Rejonowy w Skarżysku-Kamiennej. Podczas pikniku profilaktycznego odbył się otwarty konkurs wiedzy z zakresu profilaktyki nowotworowej a także wręczono nagrody dla uczestników konkursu plastycznego adresowanego do uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych pt. „Niech każda kobieta będzie zawsze piękna i zdrowa dla tych, których kocha”. Uczestnicy Marszu mogli obejrzeć prace nadesłane do konkursu na wystawie zorganizowanej w dniu imprezy na Palcu Staffa przy MCK. W piknik profilaktyczny włączyło się także Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Skarżysku-Kamiennej, które wystawiło stoisko z saturatorem. Uczestnicy Marszu mogli również skorzystać z poczęstunku przygotowanego przez Centrum Integracji Społecznej. Piknik uatrakcyjniły występy wokalne młodzieży ze szkół średnich w Skarżysku - Kamiennej przygotowanej przez Panią Małgorzatę Skuzę. W imprezie wzięło udział około 400 osób (szacunkowo). XV Skarżyski Marsz Różowej Wstążeczki współfinansowany był przez Powiat Skarżyski w ramach Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadań publicznych Powiatu Skarżyskiego w 2024 r. z zakresu ochrony i promocji zdrowia, natomiast nagrody w konkursie plastycznym były sfinansowane przez Gminę Skarżysko-Kamienna oraz prywatnego sponsora: Akademię Holistyczną.

Źródło zdjęć: serwis informacyjny TSK24, portal informacyjny skarżysko24.pl

Kampania EFSA #Safe2EatEU

W 2024 roku kampania informacyjna organizowana przez Europejski Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) #EUChooseSafeFood powróciła pod zmienioną nazwą #Safe2EatEU. Celem kampanii było podniesienia świadomości społeczeństwa nt. bezpieczeństwa żywności oraz budowania ich zaufania do systemu żywnościowego UE. W ramach realizacji zadania na stronie internetowej PSSE zamieszczono informację dotyczącą kampanii EFSA. Dodatkowo 20 września 2024 r. pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej oraz pracownik Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia PSSE przeprowadzili spotkanie edukacyjne dla uczniów kierunków gastronomicznych Zespołu Szkół Samochodowo-Usługowych w Skarżysku-Kamiennej. Podczas spotkania w oparciu o prezentacje multimedialne omówiono zagadnienia dotyczące Kampanii EFSA #Safe2Eat, zdrowego żywienia, zasad przechowywania i przygotowywania żywności, chorób przenoszonych przez żywność, informacji co znajduje się w żywności oraz bezpieczeństwie zdrowotnym konsumentów w obszarze suplementów diety, żywności wzbogaconej oraz żywności dla określonych grup. Uczniowie dowiedzieli się czym są suplementy diety, o podstawowych zasadach którymi należy się kierować przy zakupie i przyjmowaniu suplementów diety oraz gdzie należy szukać pomocy

oraz informacji dotyczących suplementów. Uczestnikom spotkania przekazano także ulotki informacyjne. W spotkaniu udział wzięło 36 uczniów. Ponadto 10 września 2024 r. przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej uczestniczyli w Szkolnym Pikniku Integracyjnym w Samorządowej Szkole Podstawowej w Ostojowie. Na zorganizowanym przez PSSE stoisku profilaktyczno-edukacyjnym przygotowano tablicę informacyjną m.in. z plakatami dot. kampanii EFSA tj. „Suplementy to nie leki” i „Bezpieczeństwo żywności” a rodzicom uczestniczącym w wydarzeniu przekazano ulotki informacyjne EFSA. W Pikniku uczestniczyło 141 uczniów i 40 rodziców.

Promocja zdrowia i profilaktyka chorób

W ciągu całego 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna na bieżąco prowadziła działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób w zależności od sytuacji epidemiologicznej, wytycznych GIS i WSSE oraz zapotrzebowania ze strony lokalnej społeczności. Działania te polegały głównie na prowadzeniu spotkań edukacyjnych, organizowaniu i udziale w akcjach i konkursach profilaktycznych, dystrybucji materiałów oświatowo-zdrowotnych, zamieszczaniu informacji i materiałów na stronie internetowej Stacji oraz na tablicy informacyjnej w holu PSSE. Powyższe działania dotyczyły promocji szczepień ochronnych, profilaktyki zażywania środków zastępczych, profilaktyki grypy, profilaktyki wszawicy, promocji zdrowego stylu życia, Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach, profilaktyki chorób zakaźnych oraz promocji higieny rąk.

28 maja 2024 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku-Kamiennej, na zaproszenie Nadleśnictwa Suchedniów wzięli udział w Pikniku z okazji Dnia Dziecka w Leśnictwie Kruk obok Klasy Leśnej w Suchedniowie. Na zorganizowanym przez PSSE stoisku profilaktyczno-edukacyjnym poruszano zagadnienia dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych, zasada bezpiecznego grzybobrania oraz profilaktyki bąblowicy. W pikniku udział wzięło ok 400 osób.

Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej oraz Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego i Statystyki PSSE zorganizowały 13 czerwca 2024 r. spotkanie edukacyjne w I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej. Podczas spotkania pracownik Sekcji Nadzoru Przeciwpidemicznego i Statystyki wygłosił wykład dotyczący szczepień - czym jest szczepionka, jakie są rodzaje szczepionek oraz co to jest NOP (Niepożądany Odczyn Poszczepienny). Zaprezentowano również kalendarz szczepień dzieci i młodzieży na rok 2024. Następnie omówiono wszystkie choroby z kalendarza szczepień, przeciwko którym w Polsce są szczepienia obowiązkowe (drogi szczyrzenia, okres wylęgania, objawy, statystyki) oraz schematy szczepień przeciwko tym chorobom. Młodzież poinformowano także o szczepieniach zalecanych a także o roli szczepień w zapobieganiu chorobom zakaźnym. W spotkaniu uczestniczyło 166 uczniów.

10 września 2024 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku - Kamiennej, na zaproszenie Samorządowej Szkoły Podstawowej w Ostojowie, wzięli udział Szkolnym Pikniku Integracyjnym. Na zorganizowanym przez PSSE stoisku profilaktyczno-edukacyjnym poruszano zagadnienia dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych, promocji zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej oraz życia wolnego od używek a także prawidłowej higieny rąk. Informowano o roli szczepień w zapobieganiu chorobom zakaźnym a także informowano o Programie szczepień zalecanych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV. Przygotowano również tablicę informacyjną z plakatami kampanii EFSA „Suplementy to nie leki” i „Bezpieczeństwo żywności” oraz materiałami kampanijnymi #PlantHealth4Life

a także infografiką „Zakażenia ludzkim wirusem brodawczaka”. Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych. W Pikniku uczestniczyło 141 uczniów i 40 rodziców.

Podsumowanie

Zadania Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2024 roku były realizowane zgodnie z planem. Kontynuowano realizację programów edukacyjnych oraz konkursów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży a także przeprowadzano spotkania edukacyjne, kampanie społeczne i akcje prozdrowotne, prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych, zamieszczano materiały informacyjne na stronie internetowej PSSE i na tablicy informacyjnej w holu Stacji. Działania prowadzono we współpracy z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz zakładami opieki zdrowotnej. PSSE współpracowała również z lokalnymi mediami, których przedstawiciele przybywali na akcje profilaktyczne, imprezy i spotkania organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz zamieszczali z nich informacje i fotorelacje. Dzięki temu zwiększał się zasięg działań profilaktycznych w sieci, co przekładało się na większą edukację zdrowotną społeczeństwa.

Istotna w realizacji zadań prozdrowotnych była współpraca Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej z samorządami lokalnymi, instytucjami pożytku publicznego i mediami, a szczególnie wsparcie finansowe, bez którego realizacja wielu zadań byłaby niemożliwa. Podmioty, z którymi współpracowano przy realizacji zadań z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej:

- Urząd Miasta w Skarżysku-Kamiennym / Gmina Skarżysko-Kamienna wraz z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Starostwo Powiatowe w Skarżysku-Kamiennym

- Miejskie Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennej
- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Skarżysku-Kamiennej
- Skarżyski Klub Amazonek
- Stowarzyszenie Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Chcieć znaczy móc”
- Zespół Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Skarżysku-Kamiennej
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku-Kamiennej
- Centrum Integracji Społecznej w Skarżysku-Kamiennej
- Komenda Powiatowa Policji w Skarżysku-Kamiennej
- Stowarzyszenie Pomocy Arka Noego w Skarżysku-Kamiennej
- Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Skarżysku-Kamiennej
- Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Skarżysku-Kamiennej
- Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji w Skarżysku-Kamiennej
- Świętokrzyskie Centrum Onkologii
- Narodowy Fundusz Zdrowia - Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w Kielcach
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnie Miejskie”
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Skarżysku-Kamiennej
- Akademia Holistyczna
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Skarżysku-Kamiennej
- ZOZ Rodzinna Strefa Narodzin
- Zakład Komunikacji Miejskiej w Skarżysku-Kamiennej
- Miejska Komunikacja Samochodowa w Skarżysku-Kamiennej
- Pan Łukasz Wilczyński
- Pan Piotr Komar
- Pani Małgorzata Skuza z grupą wokalną młodzieży
- Telewizja Świętokrzyska Skarżysko
- „Echo Dnia”
- Portal informacyjny TSK24
- Portal informacyjny skarżysko.24
- Portal informacyjny spottedskarżysko
- Portal informacyjny proskarżysko.

X. Działalność Laboratoryjna.

Oddział Laboratoryjny wykonuje badania i pomiary zgodnie z normami polskimi, europejskimi, międzynarodowymi. W przypadku braku możliwości skorzystania ze znormalizowanych metod, zostały opracowane własne procedury badawcze.

Pomieszczenia laboratoryjne są odpowiednio przygotowane do badań oraz wyposażone w sprzęt pomiarowy, badawczy, pomocniczy, niezbędny do prawidłowego wykonywania badań zgodnie z obowiązującymi normami i procedurami. Sprzęt i aparatura są właściwie obsługiwane i nadzorowane przez upoważnionych analityków.

Sprzęt używany do badań oraz pobierania próbek zapewnia wymaganą dokładność oraz spełnia specyfikacje dotyczące badań.

Oddział Laboratoryjny utrzymuje wysoki poziom jakości wykonywanych badań, przestrzega procedur zachowania poufności, bezstronności, ochrony praw własności i praw klienta do składania skarg.

Potwierdzeniem kompetencji technicznych laboratorium jest posiadanie od 02.02.2006 r. certyfikatu akredytacji nr AB 678 nadanego przez Polskie Centrum Akredytacji.

Audit PCA w 2024 r. wykazał spełnienie przez Laboratorium wymagań akredytacyjnych określonych w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-2, w związku z czym ważność certyfikatu została utrzymana do 01.02.2026.

Laboratoria Oddziału zgodnie ze specjalizacją, wykonują:

badania w zakresie higieny środowiska w kierunku:

- parametrów fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych:
 - wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - wody z pływalni
- parametrów mikrobiologicznych
 - wody naturalnej, mineralnej, źródlanej i stołowej,
 - wody z kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli,
 - wody użytkowej ciepłej i wody z pływalni w kierunku oznaczania liczby bakterii z rodzaju *Legionella* spp.

W 2024 roku przeprowadzono 523 badania. Wykonano 275 oznaczeń chemicznych, 937 fizycznych, a mikrobiologicznych 683.

badania w zakresie higieny żywności, żywienia i produktów kosmetycznych dotyczą:

- próbek żywności pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu celem określenia zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- próbek środowiskowych z obszaru produkcji i obrotu żywnością potwierdzających skuteczność prowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji,
- produktów kosmetycznych.

W 2024 roku przeprowadzono 755 badań. Wykonano 4540 oznaczeń mikrobiologicznych.

badania i pomiary w zakresie środowiska pracy obejmują:

- czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia na stanowiskach pracy tj. natężenia poziomu dźwięku, stężenia zapylenia, stężenia tlenku węgla, natężenia i równomierności oświetlenia,
- zgodnie z obowiązującymi przepisami wszystkie badania i pomiary z zakresu higieny pracy są wykonywane metodami akredytowanymi.

W 2024 roku przeprowadzono 102 badania czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. Wykonano 540 oznaczeń fizycznych, 4 oznaczenia chemiczne, pobrano do badań 17 próbek.

w zakresie epidemiologii prowadzone są badania:

- pracowników branżowych w kierunku wykrywania zakażeń pałeczkami duru brzuszego, durów rzekomych A, B, C, innymi pałeczkami z rodziny *Salmonella* i *Shigella*, które wywołują stany chorobowe wykluczające wykonywanie prac, w których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby,
- nosicieli i ozdowieńców po durze brzusznej, durach rzekomych A, B, C, salmonellozach i czerwonce wywołanej pałeczką *Shigella*, mające na celu wykrywanie zakażeń i chorób zakaźnych
- testów biologicznych monitorujące skuteczność prowadzonych procesów sterylizacji

W roku 2024 przeprowadzono 628 badań, wykonano 1178 oznaczeń mikrobiologicznych.

XI. Zakończenie.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Skarżysku - Kamiennej wykonywała działania określone ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez :

Działalność przeciwepidemiczną.

W porównaniu do roku 2023 w omawianym roku odnotowano poprawę sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych.

- COVID-19 gdzie nastąpił spadek zachorowań, spadek hospitalizacji z powodu COVID-19, co może świadczyć o łagodnym wariantcie wirusa SARS-CoV-2,
- spadek zachorowań na płonicę,
- spadek zatruć/zakażeń pokarmowych,
- spadek zachorowań na gruźlicę,
- spadek zachorowań na ospę wietrzną,
- spadek zachorowań na boreliozę, co może świadczyć o większej świadomości społeczeństwa w zakresie stosowania odpowiednich zabezpieczeń chroniących przed kleszczami,
- na tym samym poziomie utrzymywała się liczba osób zakwalifikowanych do szczepień p/wściekliznie,
- na podobnym poziomie utrzymywała się liczba bakteryjnych zakażeń jelitowych,
- nie rejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową,
- nie rejestrowano nowo wykrytych zakażeń HIV i zachorowań na AIDS,
- nie rejestrowano OPV.

Pogorszenie sytuacji miało miejsce w odniesieniu do chorób gdzie odnotowano wzrost:

- zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe,
- zakażeń wirusami hepatotropowymi HCV,
- zakażeń wirusem RSV,
- wzrost zachorowań na grypę potwierdzoną testami,
- wzrost zachorowań na krztusiec, który od 2016 roku nie występował na terenie powiatu,

W zakresie nadzoru nad szczepieniami:

- nastąpił wzrost wyszczepialności – w roku 2024-86% wyszczepialności w 2023 wyszczepialność wynosiła 80,02%),
- wzrost liczby opiekunów nie dopełniających obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci, co stanowi duże wyzwanie dla PIS. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowali szereg działań edukacyjnych, informacyjnych mających na celu zachęcenie do wykonania szczepień. Efektem tych działań był 10 % wzrost osób, które zdecydowały się uzupełnić brakujące szczepienia,

- wzrosło bezpieczeństwo przechowywania preparatów szczepionkowych i transportu preparatów szczepionkowych w nadzorowanych punktach szczepień.

Mimo wzrostu zachorowań na niektóre choroby zakaźne sytuacja epidemiologiczna powiatu skarżyskiego nie budziła niepokoju i była bezpieczna.

Nadzór nad podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą.

Podsumowując rok 2024 należy podkreślić, że większość skontrolowanych podmiotów świadczących usługi medyczne jest wyposażona w nowoczesny sprzęt medyczny. Stale jest podnoszony standard świadczonych usług zarówno poprzez zakup i wymianę sprzętu medycznego jak również poprzez ogólnego wyposażenia obiektów i standard wykończenia pomieszczeń.

Kontrolę jakości wody do spożycia.

Na podstawie wyników badań próbek wody pobieranych zarówno przez Państwową Inspekcję Sanitarną, jak i producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej można stwierdzić, że mieszkańcy powiatu skarżyskiego korzystają z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganiom normom.

Biorąc pod uwagę powszechne zasiedlanie instalacji wodnych pałeczkami *Legionella*, realne zagrożenie zakażenia ludzi oraz inhalacyjny charakter zakażeń tymi bakteriami, bardzo istotne jest podejmowanie działań w celu ograniczenia ich występowania i namnażania. Działania te powinny obejmować zarówno rozwiązania techniczne, kontrolę czynników sprzyjających rozwojowi bakterii, jak i zwalczanie skażenia poprzez prowadzenie procesów dezynfekcji i czyszczenia.

Nadzór nad Obiektami Użyteczności Publicznej.

Nadzór sanitarny sprawowany nad obiektami użyteczności publicznej w analizowanym okresie nie wykazał obiektów ze złym stanem sanitarnym. W większości obiektów świadczących usługi nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarnego, natomiast drobne nieprawidłowości omawiano w trakcie kontroli i były usuwane na bieżąco. Zauważalne jest utrzymywanie coraz wyższych standardów higieny i reżimu sanitarnego.

Wyniki przeprowadzonych kontroli nad obiektami użyteczności publicznej w 2024 r. dowodzą, że sytuacja sanitarno-higieniczna na terenie powiatu skarżyskiego była stabilna.

W trakcie sezonu kąpielowego 2024 r. w kąpielisku strzeżonym „Rejów” w Skarżysku-Kamiennej stwierdzono nadmierny zakwit sinic, który utrzymywał się od 19 sierpnia do końca sezonu. Należy zaznaczyć, że zakwity sinic są zjawiskiem niekorzystnym, który negatywnie

wpływa na walory rekreacyjne kąpieliska. Niestety nie da się przewidzieć pojawienia się i czasu trwania sinicowych zakwitów wody, gdyż istotne znaczenie mają zmienne warunki pogodowe takie jak nasłonecznienie, wiatr czy deszcz.

Ponadto należy wyjaśnić, że w ustawie Prawo wodne wprowadzono pojęcia miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w celu zabezpieczenia wyjątkowych sytuacji, których nie da się przewidzieć w terminach wcześniejszych i nie mogą one podlegać długotrwałej procedurze związanej z tworzeniem kąpieliska. Wyjątkowość sytuacji może być związana z koniecznością np. zorganizowania zawodów, obozu czy też wydarzeń kulturalnych połączonych z wypoczynkiem (kąpielą), czy też prowadzeniem agroturystyki. A zatem wskazane jest przekształcanie wyznaczonych corocznie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w kąpieliska.

Kontrole obiektów związanych z produkcją i obrotem środkami spożywczymi.

Na podstawie analizy porównawczej należy stwierdzić, iż w roku sprawozdawczym 2024 ilość wykonanych i zaplanowanych kontroli sanitarnych obiektów żywnościowo - żywieniowych na terenie powiatu, była podobna do roku 2023.

Stan sanitarno- higieniczny zakładów produkcyjnych w stosunku do ubiegłego roku uległ znacznej poprawie. W obiektach tych nie nakładano mandatów karnych.

Nieco gorzej przedstawił się stan sanitarno-higieniczny w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i w zakładach obrotu. W zakładach tych stan sanitarno-higieniczny uległ pogorszeniu o czym świadczy większa ilość nałożonych mandatów karnych, niż w 2023r. Karanie mandatowe stosowane było głównie za brak czystości i porządku w obiektach, za wprowadzanie do obrotu artykułów po terminie przydatności do spożycia oraz za nieprawidłowo prowadzoną kontrolę wewnętrzną przez przedsiębiorców.

Ilość wydanych decyzji była zbliżona do 2023 roku .

Nadzór nad zakładami pracy.

Nadzór środowiska pracy realizowany był poprzez kontrole warunków zdrowotnych środowiska pracy, w celu zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W zakładach pracy warunki pracy i warunki socjalne należy uznać za prawidłowe. W roku sprawozdawczym nie notowano przypadków wprowadzania do obrotu zakazanych substancji to jest środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Nie notowano również przypadków zatrucia zakazanymi substancjami.

Nadzór nad placówkami Nauczania, Wychowania, Wypoczynku Dzieci i Młodzieży.

Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo-wychowawczych zapewniła w 2024 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieciom oraz młodzieży.

W roku 2024 nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektu odnotowano w 3 skontrolowanych placówkach.

Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym brak dostępu do bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

W 2024 roku w 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych z pobytem całodobowym wydano decyzje administracyjne w zakresie poprawy warunków do utrzymania higieny osobistej (w roku 2023 wydano 1 taką decyzję).

Aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wf w szkołach (np. niedostateczna liczba pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem, prowadzenie zajęć na korytarzu). Zastrzeżenia budzi również fakt, że szkoły, które posiadają pełną infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych i czynne natryski nie umożliwiają uczniom korzystania z nich po zajęciach sportowych.

Dalszej poprawy wymaga w części placówek zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych oraz placów rekreacyjnych, łącznie z placami zabaw, a także utrzymanie ich w prawidłowym stanie technicznym. Niewłaściwy mikroklimat w pomieszczeniach dla uczniów (brak wentylacji w pomieszczeniach) jest nadal problemem, głównie placówek funkcjonujących w starych budynkach.

W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca ze względu na brak stałej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej.

Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie codziennej obecności pielęgniarki szkolnej.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

Podsumowując rok 2024r stwierdzić należy że, po kilku latach zastoju związanego z panującą pandemią ilość inwestycji na terenie powiatu zaczyna wzrastać co zauważyć można było już w 2022 roku (117 spraw) i 2023 roku (127 spraw). W minionym roku kierunek ten zastał podtrzymany. Dodatkowo zmiana przepisów w zakresie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymusiła uczestniczenie Inspekcji Sanitarnej w procesie inwestycyjnym już na etapie ustalania warunków zabudowy terenu oraz lokalizacji inwestycji

celu publicznego. Właśnie ta zmiana przepisów dorowadziła do lawinowego wzrostu załatwianych przez komórkę Nadzoru Zapobiegawczego spraw. Ilość ta wielokrotnie wzrosła i w 2024r wyniosła łącznie 373.

Działalność prozdrowotna.

Zadania Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2024 roku były realizowane zgodnie z planem. Kontynuowano realizację programów edukacyjnych oraz konkursów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży a także przeprowadzano spotkania edukacyjne, kampanie społeczne i akcje prozdrowotne, prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych, zamieszczano materiały informacyjne na stronie internetowej PSSE i na tablicy informacyjnej w holu Stacji. Działania prowadzono we współpracy z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz zakładami opieki zdrowotnej. PSSE współpracowała również z lokalnymi mediami, których przedstawiciele przybywali na akcje profilaktyczne, imprezy i spotkania organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz zamieszczali z nich informacje i fotorelacje. Dzięki temu zwiększał się zasięg działań profilaktycznych w sieci, co przekładało się na większą edukację zdrowotną społeczeństwa.

Istotna w realizacji zadań prozdrowotnych była współpraca Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej z samorządami lokalnymi, instytucjami pożytku publicznego i mediami, a szczególnie wsparcie finansowe, bez którego realizacja wielu zadań byłaby niemożliwa.

Radon.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 czerwca 2020 roku (Dz.U. z 2020 r. poz. 1139) powiat skarżyski jest wymieniony wśród terenów, na których średnioroczne stężenie promieniotwórcze radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków może przekraczać poziom odniesienia.

W związku z powyższym w 2024 roku wszystkie Sekcje Nadzoru Sanitarnego prowadziły czynności kontrolne w zakładach pracy, w zakresie wywiązywania się Pracodawców z obowiązków wynikających z art. 23 c ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skarżysku - Kamiennej znajduje się 346 obiektów potencjalnie narażonych na wystąpienie podwyższonego stężenia radonu w tym:

- 341 budynków użyteczności publicznej;
- 5 stacji uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2024 r. przeprowadzono 180 kontroli w wyżej wymienionym zakresie i nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu odniesienia radonu (300 Bq/m^3).

Podczas czynności kontrolnych prowadzono działania mające na celu udzielenie podstawowych informacji dotyczących radonu tj.: źródła radonu, dopuszczalnego poziomu odniesienia, skutków dla zdrowia wynikających z narażenia na radon, sposobów minimalizowanego narażenia, wykonywania pomiarów stężenia radonu w miejscu pracy oraz miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Niniejsza ocena jest dostępna na stronie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku – Kamiennej pod adresem :

www.gov.pl/psse-skarzysko-kamienna